

STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU ŽULOVSKO

Strategie rozvoje mikroregionu

ZPRACOVATEL:	Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy, Olomouc
ZADAVATEL:	Mikroregion Žulovsko
DOKUMENTACE:	Strategie rozvoje
DATUM:	12/2012

Zpracovatel: Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy
Horní nám. 5
772 00 Olomouc

Zadavatel: Mikroregion Žulovsko
Skorošice 93
790 66 Skorošice

STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU ŽULOVSKO

Strategie rozvoje mikroregionu

Zpracovatel strategie rozvoje	
Název zpracovatele	Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy
Adresa	Horní náměstí 5, Olomouc 772 00
IČ / DIČ	64631109 / CZ64631109
Statutární zástupci	Ing. Mgr. Martin Kučera, ředitel Ing. Jiří Doležel, předseda Správního výboru
Kontaktní osoba, vedoucí zpracovatelského týmu	Mgr. Dušan Struna, projektový manažer
Telefon	+420 585 205 974, +420 777 050 456
Fax	+420 585 228 581
E-mail	struna@rarsm.cz

**TENTO DOKUMENT, STEJNĚ JAKO VŠECHNY JEHO ČÁSTI A VÝSTUPY,
NESMÍ BÝT BEZ PROKAZATELNÉHO SOUHLASU JEHO VLASTNÍKA
(MIKROREGIONU ŽULOVSKO) A ZPRACOVATELE (REGIONÁLNÍ AGENTURY
PRO ROZVOJ STŘEDNÍ MORAVY) ROZMNOŽOVÁN A POUŽÍVÁN PRO JINÉ
ÚČELY, NEŽ PRO KTERÉ BYL VYTVOŘEN.**

PROSINEC 2012

OBSAH

OBSAH	2
1. ÚVOD	4
1.1 Účel aktualizace, smysl a zaměření strategického rozvojového plánu Mikroregionu Žulovsko.....	4
1.2 Strategické a programové dokumenty regionálního rozvoje související s rozvojem Mikroregionu Žulovsko	6
2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU	7
3. DEMOGRAFICKÉ VYMEZENÍ MIKROREGIONU	10
3.1 Počet a struktura obyvatel	10
3.2 Vývoj počtu a pohyb obyvatelstva	13
4. OBČANSKÁ VYBAVENOST	16
4.1 Bydlení	16
4.2 Školství, zdravotnictví, sociální služby a péče.....	17
4.3 Kultura a sport.....	21
5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A EKOLOGICKÁ SITUACE	23
5.1 Ekologické zátěže, hygiena životního prostředí (ovzduší, nakládání s odpady).....	23
5.2 Ochrana přírody a krajiny	26
6. HOSPODÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA A EKONOMICKÁ SITUACE MIKROREGIONU.....	29
6.1 Struktura hospodářské sféry, ekonomické subjekty	30
6.2 Trh práce	33
6.3 Finanční hospodaření obcí Mikroregionu Žulovsko	36
7. CESTOVNÍ RUCH A TURISTICKÉ ATRAKTIVITY	44
8. TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA	51
8.1 Technická infrastruktura	51
8.2 Dopravní infrastruktura	55
9. KRITICKÉ OBLASTI	57
10. SWOT ANALÝZA	58
10.1 SWOT analýza Kritické oblasti „Kvalita života, lidské zdroje, stabilizace venkovského osídlení“	58
10.2 SWOT analýza Kritické oblasti „Dopravní a environmentální infrastruktura“	60
10.3 SWOT analýza Kritické oblasti „Ekonomický rozvoj a podpora podnikání (vč. oblasti cestovního ruchu), tvorba pracovních míst“.....	62
11. VIZE.....	66
12. STRATEGICKÉ CÍLE.....	67
12.1 Kvalita života, lidské zdroje a rozvoj venkova	68
12.2 Rozvoj infrastruktury (dopravní a environmentální)	69
12.3 Rozvoj ekonomických aktivit, vč. rozvoje cestovního ruchu	69
13. PRIORITY A OPATŘENÍ.....	70
13.1 Cíl: Kvalita života, lidské zdroje a rozvoj venkova	70
13.1.1 Priorita 1.1: Zlepšení vzhledu a image obcí	70
13.1.2 Priorita 1.2: Rozvoj lidských zdrojů.....	72

13.2 Cíl: Rozvoj infrastruktury (dopravní a environmentální)	74
13.2.1 Priorita 2.1: Zlepšení environmentální infrastruktury, zachování typického krajinného rázu.....	75
13.2.2 Priorita 2.2: Rozvoj dopravní infrastruktury	78
13.3 Cíl: Rozvoj ekonomických aktivit, vč. rozvoje cestovního ruchu	80
13.3.1 Priorita 3.1: Rozvoj infrastruktury (a služeb) cestovního ruchu	80
13.3.2 Priorita 3.2: Rozvoj podnikatelského prostředí a podnikatelských aktivit, podpora malých a středních podniků	83
14. AKČNÍ PLÁN.....	86
14.1 Akční plán a jeho poslání	86
14.2 Akční plán Mikroregionu Žulovsko na léta 2013–2014	88
PŘÍLOHY	101

1. ÚVOD

1.1 Účel aktualizace, smysl a zaměření strategického rozvojového plánu Mikroregionu Žulovsko

Strategie rozvoje Mikroregionu Žulovsko (dále jen Strategie), respektive vypracovaný Strategický rozvojový plán Mikroregionu Žulovsko, je střednědobý koncepční rozvojový dokument (je zpracován do roku 2020), jenž se v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje snaží efektivně řídit procesy plánování sociálně-ekonomického rozvoje území mikroregionu. Je dokumentem, který přispěje k definování vlastní specifické vize regionu, nalezení a správnému formulování hlavních cílů rozvoje a předpokladů jejich naplnění, vytipování vhodných rozvojových projektů a navržení společných aktivit tak, aby tento region mohl uskutečňovat svá strategická rozhodnutí a záměry, byl schopen se úspěšně přizpůsobovat ekonomickým změnám pomocí zlepšování vlastního konkurenčního postavení v kritických produkčních faktorech a mohl efektivněji čerpat finanční prostředky z různých vnějších dotačních titulů (ČR i EU).

Strategický rozvojový plán vychází z potřeb mikroregionu jako územního celku a současně respektuje i zájmy jednotlivých obcí svazku a akceptuje hlavní směry rozvoje, priority a cíle vyšších územních celků. Zaměřuje se na stimulaci místních aktivit, na maximalizaci a efektivní využití endogenního (vnitřního) potenciálu. Dokument se stane hlavním a základním východiskem pro další rozvoj území Žulovska, pro iniciaci, koordinaci a řízení jednotlivých rozvojových záměrů. Budou na něho navazovat individuální projekty dílčího významu, které budou zaměřeny jednak na řešení mikroregionální problematiky jako celku a dále pak na řešení problematiky týkající se členských obcí či subjektů z podnikatelského a neziskového sektoru v území. Strategický plán je živý dokument, který je nutné stále konfrontovat s reálnou situací a vývojovými trendy a aktualizovat, aby bylo možné modifikovat harmonogram samotné realizace podle měnících se podmínek.

Umožní reagovat a přizpůsobovat se rychle se měnícím podmínkám ve společnosti (krátkodobé aktivity) a současně dlouhodobě usilovat o realizaci víceméně stabilizovaných a šířeji vymezených záměrů (dlouhodobé cíle). Při nalezení a identifikaci klíčových problémů a komparativních výhod území vycházel nejen z aktuálního celospolečenského vývoje, ale především z místních podmínek. Je třeba si uvědomit, že neřeší veškeré aspekty ekonomického či sociálního rozvoje řešeného území, ale selektivně stanovuje pouze některé prioritní směry rozvoje a prioritní problémy, na které se v daném časovém horizontu jednoznačně zaměřuje a podrobně je řeší.

Do zpracování Strategie byli mj. zapojeni představitelé subjektů, kteří mají pravomoc či schopnost ovlivňovat nebo přímo utvářet budoucí vývoj regionu a usilují o dosažení pozitivních změn v něm, tzn. významní lokální aktéři z veřejného, soukromého i neziskového sektoru. Dosažení konsensu, tj. konkrétní shody na tom, jaké cíle pro další rozvoj svého mikroregionu budou společně považovat za rozhodující, a sladění jejich různých zájmů a potřeb je všeobecně považováno za nejdůležitější a nejnáročnější fázi zpracovávání strategií. Neméně důležité bude ovšem rozvíjet partnerství mezi všemi mikroregionálními subjekty i během samotné realizační fáze (budou se více či méně podílet na implementaci této koncepce rozvoje), koordinovat jejich rozvojové záměry a naplňovat tak základní principy občanské společnosti.

Plán byl zpracován jednak dle zásad doporučených MMR ČR, Odborem strategického rozvoje Krajského úřadu Olomouckého kraje (vycházel hlavně z Metodiky zpracování strategií rozvoje mikroregionů, měst a obcí olomouckého regionu) a jednak dle konkrétních a specifických podmínek mikroregionu. Strategie není v rozporu s platnými územně plánovacími dokumenty jednotlivých obcí mikroregionu.

Původní strategický rozvojový materiál – aktualizovaná Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko byla zpracována (firmou Enterprise plc, s.r.o.) a následně schválena (Členskou schůzí) v roce 2007. Jelikož od jejího vypracování došlo k celé řadě změn, a to vnitřních i vnějších podmínek, vyvstala potřeba nové aktualizace, aby tento strategický plán odpovídal současným potřebám regionu a hlavně možnostem a příležitostem, které se jednotlivým obcím mikroregionu nabízejí.

Původní koncepční dokument se skládal ze čtyř částí. Na situační analýzu navazovala vlastní strategie rozvoje mikroregionu, a dále akční plán a návrh způsobu monitoringu a hodnocení realizace strategie. Ve strategické části byly nadefinovány následující oblasti strategických cílů, které měly být naplňovány za pomoci 14 hlavních rozvojových os (ty stanovují směry rozpracování strategie a priority pro jednotlivé projekty, které jsou hlavním realizačním nástrojem strategie celého regionu):

1. Rozvoj podnikání a podnikatelského prostředí
  - 1.1 Rozvoj podmínek pro malé a střední podnikání
  - 1.2 Zvyšování atraktivity mikroregionu pro malé a střední investory
  - 1.3 Vytvoření podmínek pro větší investory
2. Rozvoj příjezdového cestovního ruchu a volnočasových aktivit
  - 2.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu a volného času
  - 2.2 Rozvoj šíře nabídky a kvality služeb cestovního ruchu v mikroregionu
  - 2.3 Rozvoj charakteristických produktů a balíčků cestovního ruchu
3. Stabilizace venkovského osídlení
  - 3.1 Rozvoj podmínek pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikační struktury obyvatel mikroregionu
  - 3.2 Rozvoj kvality života stálých obyvatel mikroregionu
  - 3.3 Rozvoj podmínek pro bytovou výstavbu
4. Dopravní dostupnost a dopravní obslužnost
  - 4.1 Rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury v mikroregionu
  - 4.2 Rozvoj dopravní dostupnosti mikroregionu
5. Rozvoj image mikroregionu a jeho obcí
  - 5.1 Rozvoj image mikroregionu vycházející ze silných stránek
  - 5.2 Rozvoj propagace, prezentace a informačních služeb o mikroregionu
  - 5.3 Rozvoj image místních tradičních průmyslových odvětví a firem

Pro hl. rozvojové osy 1.3, 2.3 a 5.3 nebyly navrženy žádné aktivity ani projektové záměry, které by napomohly k dosažení realizace těchto priorit.

Aktualizace Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko se především snaží sledovat změny, které se udály od roku 2007, a podchytit jejich dopad v území, popř. se také zaměřit na zcela nové trendy. Snahou bylo ponechat původní strukturu všech částí dokumentu, a to z důvodu porovnání jednotlivých rozvojových tendencí. Současně je ale nutné si uvědomit, že nová Strategie nebude řešena ve srovnatelných podmínkách a srovnatelném ekonomickém prostředí, jako strategie původní.

Bohužel v současné době není možné sledovat dynamiku změn u některých ukazatelů, poněvadž tyto údaje lze zjistit pouze ze Sčítání lidu, domů a bytů, které provádí Český statistický úřad (ČSÚ) jednou za 10 let. Ve třetím čtvrtletí roku 2012 byly známy jenom předběžné výsledky SLDB z března r. 2011, a to u několika málo sledovaných jevů.

V textu se také objevují zcela nové kapitoly či subkapitoly, jako např. analýza technické a dopravní infrastruktury mikroregionu, zařízení sociální péče, atd., které v původní Strategii rozvoje chyběly. Na druhou stranu (sub)kapitoly, u kterých nedošlo za posledních pět let k žádným změnám, a tudíž by tyto byly pouze zkopírovány do nového strategického plánu (např. historický vývoj obcí, širší vztahy mikroregionu, apod.), nebyly v tomto materiálu dále uváděny.

1.2 Strategické a programové dokumenty regionálního rozvoje související s rozvojem Mikroregionu Žulovsko

Zpracovaná Strategie v rámci prostorové hierarchie podpory regionálního rozvoje (EU – ČR – regiony) navazuje na aktuální strategické a programové dokumenty regionálního rozvoje na evropské, národní i regionální úrovni a je v souladu s jejich cíly, prioritami a opatřeními. Také je v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací Olomouckého kraje. Vzhledem ke končícímu plánovacímu období 2007–2013 a dosud nespecifikovaným podmínkám nového plánovacího období 2014–2020 budou v následujícím textu uvedeny pouze dokumenty na regionální úrovni, které se bezprostředně dotýkají území mikroregionu.

Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje

Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (PRÚOK), jehož aktualizace byla schválena Zastupitelstvem Olomouckého kraj 22. 9. 2011 (usnesením č. UZ/21/38/2011), je základní střednědobý program podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje území kraje. Hlavním cílem PRÚOK je formulace základních rozvojových priorit kraje, ke kterým relevantními aktivitami přispívá jak Olomoucký kraj a jím zřizované organizace, tak i ostatní subjekty působící na jeho území. Je základním vodítkem ke zpracování dalších tematicky zaměřených koncepcí.

Rozvojové aktivity, jež jsou realizovány, připravovány nebo jsou vhodné k realizaci na území Olomouckého kraje (OK), byly rozděleny do čtyř rozvojových priorit (RP).

1. Rozvojová priorita: A. Podnikání a ekonomika

Cílem RP je „Zvyšování životní úrovně obyvatel celého území kraje prostřednictvím podpory znalostní ekonomiky, její internacionalizace a využití potenciálu tradičních oblastí podnikání.“

2. Rozvojová priorita: B. Rozvoj lidských zdrojů

Cílem RP je „Zajistit systematický a koordinovaný rozvoj lidských zdrojů v OK.“

3. Rozvojová priorita: C. Doprava a technická infrastruktura

Cílem RP je „Vytvoření podmínek pro interakci a kooperaci obyvatel a subjektů prostřednictvím racionalizace dopravních a energetických sítí kraje.“

4. Rozvojová priorita: D. Kvalita života

Cílem RP je „Zajištění dobrých životních podmínek prostřednictvím rozvoje fyzického a společenského prostoru založeného na hloubkové znalosti prostředí a potřeb obyvatel.“

Každá rozvojová priorita PRÚOOK se dále člení na několik oblastí podpory, které se tematicky zaměřují na vybrané specifické oblasti a pokrývají pouze tu část z rozvojových priorit, kterou může svými činnostmi či intervencemi reálně ovlivnit Olomoucký kraj nebo jím zřizované organizace.

Podkladem při vypracování Strategie byly mj. i jednotlivé (aktuální) **odvětvové koncepty Olomouckého kraje**, zejména pak:

- Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje
- Koncepte zemědělské politiky a rozvoje venkova v Olomouckém kraji,
- Koncepte rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje,
- Koncepte ochrany přírody a krajiny pro území Olomouckého kraje,
- Koncepte rozvoje silniční sítě na území OK do roku 2010, s výhledem do roku 2013
- Územní generel dopravy silnic II. a III. třídy na území Olomouckého kraje,
- Územní studie rozvoje cyklistické dopravy Olomouckého kraje,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Olomouckého kraje,
- Koncepte rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy,
- Územní studie rekreačního celku Jeseníky,
- Územní energetická koncepte Olomouckého kraje.

2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU

Na základě usnesení Vlády ČR (č. 560) ze dne 17. května 2006, o vymezení regionu se soustředěnou podporou státu na období let 2007–2013 (ve smyslu zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje) je území okresu Jeseník, tzn. včetně jednotlivých obcí Mikroregionu Žulovsko, zařazeno mezi **hospodářsky slabé regiony** (tj. regiony, které na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazují podstatně nižší úroveň rozvoje, než je průměrná úroveň v České republice).

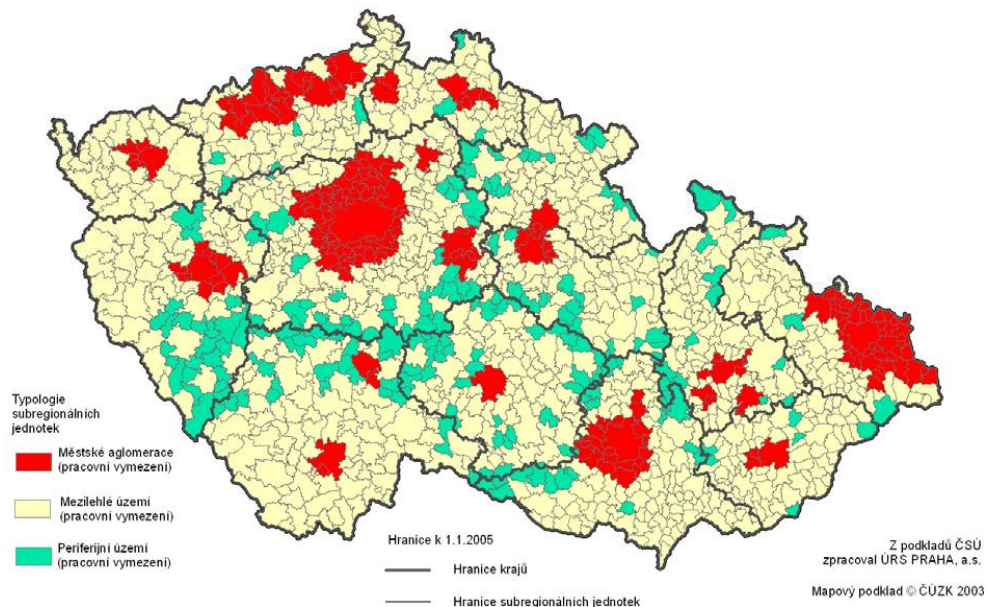
V rámci Politiky územního rozvoje (PÚR ČR) se obce Mikroregionu Žulovsko nacházejí ve **specifické oblasti Jeseníky – Králický Sněžník** (SOB 3), která je charakteristická významnými přírodními hodnotami, naopak zaostávajícím sociálním a ekonomickým rozvojem, který patří k nejslabším v ČR. Vzhledem k velkým zásobám dřeva a klimatickým podmínkám, nevhodným pro intenzivní zemědělství, je zde potřeba „podpořit rozvoj lesního hospodářství, zejména pak dřevozpracující průmysl. Dále je potřeba zlepšit nevyhovující dopravní dostupnost většiny území.“

Žulovsko mělo kdysi přirozené hospodářské a kulturní vazby na slezské nížiny, ležící dnes v Polsku. Vytvoření státní hranice v polovině 18. století a posílení jejího významu po roce 1948 mělo na tyto vazby silně negativní vliv. Komparativní výhoda spočívající v geografické poloze napůl mezi Olomoucí a polskou Vratislaví (Wrocławí) zanikla spolu s reálnou (časové i nákladově přijatelnou) dopravní dostupností polského území. Celé Jesenícko se stalo periferním příhraničním územím lokalizovaným za bariérou Hrubého Jeseníku, jenž bylo obtížně dostupné z ostatních oblastí České republiky, respektive tehdejšího Československa. V současné době je Žulovsko, především pak jeho

severovýchodní část (Vidnavsko), stále bráno za periferní území našeho státu (viz. obrázek). Na druhou stranu se tomuto mikroregionu nabízejí nové možnosti po vstupu České republiky do Schengenského prostoru v rámci EU, kdy byly postupně odbourány bariéry a region se tak otevřel pro větší pohyb lidí, kapitálu, atd.

Jedná se o region, který má dle metodiky OECD **výrazně venkovský charakter** (více než 50 % obyvatel žije ve venkovských obcích s hustotou menší než 100 obyvatel na km²).

Obr. č. 1: Rozčlenění subregionálních jednotek na městské aglomerace a periferní území

Celková plocha a její struktura v jednotlivých obcích

Na vzhledu současné krajiny Mikroregionu Žulovsko se výrazným způsobem podílí především vysoká míra zalesnění. Lesní půda zaujímala k 31. 12. 2011 celkem 9 895 ha (tj. 54,6 %), od roku 2004 byl zaznamenán její nárůst o 26,1 ha. Jinak při porovnání podílu jednotlivých složek půdního fondu za posledních sedm let nedošlo k výrazným změnám. Nejvyšší pokles byl zaznamenán u orné půdy (o 15,0 ha) a trvalých travních porostů (o 12,5 ha).

Tab. č. 1: Podíl jednotlivých složek půdního fondu k 31. 12. 2011

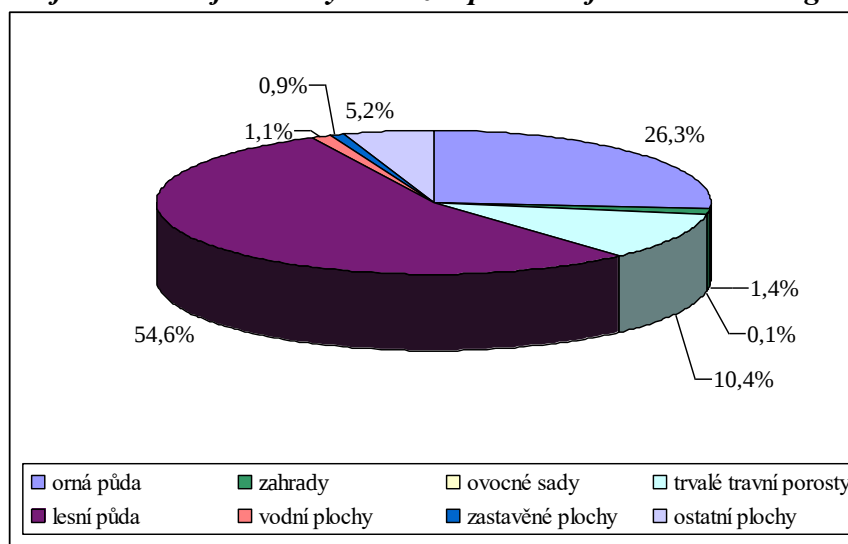
Obec, region	Zemědělská půda (ha)						Nezemědělská půda (ha)				
	celkem	v tom					celkem	v tom			
		orná půda	zahrady	ovoc. sady	trvalé travní porosty	chmelnice, vinice		lesní půda	vodní plocha	zastavěná plocha	ostatní plochy
Černá Voda	518	315	35	1	167	-	479	352	17	15	95
Kobylá nad Vidnavkou	646	478	17	1	150	-	436	350	19	11	56
Skorošice	1447	674	41	-	732	-	3204	2952	31	26	195
Stará Červená Voda	1392	1048	40	-	304	-	2269	2122	23	21	103
Vápenná	599	263	35	2	299	-	3078	2867	12	21	178

Obec, region		Zemědělská půda (ha)						Nezemědělská půda (ha)				
		celkem	v tom					celkem	v tom			
			orná půda	zah- rady	ovoc. sady	trvalé travní porosty	chmel- nice, vinice		lesní půda	vodní plocha	zasta- věná plocha	ostatní plochy
Velká Kraš		1335	1217	34	-	84	-	814	648	20	32	114
Vidnava		229	174	19	-	36	-	196	83	43	17	53
Žulová		741	589	38	3	111	-	734	521	43	20	150
Žulovsko	n _i	6907	4758	259	7	1883	-	11210	9895	208	163	944
	P _i	38,1 %	68,9 %	3,7 %	0,1 %	27,3 %	0,0 %	61,9 %	88,3 %	1,9 %	1,4 %	8,4 %
Okres Jeseník		23959	14596	1083	12	8268	-	47930	42765	704	684	3776
OK		279763	207375	12105	2833	56407	1043	246893	183596	5884	8369	49043

Zdroj: Český statistický úřad, výpočty RARS

Poznámka: při součtu jednotlivých ploch byla u některých obcí zjištěna jiná celková suma než celková katastrální plocha obce, a tak došlo k dílčím úpravám u složky „ostatní plocha“

Graf č. 1: Podíl jednotlivých složek půdního fondu v Mikroregionu Žulovsko k 31. 12. 2011

Vzhledem k nedořešenému česko-polskému administrativnímu narovnání hranic z roku 1958 nejsou stále v některých lokalitách uspokojivě vyřešeny majetkoprávní vztahy ke všem pozemkům, což do značné míry omezuje realizaci některých rozvojových záměrů. Nejvíce postižené tímto problémem jsou město Vidnava a obec Velká Kraš.

Geografické vymezení regionu, stejně jako základní charakteristika jednotlivých obcí Mikroregionu Žulovsko, vč. jejich historického vývoje, je uvedena ve Strategii venkovského mikroregionu Žulovsko z r. 2007.

3. DEMOGRAFICKÉ VYMEZENÍ MIKROREGIONU

3.1 Počet a struktura obyvatel

Základním kvantitativním ukazatelem vymezujícím rozsah populace určitého území je počet obyvatel. K 31. 12. 2011 žilo na území mikroregionu Žulovsko 7 266 obyvatel (17,9 % z celkového počtu obyvatel okresu Jeseník), což je o 143 osob (tj. o 1,9 %) méně než na konci roku 2006. Největší počet obyvatel je v obci Vápenná (19,2 %), naopak nejméně v obci Kobylá nad Vidnavkou (5,7 %). Nárůst obyvatel byl za posledních pět let zaznamenán pouze u obcí Vápenná a Stará Červená Voda. Žulovsko je se svými 40,1 obyvateli na 1 km² velmi řídko osídleným regionem. Nízká hustota zalidnění je především odrazem velké rozlohy území s malými sídelními centry.

Tab. č. 2: Počet obyvatel, hustota obyvatelstva a rozloha k 31. 12. 2011

Obec, region	Absolutní počet obyvatel	Relativní počet obyvatel	Rozloha (ha)	Hustota (na 1 km ²)
Černá Voda	590	8,1 %	997	59,2
Kobylá nad Vidnavkou	418	5,7 %	1 082	38,6
Skorošice	763	10,5 %	4 651	16,4
Stará Červená Voda	687	9,5 %	3 661	18,8
Vápenná	1 392	19,2 %	3 677	37,9
Velká Kraš	779	10,7 %	2 149	36,2
Vidnava	1 353	18,6 %	425	318,3
Žulová	1 284	17,7 %	1 475	87,0
Žulovsko	7 266	100,0 %	18 117	40,1
Okres Jeseník	40 486	-	71 889	56,3
Olomoucký kraj	638 638	-	526 656	121,3
ČR	10 505 445	-	7 886 598	133,2

Zdroj: Český statistický úřad, výpočty RARSM

Porovnáme-li index stáří za posledních 10 let, tak zjistíme, že věková struktura obyvatelstva mikroregionu se celkově zhoršila, čemuž nezabránilo ani posunutí hranice poproduktivního věku z 60 na 65 let. V roce 2011 dosáhl index stáří hodnoty 101,0, což ovšem tento region řadí nad úroveň okresního, krajského i republikového průměru, Žulovsko tak patří z těchto území k nejmladším. K nejmladším obcím (z pohledu indexu stáří) se v současné době řadí Stará Červená Voda, Velká Kraš a Vápenná, naopak nejstarší jsou obce Černá Voda a Kobylá nad Vidnavkou.

Demografické stárnutí populace se v současnosti stává jedním z celosvětových problémů. Podle dlouhodobých prognóz budoucího vývoje lze ale usuzovat, že podíl starších osob v populaci (ekonomicky neaktivní složky) bude postupně narůstat, stejně jako bude docházet k postupnému úbytku předproduktivní složky obyvatelstva, což v důsledku bude znamenat snižování celkového rozvojového potenciálu území s dopadem na zvýšené nároky na zdravotní péči, sociální a zdravotní zabezpečení a služby pro starší občany.

Tab. č. 3: Obyvatelstvo podle věkových skupin a index stáří k 31. 12. 2001 a k 31. 12. 2011

Obec, region	Obyvatelstvo r. 2001			index stáří 2001*	Obyvatelstvo r. 2011			index stáří 2011**
	0-14	15-59	60+		0-14	15-64	65+	
Černá Voda	124	409	128	103,2	79	399	112	141,8
Kobylá nad Vidnavkou	70	286	150	214,3	66	262	90	136,4
Skorošice	120	534	134	111,7	104	558	101	97,1
Stará Červená Voda	113	420	117	103,5	118	481	88	74,6
Vápenná	239	867	182	76,2	181	1 043	168	92,8
Velká Kraš	194	556	149	76,8	115	565	99	86,1
Vidnava	251	936	240	95,6	192	954	207	107,8
Žulová	234	938	181	77,3	184	916	184	100,0
Žulovsko	1 345	4 946	1 281	95,2	1 039	5 178	1 049	101,0
Okres Jeseník	7 332	28 156	6 911	94,3	5 808	28 508	6 170	106,2
OK	104144	420474	118165	113,5	92972	440747	104919	112,8
ČR	1621862	6679543	1905031	117,5	1541241	7262768	1701436	110,4

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, výpočty RARSM

Poznámka:

* poměr počtu osob ve věku 60 a více let na 100 osob ve věku 0-14 let

** poměr počtu osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0-14 let

Průměrný věk obyvatel Mikroregionu Žulovsko se za posledních deset let zvýšil o 3,2 roky (činí 40,8 let) a stále je pod okresním, krajským i celorepublikovým průměrem. V obcích Kobylá nad Vidnavkou, Černá Voda a Skorošice je průměrný věk naopak vyšší než ve výše zmíněných regionech.

Tab. č. 4: Obyvatelstvo podle průměrného věku k 31. 12. 2001 a k 31. 12. 2011

Obec, region	Průměrný věk	
	2001	2011
Černá Voda	38,6	42,6
Kobylá nad Vidnavkou	44,0	42,9
Skorošice	38,0	41,7
Stará Červená Voda	38,1	39,0
Vápenná	36,8	40,6
Velká Kraš	35,9	40,0
Vidnava	37,5	40,8
Žulová	36,4	40,7
Žulovsko	37,6	40,8
Okres Jeseník	37,6	41,2
Olomoucký kraj	38,7	41,2
ČR	39,0	41,1

Zdroj: Český statistický úřad

Zajímavou charakteristikou věkové struktury obyvatel je také index ekonomického zatížení (IEZ), který vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku (vyjadřuje kolik dětí ve věku 0–14 let a osob ve věku 65 a více let připadá na 100 osob ve věku 15–64 let). IEZ dosáhl na Žulovsku k 31. 12. 2011 hodnoty 40,3 %, což z pohledu věkové struktury obyvatel poukazuje na nejpříznivější poměr mezi ekonomicky neaktivní a aktivní složkou obyvatel ze všech sledovaných regionů.

Tab. č. 5: Index ekonomického zatížení k 31. 12. 2011 (v %)

	Černá Voda	Kobylá nad Vidnavkou	Skorošice	Stará Červená Voda	Vápenná	Velká Kraš	Vidnava	Žulová	Žulovsko	OJ	OK	ČR
IEZ	47,9	59,5	36,7	42,8	33,5	37,9	41,8	40,2	40,3	42,0	44,9	44,6

Zdroj: Český statistický úřad Olomouc, výpočty RARSM

Vedle věkové struktury, která představuje výchozí stav pro budoucí demografický vývoj, je jedním z hlavních ukazatelů rozvojového potenciálu území mikroregionu struktura jeho obyvatel podle vzdělání. Srovnání parametrů vzdělanosti obyvatelstva Mikroregionu Žulovsko s vyšším podílem obyvatelstva se základním vzděláním (vč. neukončeného), s ukončeným středním vzděláním (bez maturity) a obyvatelstva bez vzdělání s průměrnými hodnotami příslušných ukazatelů za okres Jeseník, Olomoucký kraj i ČR sice naznačuje jisté zaostávání mikroregionu, na druhou stranu oproti r. 2001 je zřejmý nárůst v podílu středoškoláků s maturitou, vysokoškoláků i studentů vyššího odborného a nástavbového studia.

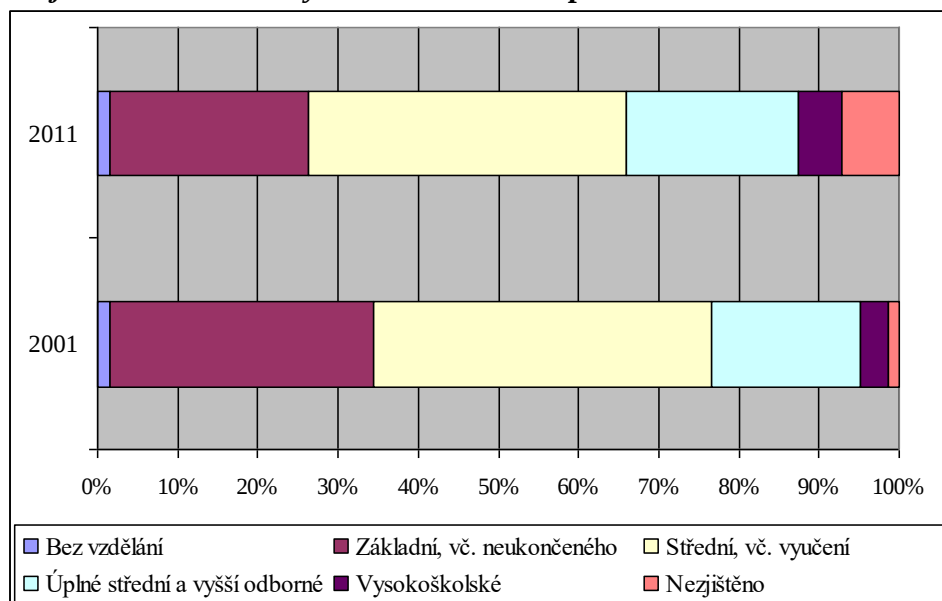
Tab. č. 6: Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Obec, rok		Celkem	v tom						
			Základní vč. neukon- čeného	Střední vč. vyučení (bez maturity)	Úplné střední (s maturitou) a vyšší odborné vč. nástavbového	Vysokoš- kolské	Bez vzdělání	Nezjištěno	
Černá Voda	2001	539	180	230	97	21	4	7	
	2011*	515	128	215	119	34	4	15	
Kobylá nad Vidnavkou	2001	427	206	140	52	7	18	4	
	2011*	355	103	130	50	14	24	34	
Skorošice	2001	671	229	267	131	20	11	13	
	2011*	669	153	270	152	51	4	39	
Stará Červená Voda	2001	543	197	224	85	14	13	10	
	2011*	570	150	236	130	19	9	26	
Vápenná	2001	1036	349	450	174	41	12	10	
	2011*	1205	308	436	223	55	20	163	
Velká Kraš	2001	709	250	306	119	18	12	4	
	2011*	673	184	283	135	32	6	33	
Vidnava	2001	1172	335	508	229	52	23	25	
	2011*	1169	289	477	239	64	19	81	
Žulová	2001	1127	300	486	277	47	7	10	
	2011*	1108	244	433	291	67	12	61	
Žulovsko	2001	n _i	6224	2046	2611	1164	220	100	83
		P _i	100 %	32,9 %	42,0 %	18,7 %	3,5 %	1,6 %	1,3 %
	2011*	n _i	6264	1559	2480	1339	336	98	452
		P _i	100 %	24,9 %	39,6 %	21,4 %	5,4 %	1,5 %	7,2 %
Okres Jeseník	2011*	n _i	34807	7337	13115	9104	2926	371	1954
		P _i	100 %	21,1 %	37,7 %	26,1 %	8,4 %	1,1 %	5,6 %
Olomoucký kraj	2011*	n _i	547446	99716	192098	167064	63860	3124	21584
		P _i	100 %	18,2 %	35,1 %	30,5 %	11,7 %	0,6 %	3,9 %
ČR	2011*	n _i	903454 4	1574856	2963972	2794996	1117830	47253	535637
		P _i	100 %	17,4 %	32,8 %	30,9 %	12,4 %	0,5 %	5,9 %

Zdroj: Český statistický úřad (data ze SLDB)

Poznámka: * předběžné výsledky

Graf č. 2: Struktura obyvatelstva Žulovska podle dosaženého vzdělání v letech 2001 a 2011

3.2 Vývoj počtu a pohyb obyvatelstva

Současný počet a struktura obyvatelstva Žulovska jsou ovlivněny mj. i demografickým vývojem. Jednotlivé obce tohoto regionu patří k sídlům, jejichž kontinuita vývoje a tradice byla násilně a definitivně přerušena druhou světovou válkou a následnou poválečnou nucenou migrací německého obyvatelstva. Při následném dosídlování sice došlo k opětovnému nárůstu počtu obyvatel, ale na mnohem nižší úrovni, takže se již nepodařilo dosáhnout předválečného počtu. Vzhledem k tomu, že se tohoto dosídlování zúčastňovalo především obyvatelstvo mladších věkových skupin, byl tímto aktem vytvořen základ pro zcela jiný demografický vývoj obyvatel tohoto území. Region se také vyznačuje výrazně heterogennější rasovou a etnickou strukturou, než zbytek České republiky. Důsledkem toho je obecně vyšší míra socio-patogenních jevů, charakteristická pro populace s nižší mírou demografické a sociální stability a historicky utvářené územní identity.

Tab. č. 7: Národnostní složení obyvatelstva Mikroregionu Žulovsko v r. 1930

Obec	Celkem	Německá národnost		Ostatní národnosti	
		n_i	P_i (v %)	n_i	P_i (v %)
Černá Voda	2 182	2 152	98,6	30	1,4
Kobylá nad Vidnavkou	984	971	98,7	13	1,3
Skorošice	2 775	2 744	98,9	31	1,1
Stará Červená Voda	2 101	2 038	97,0	63	3,0
Vápenná	2 936	2 868	97,7	68	2,3
Velká Kraš	1 643	1 548	94,2	95	5,8
Vidnava	2 186	1 910	87,4	276	12,6
Žulová	2 186	1 975	90,3	211	9,7
Žulovsko	16 993	16 206	95,4	787	4,6

Zdroj: Český statistický úřad

Při posledním předválečném sčítání v roce 1930 bylo zjištěno, že na území dnešního mikroregionu žilo 16 993 obyvatel, kdežto v roce 1950 už jenom 8 117, což představuje 52 % úbytek. Do 60. let se v rámci dalšího dosídlování území počet obyvatel postupně zvyšoval, od této doby ale dochází k jeho neustálému snižování.

Tab. č. 8: Vývoj počtu obyvatel v letech 1930–2011

Obec, region	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011*
Černá Voda	2 182	1 030	946	877	781	645	665	603
Kobylá nad Vidnavkou	984	525	519	534	536	494	498	424
Skorošice	2 775	971	907	863	785	820	797	779
Stará Červená Voda	2 101	958	922	794	723	681	654	688
Vápenná	2 936	1 135	1 311	1 278	1 338	1 358	1 272	1 391
Velká Kraš	1 643	956	1 049	952	853	776	907	789
Vidnava	2 186	1 301	1 500	1 481	1 544	1 525	1 424	1 372
Žulová	2 186	1 241	1 349	1 373	1 437	1 333	1 370	1 285
Žulovsko	16 993	8 117	8 503	8 152	7 997	7 632	7 587	7 331
Okres Jeseník	70 092	37 881	40 195	39 709	42 238	42 583	42 413	40 657

Zdroj: Český statistický úřad (SLDB)

Poznámka: * předběžné výsledky

Od roku 2005 dochází v jednotlivých letech ke střídavému poklesu a následného nárůstu celkového počtu obyvatel Mikroregionu Žulovsko. Neustále se snižující počet obyvatel přirozenou měrou byl v letech 2008 a 2010 (tj. v letech růstu) vyrovnáván kladnými hodnotami migračního salda. Z jednotlivých obcí došlo ve sledovaném období ke zvýšení celkového počtu obyvatel pouze u Vápenné, Staré Červené Vody a Skorošic.

Tab. č. 9: Vývoj počtu obyvatel v letech 2007–2011 (k 31. 12.)

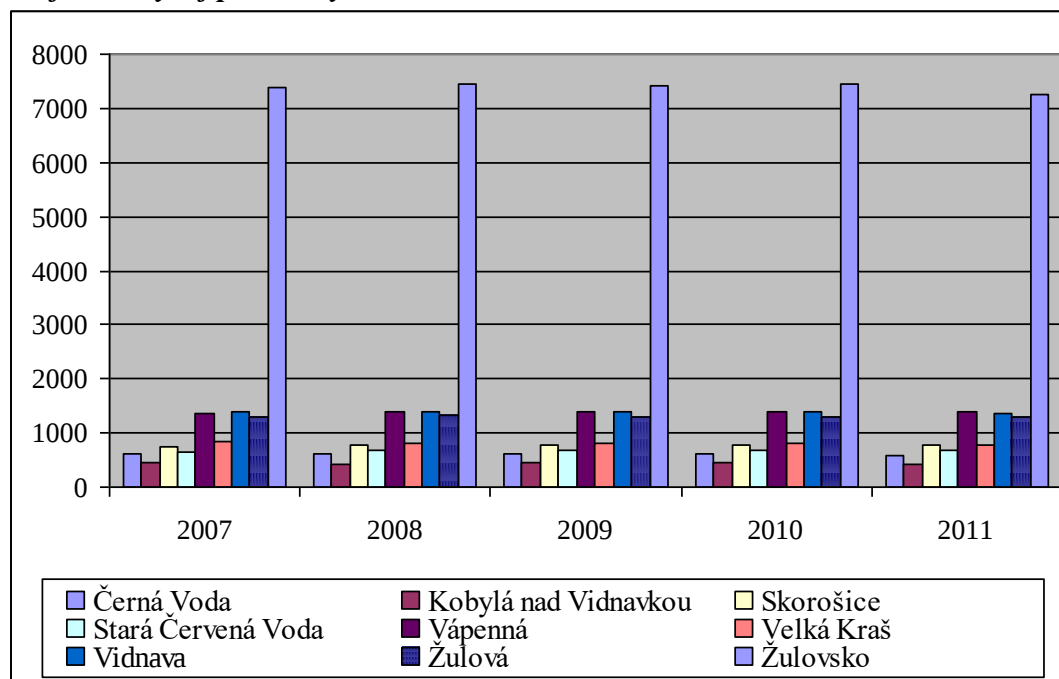
Obec, region	2007	2008	2009	2010	2011*
Černá Voda	624	616	617	623	590
Kobylá nad Vidnavkou	458	437	445	444	418
Skorošice	761	780	778	783	763
Stará Červená Voda	656	675	668	692	687
Vápenná	1 356	1 402	1 391	1 404	1 392
Velká Kraš	838	820	820	819	779
Vidnava	1 405	1 394	1 404	1 393	1 353
Žulová	1 301	1 314	1 296	1 287	1 284
Žulovsko	7 399	7 438	7 419	7 445	7 266
Okres Jeseník	41 565	41 404	41 255	41 095	40 486
Olomoucký kraj	641 791	642 137	642 041	641 681	638 638
ČR	10381130	10467542	10506813	10532770	10505445

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * počet obyvatel je navázán na výsledky SLDB 2011 a není srovnatelný s předchozími roky

Jedním z hlavních negativních jevů v regionu, stejně jako na celém Jesenicku, je odchod lidí v produktivním věku (a to i z řad čerstvých absolventů škol), který je především zapříčiněn vysokou mírou nezaměstnanosti a neschopností místních ekonomických subjektů vytvářet dostatečný počet pracovních příležitostí. Mezi další faktory lze zařadit i špatnou dopravní dostupnost zejména v souvislosti s izolovaností regionu, nízké mzdy, a další.

Graf č. 3: Vývoj počtu obyvatel v letech 2007–2011

Zdroj: Český statistický úřad

Tab. č. 10: Pohyb obyvatelstva v letech 2007–2011

Obec, region	2007	2008	2009	2010	2011
Černá Voda					
Přirozený přírůstek	-1	-5	2	-2	1
Migrační saldo	-13	-3	-1	8	-24
Celkový přírůstek	-14	-8	1	6	-23
Kobylá nad Vidnavkou					
Přirozený přírůstek	-8	-8	-2	-3	-10
Migrační saldo	-7	-13	10	2	-3
Celkový přírůstek	-15	-21	8	-1	-13
Skorošice					
Přirozený přírůstek	0	1	-10	0	-5
Migrační saldo	-14	18	8	5	-6
Celkový přírůstek	-14	19	-2	5	-11
Stará Červená Voda					
Přirozený přírůstek	6	-2	1	2	-4
Migrační saldo	7	21	-8	22	9
Celkový přírůstek	13	19	-7	24	5
Vápenná					
Přirozený přírůstek	3	5	6	-5	2
Migrační saldo	60	41	-17	18	0
Celkový přírůstek	63	46	-11	13	2
Velká Kraš					
Přirozený přírůstek	-2	-1	-4	-2	-2
Migrační saldo	-32	-17	4	1	-9
Celkový přírůstek	-34	-18	0	-1	-11
Vidnava					
Přirozený přírůstek	-13	-7	0	-1	-3
Migrační saldo	1	-4	10	-10	-25

Obec, region	2007	2008	2009	2010	2011
Celkový přírůstek	-12	-11	10	-11	-28
Žulová					
Přirozený přírůstek	0	-1	0	-2	2
Migrační saldo	-9	14	-18	-7	0
Celkový přírůstek	-9	13	-18	-9	2
Žulovsko					
Přirozený přírůstek	-15	-18	-7	-13	-19
Migrační saldo	-7	57	-12	39	-58
Celkový přírůstek	-22	39	-19	26	-77

Zdroj: Český statistický úřad

4. OBČANSKÁ VYBAVENOST

4.1 Bydlení

Hlavním zdrojem dat použitých v této subkapitole je Český statistický úřad (ČSÚ), a to konkrétně předběžné výsledky ze SLDB 2011.

Na území Mikroregionu Žulovsko bylo v roce 2011 evidováno celkem 2 010 domů, což je o 82 domů (tj. 4,3 %) více než před deseti lety. Zatímco u trvale obydlených domů došlo k nárůstu celkového počtu (na 1 695), jejich podíl na domovním fondu se snížil (o 2,1 p. b.). Tento podíl je dále nad celorepublikovým, ale pod okresním i krajským průměrem. V regionu se vyskytuje 315 neobydlených domů (tj. 15,7 %), tj. o 53 více (20,2 %) než v roce 2001. Většina těchto domů je využívána k rekreaci či jiným podobným účelům.

Tab. č. 11: Domovní fond Mikroregionu Žulovsko v letech 2001 a 2011

Obec, region	Domy 2001					Domy 2011*				
	Celkem	Trvale obydlené			Neobydlené	Celkem	Trvale obydlené			Neobydlené
		celkem	RD	BD			celkem	RD	BD	
Černá Voda	239	198	186	3	41	251	184	176	4	67
Kobylá nad Vidnavkou	108	98	87	7	10	112	98	87	8	14
Skorošice	259	217	196	12	42	268	226	210	12	42
Stará Červená Voda	229	186	176	7	43	235	182	173	7	53
Vápenná	323	270	235	28	53	345	288	255	30	57
Velká Kraš	221	194	168	21	27	227	195	165	24	32
Vidnava	250	231	167	53	19	264	243	171	62	21
Žulová	299	272	229	31	27	308	279	236	33	29
Žulovsko	n_i	1928	1666	1444	162	262	2010	1695	1473	180
	P_i	100,0 %	86,4 %	-	-	13,6 %	100,0 %	84,3 %	-	15,7 %

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * předběžné výsledky

RD – rodinné domy, BD – bytové domy

Bohužel stále nejsou u jednotlivých obcí známa data za bytový fond, vyjma trvale obydlených bytů, u kterých lze pozorovat mírný nárůst, a tak nelze provést analýzu stávajícího fondu.

Tab. č. 12: Obydlené byty v Mikroregionu Žulovsko v letech 2001 a 2011

Obec, region	2001	2011*
Černá Voda	213	195
Kobylá nad Vidnavkou	116	122
Skorošice	266	279
Stará Červená Voda	217	211
Vápenná	434	455
Velká Kraš	281	269
Vidnava	505	513
Žulová	465	472
Žulovsko	2497	2516

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * předběžné výsledky

S cílem zamezit odchodu obyvatel z území (zejména mladých rodin), a pokud možno přilákat do regionu nové spoluobčany, se obce budou do budoucna snažit nabízet „zasítované“ stavební parcely pro výstavbu rodinných domů (mj. ve Skorošicích, Staré Červené Vodě, Vidnavě). Ostatní obce mají plochy pro potenciální výstavbu vymezeny ve svých územních plánech (ÚP), popř. se je chystají nově vymezit v připravovaných ÚP. Stejně tak obce chtějí zájemcům poskytovat nové obecní byty (většinou malometrážní) získané především z rekonstrukce či oprav stávajících nevyužívaných objektů v majetku obce (ve Staré Červené Vodě, Vidnavě, Kobylé nad Vidnavkou). V současné době jsou Obce vlastníky následujícího počtu obecních bytů: Černá Voda 5, Kobylá nad Vidnavkou 2, Skorošice 21, Stará Červená Voda 1, Vápenná 23, Velká Kraš 37, Vidnava 160 a Žulová 100.

4.2 Školství, zdravotnictví, sociální služby a péče

Od školního roku 2004/2005 dochází v Mikroregionu Žulovsko k postupnému snižování celkového počtu žáků základních škol (do r. 2010/2011 jejich stav poklesl o 175 žáků, tj. 23 %). Ve školním roce 2011/2012 ale došlo k jejich nepatrnému nárůstu, který lze očekávat (alespoň krátkodobě) i v následujících letech, na což mj. poukazuje i zvyšování celkového počtu dětí v mateřských školách v posledních letech.

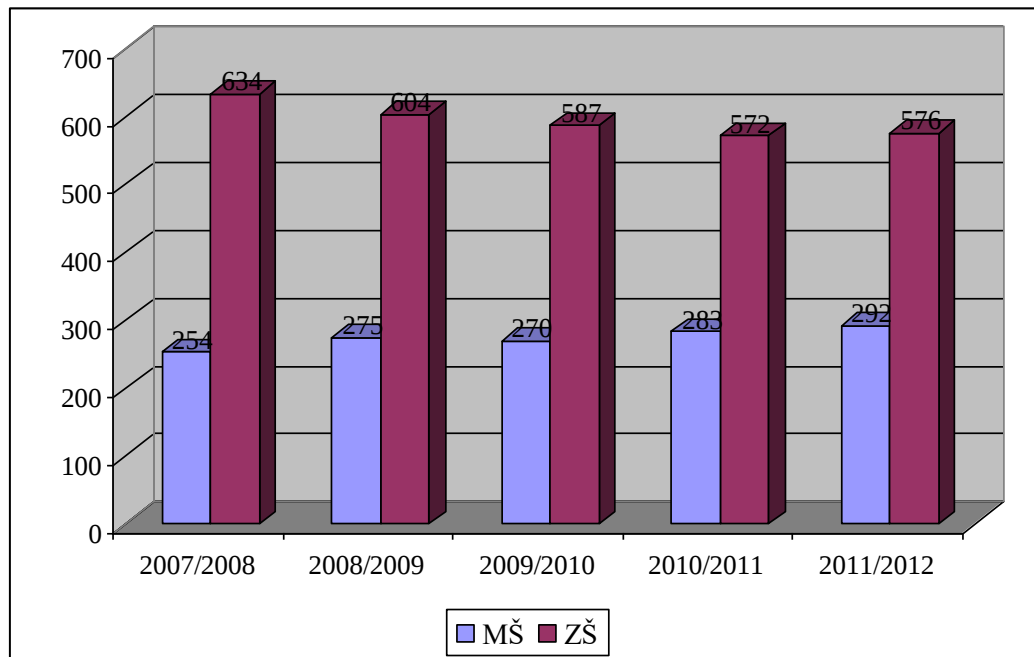
Mateřské školky se daří v mikroregionu udržovat ve všech obcích, základní škola chybí pouze v obci Velká Kraš. Jejich zřizovateli jsou Obecní či Městské úřady. Úplné devítileté školy nalezneme v obci Vápenná a ve městech Vidnava a Žulová. V roce 2008 došlo k částečné optimalizaci školských zařízení v regionu, kdy byl uzavřen druhý stupeň ZŠ v Černé Vodě. K 30. 06. 2012 byl zrušen Výchovný ústav, střední škola, základní škola a školní jídelna Vidnava, jehož zřizovatelem bylo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Mezi školská zařízení se také dají zařadit Dětský domov a Školní jídelna Černá Voda a Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna Žulová, které jsou popsány níže.

Školská zařízení v Mikroregionu Žulovsko v letech 2007/2008–2011/2012

		2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
MŠ Černá Voda	Počet tříd	1	1	1	1	1
	Počet dětí	22	23	21	20	27
	ø počet dětí na třídu	22,0	23,0	21,0	20,0	27,0
MŠ Kobylá nad Vidnavkou	Počet tříd	1	1	1	1	1
	Počet dětí	21	23	16	19	22
	ø počet dětí na třídu	21,0	23,0	16,0	19,0	22,0
MŠ Skorošice	Počet tříd	1	1	1	1	1
	Počet dětí	24	24	25	25	25
	ø počet dětí na třídu	24,0	24,0	25,0	25,0	25,0
MŠ Stará Červená Voda	Počet tříd	1	1	1	1	1
	Počet dětí	24	24	24	24	24
	ø počet dětí na třídu	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
MŠ Vápenná	Počet tříd	2	2	2	2	2
	Počet dětí	40	44	44	45	47
	ø počet dětí na třídu	20,0	22,0	22,0	22,5	23,5
MŠ Velká Kraš	Počet tříd	2	2	2	2	2
	Počet dětí	27	39	38	43	43
	ø počet dětí na třídu	13,5	19,5	19,0	21,5	21,5
MŠ Vidnava	Počet tříd	3	3	3	3	3
	Počet dětí	50	52	53	54	52
	ø počet dětí na třídu	16,7	17,3	17,7	18,0	17,3
MŠ Žulová	Počet tříd	2	2	2	2	2
	Počet dětí	46	46	49	53	52
	ø počet dětí na třídu	23,0	23,0	24,5	26,5	26,0
MŠ Žulovsko	Počet tříd	13	13	13	13	13
	Počet dětí	254	275	270	283	292
	ø počet dětí na třídu	19,5	21,2	20,8	21,8	22,5
ZŠ Černá Voda*	Počet tříd	7	2	2	2	2
	Počet dětí	87	25	26	19	19
	ø počet dětí na třídu	12,4	12,5	13,0	9,5	9,5
ZŠ Kobylá nad Vidnavkou*	Počet tříd	2	2	2	2	2
	Počet dětí	16	15	15	17	17
	ø počet dětí na třídu	8,0	7,5	7,5	8,5	8,5
ZŠ Skorošice*	Počet tříd	2	2	2	2	2
	Počet dětí	24	24	22	22	22
	Počet dětí na třídu	12,0	12,0	11,0	11,0	11,0
ZŠ Stará Červená Voda*	Počet tříd	2	2	2	2	2
	Počet dětí	22	24	27	30	30
	ø počet dětí na třídu	11,0	12,0	13,5	15,0	15,0
ZŠ Vápenná	Počet tříd	8	8	8	8	8
	Počet dětí	136	138	143	137	149
	ø počet dětí na třídu	17,0	17,3	17,9	17,1	18,6
ZŠ Vidnava	Počet tříd	10	9	9	9	9
	Počet dětí	201	202	201	183	182
	ø počet dětí na třídu	20,1	22,4	22,3	20,3	20,2
ZŠ Žulová	Počet tříd	8	10	9	9	9
	Počet dětí	148	176	153	164	157
	ø počet dětí na třídu	18,5	17,6	17,0	18,2	17,4
ZŠ Žulovsko	Počet tříd	39	35	34	34	34
	Počet dětí	634	604	587	572	576

	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
ø počet dětí na třídu	16,3	17,3	17,3	16,8	16,9

Graf č. 4: Vývoj počtu dětí MŠ a žáků ZŠ v Mikroregionu Žulovsko v letech 2007/2008–2011/2012

Dětem a dospívající mládeži je jako jedna z alternativ trávení jejich volného času k dispozici Základní umělecká škola Karla Ditterse ve Vidnavě (příspěvková organizace Olomouckého kraje), která poskytuje vzdělávání v hudebních a výtvarných oborech. Ve školním roce 2012/2013 ji navštěvuje 234 žáků. V ZUŠ se mj. nachází společenský a výstavní sál pro pořádání různých kulturních, výstavních a společenských akcí. V současné době má škola 7 odloučených pracovišť: v Černé Vodě, Staré Červené Vodě, Vápenné, Žulové, Bernarticích, Mikulovicích, a v Supíkovcích.

V regionu došlo k mírnému zhoršení dostupnosti zdravotní péče, kdy svou praxi ukončil stomatolog ve Vidnavě, stejně jako praktický lékař pro dospělé ve Vápenné. V současné době tak žádný lékař nesídlí v obcích Černá Voda, Kobylá nad Vidnavkou, Skorošice, Stará Červená Voda a Vápenná. V Žulové jsou ordinace jednotlivých lékařů soustředěny v prostorách zdravotního střediska, ve Vidnavě pro změnu na náměstí v objektu Charity Javorník.

Tab. č. 13: Zdravotnická zařízení a ordinace jednotlivých lékařů v Mikroregionu Žulovsko v r. 2012

Obec, region	Praktický lékař pro dospělé	Praktický lékař pro děti a dorost	Ordinace stomatologa	Ordinace gynekologa	Lékárna
Velká Kraš	0	0	1	0	0
Vidnava	1	1	0	1	1
Žulová	2	1	1	1	1
Žulovsko	3	2	2	2	2

Zdroj: Vlastní šetření RARSM

Na území Mikroregionu Žulovsko se nacházejí celkem čtyři zařízení sociální péče (viz tabulka níže). Některá z nich jsou, stejně jako zástupci obcí, zapojeny do komunitního plánování sociálních služeb na Jesenicku. V souvislosti s populačním vývojem bude do budoucna potřeba rozšiřovat především kapacity zařízení pro seniory či vystavět zcela nové zařízení.

Tab. č. 14: Zařízení sociální péče v Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Název	Zřizovatel	Kapacita	Obsazenost
Dětský domov a Školní jídelna Černá Voda*	Olomoucký kraj	24 dětí	nad 70 %
Domov důchodců Kobylá nad Vidnavkou, příspěvková organizace	Olomoucký kraj	90 uživatelů	100 %
Domov pokojného stáří sv. Hedviky Vidnava	Charita Javorník	49 uživatelů	100 %
Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Žulová	MŠMT	32 klientů	nad 90 %

Zdroj: Vlastní šetření RARSM

Poznámka: Obsazenost v průběhu roku kolísá, např. po odchodu dětí ve věku nad 18 let vždy klesne, potom se postupně navyšuje. V současné době činí 92 %.

Od roku 2011 je v regionu realizován projekt „Společné aktivity obcí mikroregionů Žulovska a Javornicka při integraci osob ze sociálně vyloučených romských lokalit“, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu (prostřednictvím OP Lidské zdroje a zaměstnanost) a ze státního rozpočtu ČR. Projekt, na němž se podílejí jak pracovníci sociálních služeb, tak i zástupci neziskového sektoru v regionu, je zaměřen především na snižování a předcházení sociálního vyloučení ohrožených osob z běžného života společnosti. Cílovou skupinou jsou nejenom Romové, ale i další občané, kteří trpí dlouhodobou nezaměstnaností, mají velmi nízké příjmy, jsou závislí na sociálních dávkách či jsou ohroženi sociálně patologickým chováním (jako je užívání drog, bezdomovectví, lichva, apod.).

V rámci projektu jsou mj. poskytovány sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, protidluhové poradenství, aktivity zaměřené na prevenci kriminality, terénní programy, pracovní poradenství, atd. Služby jsou poskytovány jak terénní formou, tak formou ambulantní v multifunkčních centrech sociálních služeb (na Žulovsku ve Vápenné a Kobylé nad Vidnavkou). V centru sociálních služeb v obci Kobylá nad Vidnavkou bylo také zřízeno nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.

Oproti Javornicku (Uhelné, Bílé Vodě, Javorníku, apod.) či jiným příhraničním regionům ČR (např. Šluknovsku, Frýdlantsku, atd.) není na Žulovsku prozatím problém s velkou koncentrací sociálně vyloučených rodin, takže zde nedochází ke vzniku nových "ghett", eskalaci napětí mezi nepřizpůsobivými občany a místními obyvateli či etnických konfliktů. Přesto lze místy pozorovat nárůst drobné kriminality či jiných sociálně patologických jevů, které jsou způsobeny sociálně slabšími občany, a to zejména v obci Velká Kraš, částečně také ve Vidnavě a Staré Červené Vodě.

K celkovému klidu mj. přispívá obvodní oddělení policie ČR, které bylo k 01. 11. 2011 přemístěno z Javorníku do Žulové.

4.3 Kultura a sport

Na území všech obcí Mikroregionu Žulovsko mají kulturní zařízení lokální význam, to znamená, že jejich činnost je zaměřena na uspokojování kulturních potřeb místní populace, nanejvýš obyvatel žijících na území okolních obcí (a to včetně jejich návštěvníků).

Za centra kulturního a společenského dění lze považovat v jednotlivých obcích kulturní domy, z nichž některé mají polyfunkční využití (vedle prostor pro kulturní vyžití se v nich např. nacházejí obchody, občerstvovací zařízení či provozovny služeb). Jedná se o objekty ve vlastnictví Obcí/Měst, pouze ve Vápenné využívají kulturního sálu společnosti Omya CZ s.r.o. V letním období se kulturní a společenský život často přesouvá na místní sportovní hřiště či do rekreačních zařízení/areálů (jako např. ve Velké Kraši do areálu koupaliště).

V rámci realizace projektu "Údolím Stříbrného potoka - Obec Skorošice" spolufinancovaného z ROP Střední Morava, bylo ve Skorošicích otevřeno nové kulturní zařízení pro pořádání různých kulturně-společenských akcí, školení či oslav. Vedle společenské místnosti zde nově nalezneme i muzeum/galerii, kde jsou vedle oblasti mikroregionu Žulovska (z hlediska historického, kulturního a regionálního významu) prezentovány také lidové zvyky, místní folklór a řemesla. Projekt má mj. přispět k rozvoji kulturně-poznávací formy cestovního ruchu v regionu. Nové muzeum bylo také otevřeno ve městě Žulová. Jedná se o Kamenické muzeum s exponáty dokumentujícími historii kamenictví v kraji a přírodu Rychlebských hor. Obě muzea mají sezónní provoz.

V letních měsících je nově v provozu kino ve Vápenné. Naproti tomu kino v Žulové svoji činnost ukončilo.

Tab. č. 15: Kulturní zařízení v Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Obec, region	Kino	Knihovna	Kulturní dům	Muzeum
Černá Voda	0	1	1	0
Kobylá nad Vidnavkou	0	1	1	0
Skorošice	0	1	1	1
Stará Červená Voda	0	1	1	0
Vápenná	1*	1	1	0
Velká Kraš	0	1	1	1
Vidnava	1	1	1	1
Žulová	0	2**	2**	1
Žulovsko	2	9	9	4

Poznámka: * jedná se o letní kino, ** v Žulové a Tomíkovcích

Zdroj: Obce/Města Mikroregionu Žulovsko

Na Žulovsku došlo za posledních 5 let ke zlepšení infrastruktury pro sportovní a volnočasové aktivity místních obyvatel i návštěvníků regionu. Ve třech obcích (v Černé Vodě, Vápenné a Žulové) mají pro širokou veřejnost nově k dispozici moderní víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Nejmodernější sportovní areály se nacházejí ve Vápenné a Žulové. Areál ve Vápenné byl vystavěn za pomoci dotace z ROP Střední Morava. Vedle polyfunkčního hřiště, které je mj. v zimě využíváno jako kluziště s přírodní ledovou plochou, zde byla k původnímu travnatému hřišti přistavěna tribuna pro diváky a budova s technickým

zázemím, šatnami, sociálním zařízením, atd. Součástí tohoto areálu je i dětské hřiště s atrakcemi v přírodním stylu. Také ve sportovním areálu v Žulové nalezneme vedle víceúčelového hřiště a travnatého hřiště na fotbal moderní dětské hřiště s herními prvky.

Tělocvična s celoročním provozem se nachází ve všech obcích mikroregionu. Vesměs se jedná o zařízení, která jsou v dopoledních hodinách k dispozici místním školám popř. školkám a v pozdně odpoledních či večerních hodinách různým zájmovým kroužkům a široké veřejnosti. V Černé Vodě, Kobylé nad Vidnavkou, Staré Červené Vodě a v Žulové jsou tyto tělocvičny součástí školských zařízení.

V tělocvičnách ve Skorošicích, Vápenné a v Žulové také nalezneme posilovnu. Ze soukromých subjektů provozuje zařízení obdobného charakteru pouze KH fitness centrum ve Vidnavě, které vedle posilovny nabízí kondiční cvičení a solárium. Nově bylo solárium otevřeno ve Vápenné (Bohumila Skalníková, Vápenná 355).

Tab. č. 16: Sportovní zařízení v Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Obec, region	hřiště		tenisové kurty	tělocvična (mimo školní)	posilovna
	na velkou kopanou	ostatní			
Černá Voda	1	1 (moderní multifunkční)	0	0	0
Kobylá nad Vidnavkou	1	0	0	0	0
Skorošice	1	1 (antukové na volejbal)	1 (venkovní)	1	1
Stará Červená Voda	1	1 (betonové, multifunkční)	1 (venkovní)	0	0
Vápenná	1	1 (moderní multifunkční)	0	1	1
Velká Kraš	1	1 (antukové)	0	1	0
Vidnava	1 + 1 (tréninkové)	1 (antukové na volejbal) 2 (u řeky: antukové a škvárové)	2 (venkovní)	1	1
Žulová	1	1 (moderní multifunkční) 1 (betonové u ZŠ) 1 (betonové kluziště)	2 (venkovní)	0	1
Žulovsko	8 + 1	11	6	4	4

Zdroj: vlastní šetření RARSM

Jediné funkční koupaliště (tj. otevřené pro veřejnost) se nachází v obci Velká Kraš.

Spolková a zájmová činnost na území Mikroregionu Žulovsko

Určitým způsobem eliminace nedostatku příležitostí k uspokojování kulturních, společenských a sportovních zájmů a aktivit obyvatel jednotlivých obcí mikroregionu je spolková činnost. Nalezneme zde řadu spolků a zájmových sdružení, která se částečně starají o zdejší kulturní a společenský život, stejně jako o organizaci různých sportovních akcí či turnajů. Jedná se jednak o tradiční, na venkově poměrně často se vyskytující organizace (s celorepublikovou působností), např. Sbor dobrovolných hasičů, Myslivecké sdružení, a také o spolky/sdružení, jejichž činnost je vázaná na jednu obec, maximálně určena i pro obyvatele několika dalších obcí v okolí.

Zatímco pod Tělovýchovnými jednotami ve Vidnavě a Skorošicích provozuje svoji činnost více oddílů (v TJ Vidnava působí oddíly kopané, volejbalu, tenisu, nohejbalu, florbalu a cvičení žen, v TJ Skorošice oddíly fotbalu, stolního tenisu a šachu), v Kobylé nad

Vidnavkou a Velké Kraši se jedná pouze o jeden oddíl.

Vedle níže vyjmenovaných spolků mají v obcích nezastupitelnou úlohu i neorganizované skupiny místních nadšenců (např. Spolek pro udržování společenských tradic v Černé Vodě, apod.) či pro zdejší (věřící) obyvatele také jednotlivé Farnosti.

Tab. č. 17: Organizované spolky a zájmová sdružení v jednotlivých obcích Mikroregionu Žulovsko

Obec	SDH*	Myslivecké sdružení	Tělovýchovná jednotka	Ostatní
Černá Voda	1	1	0	
Kobylá nad Vidnavkou	1	1	1	Přátelé obce Kobylá, Honební společenstvo Kobylá, Chovatelé Kobylá
Skorošice	2	2	1	Sk. Stone Hill Motocross o.s.
Stará Červená Voda	1	4	1**	Klub STAČEVA, o.s., Český svaz chovatelů, Klub šipkařů
Vápenná	1	4	0	SK Vápenná, Klub seniorů, ASPV Vápenná
Velká Kraš	1	0***	1	Český svaz včelařů, Motoklub Crazy Horses
Vidnava	1	1***	1	Český svaz žen, Klub seniorů, Střelecký klub
Žulová	2	0	1**	FK STOMIX Žulová, Klub seniorů, Tomíkovský klub žen, Tenisový klub Žulová, Šipkaři Žulová, Český svaz chovatelů Žulová

Zdroj: vlastní šetření RARSM

Poznámka:

* Sbor dobrovolných hasičů,

** TJ Sokol,

*** Myslivecké sdružení ve Vidnavě a ve Velké Kraši je jedním subjektem

5. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A EKOLOGICKÁ SITUACE

Mikroregion Žulovsko, stejně jako celý okres Jeseník, nemá v oblasti životního prostředí zásadní problémy. Naopak jeho silnou devizou je zachovalost přírodních zdrojů i jednotlivých složek životního prostředí.

5.1 Ekologické zátěže, hygiena životního prostředí (ovzduší, nakládání s odpady)

Ovzduší

Celá oblast Jesenicka, kam se řadí i Žulovsko, patří do území s velmi dobrou kvalitou ovzduší. Určitou výjimku představují pouze sezónní výkyvy, kdy části území trpí občasnými teplotními inverzními stavy, na nichž se zejména podílejí emise z lokálních topenišť rodinných domků spalujících fosilní paliva a jež se negativně projevují především za těchto inverzních stavů. V rámci ČR ale úroveň tohoto znečištění patří k velmi nízkým.

Kvalita ovzduší je na regionální úrovni určena především množstvím emisí látek znečišťujících ovzduší ze středních a velkých stacionárních zdrojů. Žádná z obcí

mikroregionu není zařazena do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší ve smyslu zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (rozumí se ta území krajů, v jejichž působnosti se nacházejí obce, kde bylo zjištěno na základě pravidelného hodnocení kvality ovzduší překročení imisního limitu nebo imisního limitu a meze tolerance).

Z deseti hlavních zdrojů znečišťování ovzduší na území okresu Jeseník v roce 2010 se v Mikroregionu Žulovsko nacházel pouze jeden.

Tab. č. 18: Zdroje znečišťování v Mikroregionu Žulovsko v roce 2010

	Území obce	Emise
Prádelna a chemická čistírna SLUKO, s.r.o.	Žulová	těkavé organické látky (VOC)

Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Na území mikroregionu jsou také využívány obnovitelné zdroje energie, a to zejména energie větrná. Mezi obcemi Velká Kraš a Bernartice nalezneme větrnou elektrárnu, kterou provozuje obec Velká Kraš.

Tab. č. 19: Větrné elektrárny na území Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Lokalita	Výrobce	Typ elektrárny	Výška stožáru	Výkon	Uvedení do provozu
Velká Kraš	Vestas	V 29-225	30 m	225 kW	1994

Zdroj: Česká společnost pro větrnou energii

Nakládání s odpady, ekologické zátěže

Odpadové hospodářství je v jednotlivých obcích Mikroregionu Žulovsko řešeno v rámci Sdružení měst a obcí Jesenicka, které nechalo mj. vypracovat Plán odpadového hospodářství. Kromě běžného svozu komunálního odpadu jsou v obcích zavedeny systémy odděleného sběru odpadu (využitelných složek komunálního odpadu), a to nejčastěji formou separačních kontejnerů na sklo (čiré i barevné), plasty či papír. Roztříděný odpad je pak odvážen na dotřídňovací linku TS v Jeseníku. Na území regionu se ale nacházejí i další zařízení pro nakládání s odpadem (viz tabulka).

Tab. č. 20: Stávající zařízení pro nakládání s odpadem v Mikroregionu Žulovsko

Provozovatel	Obec	Typ zařízení	Povolené odpady
Obec Vápenná	Vápenná	Sběrný dvůr	Široké spektrum odpadů, vyjma nebezpečného odpadu
Obec Velká Kraš	Velká Kraš	Sběrný dvůr	Odpady kategorie „ostatní odpady“* a nebezpečný odpad
DENDRO Group, s.r.o.	Velká Kraš	Sklad ostatních odpadů	Dřevěný odpad
František Ryba	Velká Kraš	Zpracování, sběr autovraků	Autovraky
JK MORAVA, spol. s r.o.	Vidnava	Sběrové místo	Odpady kategorie „ostatní odpady“* a nebezpečný odpad
Město Žulová	Žulová	Ukládání na úrovni nebo pod úrovní terénu	Stavební odpad

Zdroj: Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Jeseník, doplněno RARSM

Poznámka:

* mezi ostatní odpady patří např. plasty, sklo, kovy, textil, pneumatiky, elektro zařízení, objemový odpad, atd.

V obcích Kobylá nad Vidnavkou, Vápenná a Velká Kraš se také nachází sběrová místa společnosti ASEKOL s.r.o., která organizuje celostátní systém zpětného odběru elektrozařízení (tj. sběr, dopravu a recyklaci).

Množství vyprodukovaného komunálního odpadu na Žulovsku v letech 2007–2010 kontinuálně narůstá, přesto v přepočtu na jednoho obyvatele je stále pod krajským i republikovým průměrem.

Produkce komunálních odpadů v letech 2007–2010 v obcích Mikroregionu Žulovsko (v t)

	2007	2008	2009	2010
Černá Voda	115,442	115,270	120,270	100,670
Kobylá nad Vidnavkou	80,972	97,330	98,500	99,560
Skorošice	115,262	115,180	112,910	124,750
Stará Červená Voda	103,197	118,440	116,590	120,430
Vápenná	283,688	282,070	297,330	305,210
Velká Kraš	173,988	173,810	175,210	171,300
Vidnava	255,331	241,410	249,510	273,690
Žulová	291,913	301,420	313,900	322,270
Žulovsko	1419,793	1444,93	1484,22	1517,88
Olomoucký kraj	184 883	202 657	213 789	197 100
Česká republika	3 024 781	3 175 934	3 309 667	3 334 240

Zdroj: Technické služby Jeseník a.s., ČSÚ

Tab. č. 21: Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele v letech 2007–2010 (v kg)

	2007	2008	2009	2010
Žulovsko	191,9	194,3	200,1	203,9
Olomoucký kraj	288,6	315,8	333,0	307,2
Česká republika	293,0	304,5	315,5	317,0

Zdroj: Technické služby Jeseník a.s., ČSÚ

Zbytkový směsný komunální odpad je ze všech obcí mikroregionu svážen Technickými službami Jeseník a.s., a to na řízenou skládku odpadů S-OO Supíkovice (tj. skládku určenou pro ostatní odpady). Na území mikroregionu Žulovsko se nachází pouze jedna řízená skládka, provozuje ji Město Žulová. Jedná se o skládku S-IO Žulová-Starost určenou pro tzv. inertní odpad (tj. odpad, který nemá nebezpečné vlastnosti a u něhož za normálních klimatických podmínek nedochází k žádné významné fyzikální, chemické nebo biologické přeměně).

V regionu dále nalezneme několik neřízených skládek, které dnes mají charakter starých ekologických zátěží. V rámci informačního systému, který provozuje společnost Cenia, česká informační agentura životního prostředí (příspěvková organizace Ministerstva životního prostředí), jsou na území Mikroregionu Žulovsko evidovány následující staré ekologické zátěže (viz tabulka).

Tab. č. 22: Evidovaná kontaminovaná místa v Mikroregionu Žulovsko

Obec	Název lokality
Stará Červená Voda	Dolní Červená Voda
Vápenná	Vápenná – obecní skládka
Velká Kraš	Malá Kraš
Velká Kraš	Malá Kraš – skládka šamotky
Velká Kraš	skládka GALA Prostějov
Vidnava	Vidnava – Johanka (Farský les)

Zdroj: Cenia, česká informační agentura životního prostředí (příspěvková organizace MŽP ČR)

Mezi ekologicky narušené lokality se také dají zařadit tzv. brownfields, což jsou pozemky a nemovitosti uvnitř urbanizovaného území se zátěží z minulosti, které již ztratily svoji funkci a využití. Tyto areály mají nepříznivý vliv na atraktivitu jednotlivých obcí a jejich okolí, zároveň však za předpokladu menšího plýtvání nezastavenými plochami představují významný rozvojový potenciál v daném území.

Tab. č. 23: Brownfields nad 0,5 ha z veřejně dostupných databází na území Mikroregionu Žulovsko v r. 2012

Název, specifikace	Obec	Rozloha (ha)
Pila Nýznerov	Skorošice	3,8
Kaolínka/šamotárna	Velká Kraš	7,0
Kravín	Velká Kraš	1,0
Vepřín	Velká Kraš	1,9
Výroba obuvi (bývalá Gala)	Velká Kraš	1,1
Farma (seník, vepřín, kravín)	Velká Kraš	4,0
Zemědělský areál	Žulová	1,0

Zdroj: Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, Olomoucký kraj

Z tabulky je patrné, že největší počet brownfields se nachází na území obce Velká Kraš. Vedle těchto areálů lze mezi brownfields také zařadit další bývalé výrobní či nevýrobní objekty, které nejsou v současné době využívány. Jedná se např. o bývalý statek či objekt zámku v Černé Vodě, horní statek ve Staré Červené Vodě, budovu bývalého Výchovného ústavu ve Vidnavě, mlýn ve Velké Kraši, či starý lihovar v Žulové.

5.2 Ochrana přírody a krajiny

Na území Mikroregionu Žulovsko se podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nacházejí lokality obecné i zvláštní ochrany přírody. V rámci obecné ochrany přírody a krajiny je zahrnuta především ochrana významných krajinných prvků (VKP), územních systémů ekologické stability (ÚSES), přírodních parků (PPK) a krajinného rázu. Mezi tzv. zvláště chráněná území (ZCHÚ) řadíme velkoplošná ZCHÚ (národní parky a chráněné krajinné oblasti) a maloplošná ZCHÚ (národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky). Po vstupu České republiky do EU přibyla také NATURA 2000 – soustava chráněných území vytvořená na základě jednotných principů na území států EU. Spadají do ní ptačí oblasti a evropsky významné lokality (EVL).

Obecná ochrana přírody a krajiny

Významné krajinné prvky (VKP)

V rámci obecné ochrany přírody a krajiny mají specifické postavení významné krajinné prvky – ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které utvářejí její

typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Jsou většinou součástí místního ÚSES, kde jsou i vymezeny, a patří do kategorií ochrany těch částí (segmentů) volné krajiny, které nedosahují parametrů pro vyhlášení za zvláště chráněnou část přírody.

Významnými krajinnými prvky jsou obecně (tzv. VKP „ze zákona“) lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. Dále jsou jimi i jiné části krajiny, které příslušný orgán ochrany přírody zaregistruje podle §6 zákona, jako např. mokřady, stepní trávníky, remízky, meze, trvalé travní plochy, naleziště nerostů a zkamenělin, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou jimi být také cenné plochy porostů sídelních útvarů včetně historických zahrad a parků.

Vedle obecně vyjmenovaných významných krajinných prvků, které tvoří základní kostru ekologické stability krajiny, se na území Mikroregionu Žulovsko nenachází žádný registrovaný VKP.

Územní systém ekologické stability (ÚSES)

Územní systém ekologické stability je podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Hlavním smyslem ÚSES je posílit ekologickou stabilitu krajiny zachováním nebo obnovením stabilních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb.

Cílem územních systémů ekologické stability je zejména:

- vytvoření sítě relativně ekologicky stabilních území ovlivňujících příznivě okolní, ekologicky méně stabilní krajinu,
- zachování či znovuobnovení přirozeného genofondu krajiny,
- zachování či podpoření rozmanitosti původních biologických druhů a jejich společenstev (biodiverzity).

Území Mikroregionu Žulovsko je pokryto nadregionálními, regionálními i lokálními prvky ÚSES. Vyskytuje se zde celkem 6 biocenter (z toho jedno nadregionálního významu) propojených 2 nadregionálními a 2 regionálními biokoridory.

Tab. č. 24: Biocentra a biokoridory na území Mikroregionu Žulovsko

Číslo	Typ	Název	Charakter (cílové ekosystémy)
89	Nadregionální BC	Smolný	nivní, luční, mezofilní hájové, mezofilní bučinné
K85	Nadregionální BK	hranice ČR – Smolný	horská osa
K86	Nadregionální BK		mezofilní bučinná osa
400	Regionální BC	Stříbrné údolí	mezofilní bučinné
483	Regionální BC	Kamenný vrch	mezofilní bučinné, příp. mezofilní hájové, mokřadní, rašelinné
484	Regionální BC	Ztracené údolí	mezofilní bučinné
485	Regionální BC	Stříbrný potok	horské
OK7	Regionální BC	Kaní hora	mezofilní bučinné, případně mezofilní hájové
RK825	Regionální BK	Hřibová – Smolný	mezofilní bučinné až mezofilní hájové
RK826	Regionální BK		mezofilní hájové

Zdroj: Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje

Poznámka: BC biocentrum, BK biokoridor

Navržený systém biokoridorů a biocenter je doplněn o návrh poměrně husté sítě interakčních prvků sloužících zejména k důkladnému rozčlenění zemědělské části krajiny a její ochraně před větrnou a vodní erozí. Interakční prvky jsou většinou vázány na stávající porosty, vodní toky, polní cesty a jiné komunikace.

Přírodní parky

Na území Mikroregionu Žulovsko se nenachází žádný přírodní park.

Zvláště chráněná území

Území přírodovědecky či esteticky velmi významná nebo jedinečná lze na základě zákona č. 114/1992 Sb. vyhlásit za zvláště chráněná území (ZCHÚ). Jak již bylo popsáno ve Strategii venkovského mikroregionu Žulovsko z r. 2007, na území Mikroregionu Žulovsko nebylo vyhlášeno žádné velkoplošné zvláště chráněné území. Několik ekologicky významných, přírodě blízkých stanovišť se zastoupením chráněných a ohrožených druhů fauny a flory, zde ale bylo vymezeno k ochraně jako maloplošná chráněná území: 1 přírodní rezervace (PR), 3 národní přírodní památky (NPP) a 3 přírodní památky (PP). V porovnání s rokem 2007 došlo k jediné změně, a to ke zvětšení celkové plochy NPP Jeskyně na Pomezí na 20,60 ha.

Podíl plochy zvláště chráněných území z celkové rozlohy Žulovska je hluboko pod okresním, krajským i celorepublikovým podílem.

Tab. č. 25: Rozloha zvláště chráněných území (v ha) a jejich podíl na celkové ploše území

	Zvláště chráněná území		v tom		
	Celkem	Podíl z celkové rozlohy území	Národní parky	CHKO	MCHÚ
Žulovsko	110,96	0,6 %	-	-	110,96
Okres Jeseník	24 639,81	34,3 %	-	23 132,00	1 507,81
Olomoucký kraj	62 328,99	11,8 %	-	55 809,00	6 519,99
ČR	1 299 970,00	16,5 %	119 489,00	1 086 737,00	93 744,00

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: MCHÚ maloplošná chráněná území

Soustava NATURA 2000

NATURA 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy EU. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitou oblast (endemické).

Soustavu NATURA 2000 tvoří evropsky významné lokality (EVL) a ptačí oblasti, které ale na Žulovsku nenalezneme. Na území Mikroregionu Žulovsko zasahuje celkem pět evropsky významných lokalit. K vyjmenovaným EVL ve Strategii venkovského mikroregionu Žulovsko z r. 2007 je třeba ještě doplnit EVL Lánský luh vyhlášenou v r. 2009.

Jedná se o dubohabřiny asociace Galio – Carpinetum nacházející se na území obce Skorošice.

Koeficient ekologické stability krajiny

Pro zjištění stavu krajiny z hlediska její vyváženosti a rovnováhy (stability) se krajina oceňuje tzv. koeficientem ekologické stability (KES). Ekologická stabilita představuje schopnost krajiny vyrovnávat samovolnými vnitřními mechanismy rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů, tzn. že se systém brání změnám během působení cizího činitele zvenčí nebo se vrací po skončeném působení cizího činitele k normálu. Protože potenciálními nositeli ekologické stability krajiny jsou přirozené ekosystémy, racionální využívání krajiny nejen nevylučuje, ale nutně zahrnuje jejich trvalou existenci.

KES, který se vypočítá jako podíl ploch považovaných za ekologicky stabilní (lesní půda, vodní plochy a toky, trvalé travní porosty, pastviny a zahrady, ovocné sady, vinice, chmelnice) a ploch ekologicky nestabilních (orná půda a antropogenizované plochy – zastavěná území a ostatní plochy), dosahuje v Mikroregionu Žulovsko hodnoty 2,09. Jedná se o vcelku vyváženou krajinu, kde technické objekty jsou v relativním souladu s přírodními strukturami, s nižší potřebou energomateriálních vkladů. Krajinu relativně přírodní, ekologicky stabilní, nalezneme na území obcí Vápenná a Skorošice. Naopak území obcí Velká Kraš, Vidnava, Žulová a Kobylá nad Vidnavkou je intenzivně využíváno (zejména zemědělskou velkovýrobou) s labilními agroekosystémy a vysokými vklady dodatkové energie.

Tab. č. 26: Koeficient ekologické stability (KES) Mikroregionu Žulovsko k 31. 12. 2011

	KES		KES
Černá Voda	1,35	Vápenná	6,96
Kobylá nad Vidnavkou	0,98	Velká Kraš	0,58
Skorošice	4,20	Vidnava	0,74
Stará Červená Voda	2,12	Žulová	0,94
Žulovsko			2,09

Zdroj: data Český statistický úřad, výpočty RARSM

U obce Skorošice, stejně jako i u dalších obcí, dochází k postupnému zhoršování přirozeného vodního režimu v krajině v důsledku nevhodného hospodaření na sklonitých pozemcích, což má za následek zvýšené množství orné půdy na sklonitých pozemcích.

6. HOSPODÁŘSKÁ CHARAKTERISTIKA A EKONOMICKÁ SITUACE MIKROREGIONU

Hrubý domácí produkt stejně jako příjmy obyvatel nejsou sledovány na mikroregionální úrovni, pouze na úrovni krajů, respektive okresů, a tudíž se jimi v této analýze nebudeme zabývat.

6.1 Struktura hospodářské sféry, ekonomické subjekty

Nejvýznamnějšími sektory oblasti národního hospodářství jsou v regionu zemědělství a lesnictví, těžba a zpracování nerostných surovin (přírodního kamene, popř. některých dalších surovin) a také stavebnictví (výroba materiálů pro stavebnictví).

Struktura ekonomických subjektů (ES) doznala od roku 2006 mírných změn, kdy došlo k celkovému poklesu subjektů v primárním a sekundárním sektoru, naopak nárůst zaznamenal sektor terciární a kvartérní. V roce 2012 na Žulovsku působilo v oboru zemědělství, lesnictví a rybářství celkem 163 subjektů (tj. 14,1 %), v průmyslu a stavebnictví (sekundéru) 411 subjektů (35,6 %), což je stále nad okresním, krajským i republikovým průměrem.

V mikroregionu bylo v r. 2012 evidováno celkem 1 153 registrovaných ES, tj. o 516 subjektů (30,9 %) méně než před šesti lety. U všech obcí regionu došlo k celkovému poklesu počtu ES: v absolutním počtu byl největší pokles zaznamenán u měst Žulová (o 142 subjektů) a Vidnava (o 124 subjektů), v relativním počtu u obce Velká Kraš (o 42,4 %) a u Žulové (o 37,9 %). V přepočtu na střední hodnotu je zřejmé, že Žulovsko je v počtu ekonomických subjektů na 100 obyvatel pod okresním, krajským i celorepublikovým průměrem. Nejvíce ES na 100 obyvatel bylo evidováno ve městech Vidnava a Žulová, naopak nejméně v Kobylé nad Vidnavkou.

Tab. č. 27: Počet „aktivních“ ekonomických subjektů (ES) sídlících na území podle převažující činnosti v roce 2012

	Černá Voda	Kobylá nad Vidnavkou	Skorošice	Stará Červená Voda	Vápenná	Velká Kraš	Vidnava	Žulová	Žulovsko	Okres Jeseník	Olomoucký kraj
Zemědělství, lesnictví a rybářství	18	3	44	33	24	8	3	30	163	716	5549
Těžba a dobývání	0	0	0	0	2	1	0	1	4	12	28
Zpracovatelský průmysl	4	5	17	11	25	12	31	24	129	867	14201
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla, atd.	0	0	0	0	0	0	0	1	1	6	328
Zásobování vodou	0	0	0	0	0	0	3	1	4	30	446
Stavebnictví	24	14	26	11	44	28	64	62	273	1153	13735
Velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	16	7	11	15	32	24	61	39	205	1400	26586
Doprava a skladování	1	4	2	1	13	4	5	8	38	214	3111
Ubytování, stravování a pohostinství	7	1	8	6	7	9	15	11	64	536	5680
Informační a komunikační činnosti	0	0	0	0	4	1	2	1	8	98	1865
Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1	4	2	2	1	5	3	19	141	2054
Činnosti v oblasti nemovitostí	2	2	1	0	6	3	14	5	33	222	4872
Profesní, vědecké a technické činnosti	5	0	3	1	8	7	13	16	53	638	12559
Administrativní a podpůrné činnosti	1	0	0	1	2	0	2	2	8	68	1432
Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	2	2	4	2	2	2	2	3	19	65	1002
Vzdělávání	1	2	2	1	2	1	6	4	19	117	1938
Zdravotní a sociální péče	1	1	0	0	0	2	3	5	12	117	1957
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2	0	1	3	3	1	2	6	18	193	3059
Ostatní činnosti	5	2	10	4	20	6	21	11	79	575	8621
Bez uvedení činnosti	1	0	1	0	1	0	1	0	4	26	713

		Černá Voda	Kobylá nad Vidnavkou	Skorošice	Stará Červená Voda	Vápenná	Velká Kraš	Vidnava	Žulová	Žulovsko	Okres Jeseník	Olomoucký kraj
Počet „aktivních“ ES	celkem	91	44	134	91	197	110	253	233	1153	7194	109736
	na 100 obyvatel	15,4	10,5	17,6	13,2	14,2	14,1	18,7	18,1	15,9	17,8	17,2

Zdroj: Český statistický úřad

Z celkového počtu registrovaných ekonomických subjektů jich 116 mělo alespoň jednoho zaměstnance. Ve většině případů se jednalo o malé podniky, pouze čtyři subjekty spadají do kategorie středních podniků (tj. měly více jak 50 zaměstnanců), a to firmy STOMIX, spol. s r.o. (sídlicí v obci Skorošice), Omya CZ s.r.o. (sídli v obci Vápenná), REINOLD s.r.o. (Stará Červená Voda) a z veřejného sektoru také Domov důchodců v Kobylé nad Vidnavkou. V regionu se nenachází žádný velký podnik (s více jak 250 zaměstnanci).

Tab. č. 28: Počet "aktivních" ekonomických subjektů sídlících na území obcí podle počtu zaměstnanců v roce 2012

Kategorie	Černá Voda	Kobylá nad Vidnavkou	Skorošice	Stará Červená Voda	Vápenná	Velká Kraš	Vidnava	Žulová	Žulovsko
Neuveдено	42	25	71	35	99	67	140	122	601
Bez zaměstnanců	38	16	54	43	79	38	89	79	436
1–5 zaměstnanců	7	0	5	8	8	2	19	24	73
6–9 zaměstnan.	1	0	0	2	4	2	1	2	12
10–19 zaměstnan.	3	2	3	1	2	0	2	2	15
20–24 zaměstnan.	0	0	0	0	2	0	0	2	4
25–49 zaměstnan.	0	0	0	1	2	1	2	2	8
50–99 zaměstnan.	0	1	1	1	1	0	0	0	4
Celkem	91	44	134	91	197	110	253	233	1153

Zdroj: Český statistický úřad

Z firem, které na Žulovsku také působí, ale již zde nejsou registrované (nemají tu sídlo), jsou z pohledu zaměstnanosti nejvýznamnější společnosti Saint-Gobain Construction Products CZ a.s. (se sídlem v Praze; ve výrobním závodě ve Vápenné je zaměstnáno cca 30 zaměstnanců) a Slezský kámen a.s. (sídli v Jeseníku, v lomech Petrov a Nový lom pracuje cca 60 zaměstnanců, v převážné míře se ale jedná o sezónní pracovníky). Ostatní firmy (např. RALUX spol. s r.o. v Žulové, NAVOS a.s. a ELEGA, spol. s r.o. ve Velká Kraš) nemají více než 20 zaměstnanců.

Tab. č. 29: „Aktivní“ ekonomické subjekty s více než 20 zaměstnanci sídlící na území Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Kategorie počtu zaměstnanců	Název subjektu	Obec
20 – 24 zaměstnanců	OS – KAPKA	Vápenná
	ZŠ Vápenná	Vápenná
	KARYO, spol. s r.o.	Žulová
	ZŠ Žulová	Žulová
25 – 49 zaměstnanců	AGRO A.R.W., s.r.o.	Stará Červená Voda

Kategorie počtu zaměstnanců	Název subjektu	Obec
	ADOS TRANS s.r.o.	Vápenná
	TopTeramo s.r.o.	Vápenná
	ZETOS, spol. s r.o.	Velká Kraš
	Výchovný ústav, SŠ, ZŠ a ŠJ*	Vidnava
	ZŠ Vidnava	Vidnava
	MORONG – SLUKO, s.r.o.	Žulová
	Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna	Žulová
50 – 99 zaměstnanců	Omya CZ s.r.o.	Vápenná
	STOMIX, spol. s r.o.	Skorošice
	REINOLD s.r.o.	Stará Červená Voda
	Domov důchodců	Kobylá nad Vidnavkou

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * tento subjekt byl k 30. 06. 2012 zrušen

Podle právní normy je v mikroregionu nejvíce registrováno fyzických osob podnikajících dle živnostenského zákona nezapsaných v obchodním rejstříku (75,3 %) a společností s ručením omezeným (4,9 %). Celkově mají ze všech „aktivních“ ekonomických subjektů převahu soukromí podnikatelé (fyzické osoby), kterých je celkem 953 (tj. 82,7 %). Na druhou stranu je soukromé podnikání na území regionu, kde na 1 000 obyvatel připadne 131 soukromých podnikatelů, oproti republikovému (v ČR na 1 000 obyvatel připadne 150 soukromých podnikatelů) či krajskému (v Olomouckém kraji to je 134 podnikatelů) průměru slaběji rozvinuto.

Tab. č. 30: Počet „aktivních“ ekonomických subjektů sídlících na území obcí podle právní formy v roce 2012

Právní forma	Černá Voda	Kobylá nad Vidnavkou	Skorošice	Stará Červená Voda	Vápenná	Velká Kraš	Vidnava	Žulová	Žulovsko
Fyzická osoba podnikající dle ŽZ nezapsaná v OR	67	32	86	64	150	87	204	178	868
Fyzická osoba podnikající dle ŽZ zapsaná v OR	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než ŽZ o zemědělství nezapsaná v OR	1	1	4	2	2	3	8	12	33
Zemědělský podnikatel – fyzická osoba nezapsaná v OR	7	2	17	8	8	3	0	5	50
Fyzické osoby – celkem	75	35	107	74	160	93	214	195	953
Společnost s ručením omezeným	3	0	10	6	13	4	7	13	56
Akciová společnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Komanditní společnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veřejná obchodní společnost	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Společenství vlastníků jednotek	1	2	0	0	6	1	9	3	22
Družstvo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Příspěvková organizace	2	2	1	1	2	1	5	3	17
Zahraniční osoba	0	1	0	0	2	1	0	0	4
Sdružení (svaz, spolek, klub aj.)	7	2	6	5	7	4	9	13	53
Obecně prospěšná společnost	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Církevní organizace	0	0	1	0	2	0	4	0	7
Organizační jednotka sdružení	2	1	3	1	3	4	4	3	21
Honební společenstvo	0	0	4	3	1	1	0	1	10
Svazek obcí	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Obec	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Právníkové osoby – celkem	16	9	27	17	37	17	39	38	200
Celkem (fyzické + právníkové osoby)	91	44	134	91	197	110	253	233	1153

Zdroj: Český statistický úřad, Poznámka: ŽZ – živnostenský zákon, OR – obchodní rejstřík

Podnikatelská zóna, která je ke všemu z poloviny obsazena, se v současné době nenachází pouze ve Vápenné. Veškeré plochy i objekty vhodné pro výrobní aktivity (k umístění výrobních činností průmyslových a zemědělských, výrobních a ostatních služeb s výrobní činností souvisejících, atd.) jsou dále vymezeny v územně plánovací dokumentaci jednotlivých obcí.

Územní plán (ÚP) mají zpracovány všechny obce. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který nabyl účinnosti 1. ledna 2007, ukládá povinnost obcím vytvořit územní plány podle nového stavebního zákona. Na Žulovsku se to týká všech obcí vyjma Černé Vody. Do konce roku 2012 zpracovatele nového ÚP chystají vybrat (či už vybraly) v Kobylé nad Vidnavkou, Vápenné, Žulové a ve Staré Červené Vodě. Obec Skorošice dokonce v roce 2012 získala na pořízení nového ÚP finanční pomoc z Olomouckého kraje (z Programu obnovy venkova OK).

Tab. č. 31: Územně plánovací dokumentace obcí Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Obec	Územní plán (ÚP)	
	rok pořízení ÚP	rok / číslo poslední změny ÚP
Černá Voda	2011	–
Kobylá nad Vidnavkou	2005	2007 / 1. změna
Skorošice	2001	2011 / 2. změna
Stará Červená Voda	2002	–
Vápenná	2002	2011 / 1. změna
Velká Kraš	2000	2010 / 1. změna
Vidnava	2001	2010 / 2. změna
Žulová	2005	2011 / 1. změna

Zdroj: Obce Mikroregionu Žulovsko

6.2 Trh práce

Zaměstnanost, respektive počet pracovníků, je jedním z rozhodujících kritérií při hodnocení významu podnikatelských aktivit pro hospodářskou a sociální soudržnost regionu.

U všech sledovaných regionů lze vypočítat shodné charakteristiky: za posledních deset let sice došlo k celkovému poklesu ekonomicky aktivních obyvatel (na Žulovsku o 2,9 procentních bodů), na druhou stranu jich je stále více než obyvatel ekonomicky neaktivních. V roce 2011 bylo v Mikroregionu Žulovsko z celkového počtu obyvatel evidováno 3 469 ekonomicky aktivních osob (tj. 47,3 %), což je pod okresním, krajským i celorepublikovým průměrem. Dlouhodobý pokles ekonomické aktivity na všech regionálních úrovních odráží

mj. i jeden z demografických trendů, a tím je stárnutí populace.

Tab. č. 32: Ekonomická aktivita obyvatelstva Mikroregionu Žulovsko v roce 2001 a 2011

Obec, region	Ekonomicky aktivní				Ekonomicky neaktivní			
	2001		2011*		2001		2011*	
	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i	n _i	P _i
Černá Voda	313	47,1	286	47,4	349	52,5	295	48,9
Kobylá nad Vidnavkou	194	39,0	166	39,2	304	61,0	224	52,8
Skorošice	399	50,1	372	47,8	390	48,9	351	45,1
Stará Červená Voda	314	48,0	343	49,9	332	50,8	317	46,1
Vápenná	673	52,9	644	46,3	591	46,5	566	40,7
Velká Kraš	440	48,5	378	47,9	465	51,3	351	44,5
Vidnava	723	50,8	640	46,6	672	47,2	614	44,8
Žulová	749	54,7	640	49,8	611	44,6	568	44,2
Žulovsko	3805	50,2	3469	47,3	3714	49,0	3286	44,8
Okres Jeseník	21765	51,3	19534	48,0	20321	47,9	18524	45,6
Olomoucký kraj	326541	50,7	313881	49,0	313624	48,7	297191	46,4
ČR	5253400	51,4	5172737	49,0	4894465	47,8	4718866	44,7

Zdroj: Český statistický úřad

Poznámka: * předběžné výsledky

Součet podílu ekonomicky aktivních a neaktivních obyvatel není vždy roven 100 %, poněvadž v jednotlivých obcích a následně i regionech se pokaždé nepodařilo zjistit ekonomickou aktivitu všech obyvatel.

Sektorová struktura zaměstnanosti je stejně jako např. vyjíždka/dojíždka za zaměstnáním sledována v rámci Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB). V současné době bohužel ještě nejsou známy podrobné výsledky ze SLDB 2011, a tak není možné tyto údaje charakterizovat ani porovnávat.

Nezaměstnanost

V Mikroregionu Žulovsko bylo v prosinci r. 2011 registrováno celkem 780 uchazečů o zaměstnání (z celkových 3 805 ekonomicky aktivních obyvatel), což je v porovnání se stejným měsícem r. 2007 o 111 osob (tj. 14,2 %) více.

Míra nezaměstnanosti (MN) dosahovala na Žulovsku v daném období (tj. od 12/2007 do 12/2011) dlouhodobě nejvyšších hodnot ze všech sledovaných regionů a pokračovala v nepříznivém trendu z let minulých. Samotný okres Jeseník, jehož součástí je výše zmíněný region, zaznamenává zejména v zimních měsících jedny z nejvyšších hodnot nezaměstnanosti – za poslední tři roky zde byla dokonce nejvyšší míra nezaměstnanosti ze všech okresů ČR. V letních měsících je zaměstnanost v regionu silně ovlivněna sezónní prací, jenž je spojena především s pomocnými pracemi na stavbách a pracemi v lese.

Také v počtu volných míst se okres Jeseník pohybuje na chvostu – pouze v prosinci r. 2009 a 2011 nezaujímal poslední místo. V prosinci 2011 bylo v okrese Jeseník celkem 71 volných míst, méně jich bylo už jenom v okrese Rokycany.

Nadprůměrnou nezaměstnanost lze dlouhodobě pozorovat u obcí Velká Kraš a Kobylá nad Vidnavkou, naopak podprůměrnou u města Žulová a vyjma prosince r. 2011 také u obce Vápenná.

Tab. č. 33: Relativní míra nezaměstnanosti v Mikroregionu Žulovsko od 12/2007

do 12/2011 (v %)

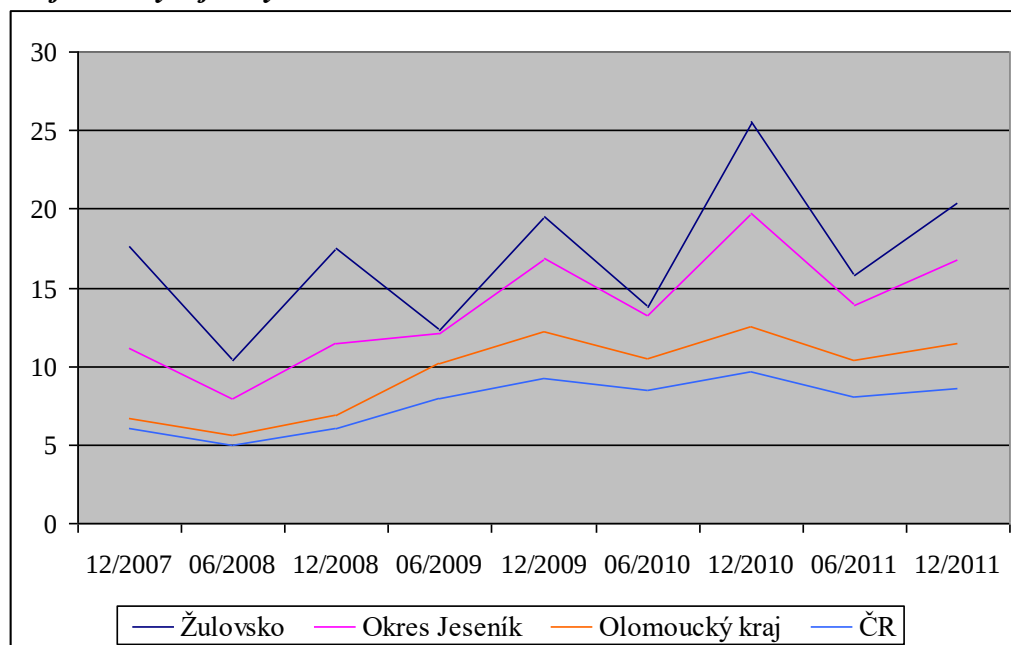
Obec, region	12/2007	06/2008	12/2008	06/2009	12/2009	06/2010	12/2010	06/2011	12/2011
Černá Voda	17,6	9,6	19,2	10,9	17,3	9,6	26,2	16,6	20,1
Kobylá nad Vidnavkou	21,6	13,4	25,3	16,5	24,7	14,4	30,4	16,5	27,3
Skorošice	15,0	7,8	16,5	12,0	21,3	14,3	26,3	13,5	19,5
Stará Červená Voda	15,6	8,3	17,8	13,1	24,5	15,9	29,9	19,4	20,1
Vápenná	17,4	8,9	16,0	10,0	19,0	12,2	25,6	14,6	21,4
Velká Kraš	22,3	13,4	23,9	17,5	25,7	18,6	30,9	18,9	23,2
Vidnava	17,2	12,3	15,4	12,7	16,2	14,4	21,4	15,4	18,8
Žulová	16,6	9,7	14,7	10,1	16,0	12,1	22,8	14,7	18,8
Žulovsko	17,6	10,4	17,5	12,3	19,5	13,8	25,6	15,8	20,5
Okres Jeseník	11,1	8,0	11,5	12,1	16,9	13,3	19,7	13,9	16,8
Olomoucký kraj	6,7	5,6	6,9	10,2	12,2	10,5	12,5	10,4	11,4
ČR	6,0	5,0	6,0	8,0	9,2	8,5	9,6	8,1	8,6

Zdroj: Úřad práce ČR

Poznámka: Vzhledem k tomu, že Úřad práce ČR vypočítává míru nezaměstnanosti (MN) z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel z posledního SLDB, není známa MN v jednotlivých měsících r. 2012 (prozatím nebyly zveřejněny úplné výsledky ze SLDB 2011).

S ohledem k periferní poloze regionu, problémům v dopravní obslužnosti, odlehlosti od hlavních komunikací, atd., se v nejbližších letech nedá očekávat výrazné zlepšení situace na trhu práce, snad pouze s výjimkou posílení sektoru služeb pro potřeby rozvoje cestovního ruchu, jež jsou ale ve většině obcí značně poddimenzovány.

Graf č. 5: Vývoj míry nezaměstnanosti od 12/2007 do 12/2011

Vysoká nezaměstnanost a s ní spojená ztráta sociálního statutu a hmotné úrovně domácností jsou bezesporu jedním z rizikových faktorů, které napomáhají nárůstu kriminality v regionu. Jesenicko se spolu s Mosteckem a Ostravskem ocitlo v policejní mapě rizikových

oblastí, kde je zvýšená zločinnost.

6.3 Finanční hospodaření obcí Mikroregionu Žulovsko

Pro zhodnocení stavu a rozvojových možností Mikroregionu Žulovsko je rozhodující ekonomická základna a celková finanční situace jednotlivých subjektů veřejného, podnikatelského i neziskového sektoru v obcích.

Vzhledem k tomu, že významným socioekonomickým ukazatelem i faktorem rozvoje mikroregionu je mj. i hospodaření samospráv, bude se následující kapitola zabývat hodnocením finančního hospodaření jednotlivých obcí. Za nástroj jejich finančního hospodaření je brán roční rozpočet, popř. rozpočtový výhled. Obsahem rozpočtu obce, který se sestavuje na rozpočtový rok (je shodný s rokem kalendářním), jsou rozpočtové příjmy, rozpočtové výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, jež obce mohou v rámci své činnosti zřizovat.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), byl již šestkrát novelizován. Zpravidla šlo o poměrně zásadní změny vyvolané potřebou reagovat na probíhající změny v oblasti veřejných rozpočtů, nebo nutností upravit některé body, které se v průběhu praxe ukázaly jako více či méně problematické. Cílem poslední změny z r. 2011 bylo stanovit příjmy obcí tak, aby se snížil současný diskriminační rozdíl mezi obcemi s nejnižšími a nejvyššími příjmy na obyvatele a aby došlo k posílení příjmů menších měst a obcí (mj. na úkor čtyř největších měst). Nadále sice bude zachováno oddělení propočtu největších měst (Prahy, Plzně, Ostravy a Brna) prostřednictvím vlastních přepočítacích koeficientů, přesto u nich dojde k celkovému snížení daňových příjmů.

K dosažení definovaných cílů došlo ke zvýšení objemu sdílených daní obcí ze státního rozpočtu o 12 mld. Kč (z toho 1,5 mld. Kč bude představovat dosavadní příspěvek na školství poskytovaný z kapitoly VPS). Příjmová základna obcí byla dále posílena na úkor celostátních dotačních programů, ze kterých jsou doposud centrálně, a tudíž málo efektivně, financovány rozvojové projekty v jednotlivých obcích.

Bylo zavedeno nové kritérium pro přerozdělení podílu obcí na sdílených daních (počet dětí v mateřských a žáků v základních školách navštěvujících školu zřizovanou obcí) a upravena váha u některých původních kritérií, a to následovně:

- celková výměra katastrálního území obce (výměra byla nově omezena maximálně na plochu 3 hektary na obyvatele) – váha 3 %,
- prostý počet obyvatel v obci – váha 10 %,
- počet dětí MŠ a žáků ZŠ – váha 7 %,
- násobky postupných přechodů – váha 80 %.

Účinnost navrhované právní úpravy se navrhuje od roku 2013.

Tab. č. 34: Koeficienty a násobky postupných přechodů

Obce s počtem obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 – 50	1,0000	$1,0000 \times \text{počet obyvatel obce}$

Obce s počtem obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
51 – 2 000	1,0700	$50 + 1,0700 \times \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 50}$
2 001 – 30 000	1,1523	$2\,136,5 + 1,1523 \times \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 2 000}$
30 001 – 110 000	1,3663	$34\,400,9 + 1,3663 \times \text{počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000}$

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Ministerstvo financí ČR vydalo teoretický propočet sdílených daňových příjmů obcí a dále poskytlo srovnání současného systému RUD s návrhem nového RUD. Na podkladových výpočtech spolupracovala také kancelář Svazu měst a obcí ČR, která zveřejnila oponentní hodnoty vůči oficiálnímu zdroji MF ČR (jedná se o maximální možné částky, které by jednotlivé obce mohly získat).

Tab. č. 35: Tabulka teoretického propočtu RUD

Obec	Sdílené daňové příjmy (Kč)			Výnos na jednoho obyvatele (Kč)	
	MF ČR		Svaz měst a obcí	MF ČR	
	Současný systém RUD	Návrh nového RUD	Návrh nového RUD	Současný systém RUD	Návrh nového RUD
Černá Voda	4 371 tis.	5 621 tis.	5 243 tis.	7,0 tis.	9,0 tis.
Kobylá nad Vidnavkou	3 252 tis.	4 234 tis.	3 925 tis.	7,3 tis.	9,5 tis.
Skorošice	7 066 tis.	7 628 tis.	8 683 tis.	9,0 tis.	9,7 tis.
Stará Červená Voda	6 031 tis.	6 848 tis.	7 585 tis.	8,7 tis.	9,9 tis.
Vápenná	10 640 tis.	14 306 tis.	14 030 tis.	7,6 tis.	10,2 tis.
Velká Kraš	6 162 tis.	7 768 tis.	7 313 tis.	7,5 tis.	9,5 tis.
Vidnava	9 090 tis.	12 725 tis.	12 803 tis.	6,5 tis.	9,1 tis.
Žulová	8 882 tis.	12 290 tis.	12 418 tis.	6,9 tis.	9,5 tis.

Zdroj: Ministerstvo financí ČR (MF ČR), Svaz měst a obcí ČR

Poznámka: RUD – Rozpočtové určení daní

Následující rozpočtové charakteristiky, které se skládají z celkových příjmů (dělených na příjmy daňové, příjmy nedaňové, dotace a kapitálové příjmy) a celkových výdajů (v dělení na výdaje běžné a kapitálové) vycházejí z rozpočtů obcí Mikroregionu Žulovsko z let 2007–2011. Bylo hodnoceno hospodaření všech obcí mikroregionu najednou a pro úplnost také přiloženy celkové příjmy a výdaje jednotlivých obcí regionu v daných letech.

Celkové příjmy obcí Mikroregionu Žulovsko měly za posledních pět let zejména díky rozdílné schopnosti obcí získávat v jednotlivých letech dotace z vnějších zdrojů nevyrovnaný průběh. Celkové výdaje pak kopírují křivku vývoje těchto příjmů; v letech 2008 a 2011 byly dokonce vyšší, tzn. že zde byl zaznamenán schodek rozpočtu. Ve sledovaném období lze pozorovat nárůst celkových rozpočtových příjmů i výdajů obcí o 47,1 %, respektive 68,6 %.

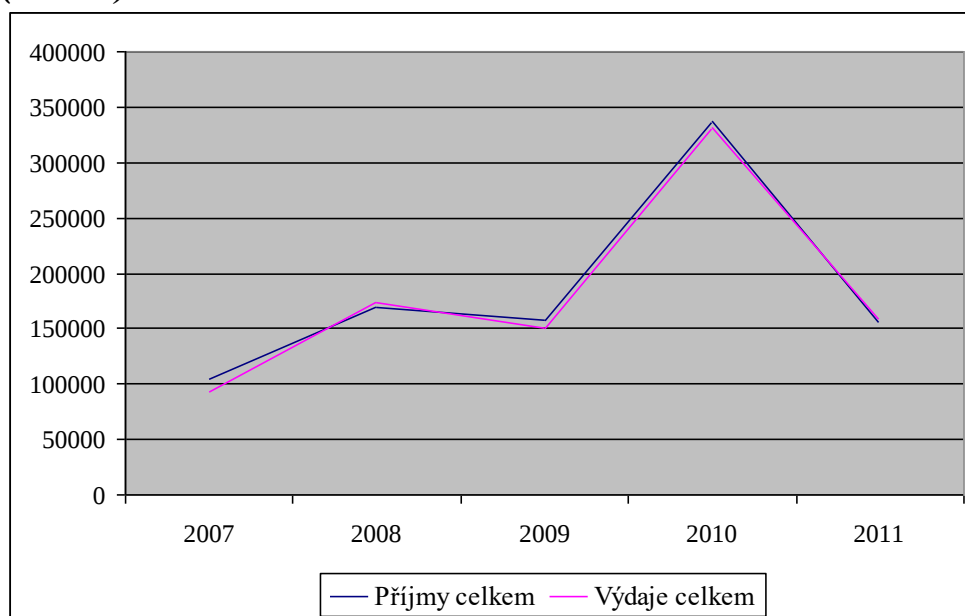
Tab. č. 36: Hospodaření obcí Mikroregionu Žulovsko v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	105.164,41	168.880,10	157.691,70	336.211,07	154.683,94

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy	58.493,81	71.096,95	60.947,32	66.695,90	62.988,36
Nedaňové příjmy	22.116,76	22.099,65	26.495,29	26.272,75	28.818,59
Dotace	20.204,94	71.215,63	66.620,13	239.439,28	57.857,16
Kapitálové příjmy	4.348,89	4.467,86	3.628,96	3.803,13	5.019,83
Výdaje celkem	93.858,94	172.831,95	150.882,50	331.607,68	158.286,20
Běžné výdaje	79.920,67	118.318,08	120.148,02	282.735,96	100.519,08
Kapitálové výdaje	13.938,26	54.513,88	30.734,48	48.871,72	57.767,12
Saldo	11.305,47	-3.951,85	6.809,20	4.603,39	-3.602,26

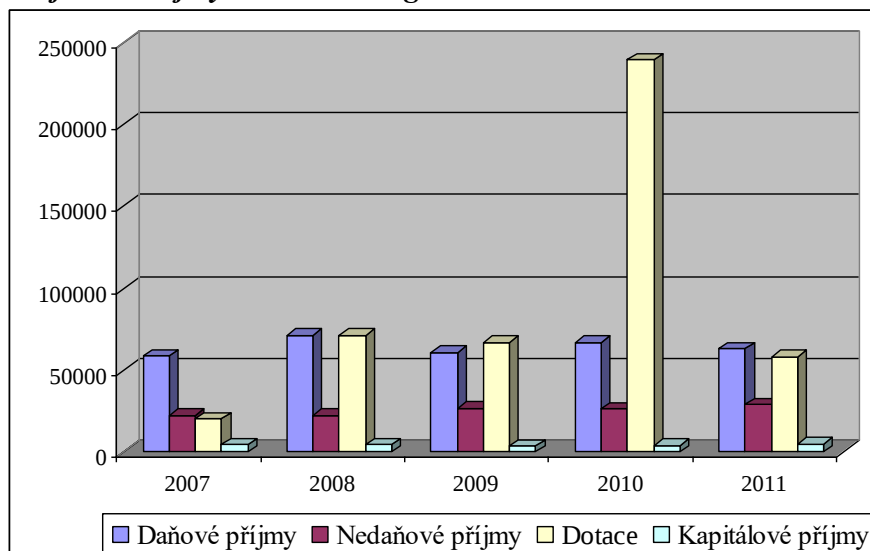
Zdroj: Obce Mikroregionu Žulovsko, výpočty RARSM

Graf č. 6: Roční změna příjmů a výdajů obcí Mikroregionu Žulovsko v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

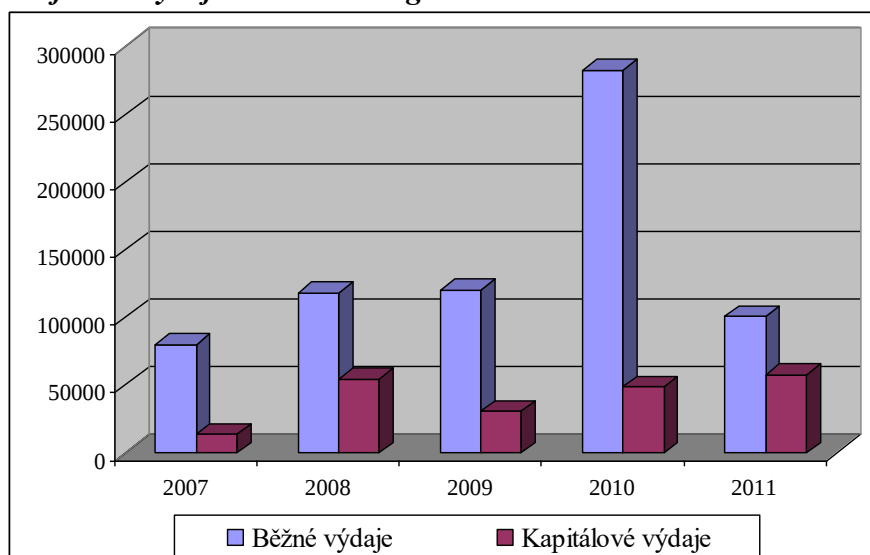
Nejvyšší podíl na příjmech obecních rozpočtů měly v letech 2007–2011 na Žulovsku dotace (49,4% podíl) a daňové příjmy (34,7%). Zatímco podíl daňových příjmů v letech 2007–2010 postupně klesal (z 55,6 % na 19,8 %) a v roce 2011 došlo k jeho nárůstu (na 40,7 %), podíl získaných dotací měl zcela opačný průběh. Nedaňové příjmy nedosáhly vyjma roku 2007 vyššího než dvacetiprocentního podílu na celkových příjmech, podíl kapitálových příjmů nepřekročil ve sledovaném období ani pětiprocentní hranici.

Graf č. 7: Příjmy obcí Mikroregionu Žulovsko v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Nejvyšší podíl na celkových výdajích obcí Mikroregionu Žulovsko dosahují běžné výdaje, které zajišťují především vlastní provoz obcí a jejich organizací. Tento podíl dosáhl nejvyšších hodnot v letech 2007 a 2010 (přes 85 %), nejnižší v roce 2011 (63,5 %). Celkový objem běžných výdajů v letech 2007–2010 rostl, v roce 2011 poklesl. Objem kapitálových výdajů naproti tomu zaznamenal meziroční pokles v roce 2009, jinak docházelo k jeho růstu.

Graf č. 8: Výdaje obcí Mikroregionu Žulovsko v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Celkové příjmy obcí Mikroregionu na jednoho obyvatele, na které má mj. vliv také výše získaných dotací, jsou ve sledovaném období rozkolísané. Při eliminaci mezních (nejnižší

a nejvyšší) hodnot dosahují v regionu průměrné roční příjmy na 1 obyvatele 21,75 tis. Kč. Nejvyšší průměrné hodnoty byly zaznamenány u obcí Skorošice a Vápenná, na druhou stranu nejnižší příjmy na 1 obyvatele mají při eliminaci extrémních hodnot obce Kobylá nad Vidnavkou, Černá Voda a město Vidnava.

Tab. č. 37: Příjmy jednotlivých obcí Mikroregionu Žulovsko na 1 obyvatele v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Obec/město	2007	2008	2009	2010	2011
Černá Voda	11,95	13,18	19,18	73,84	13,32
Kobylá nad Vidnavkou	10,61	14,87	19,64	28,44	12,62
Skorošice	10,76	29,60	31,56	87,09	17,44
Stará Červená Voda	16,40	26,47	18,09	57,00	17,41
Vápenná	16,47	26,16	21,95	52,83	31,85
Velká Kraš	11,93	26,33	18,42	44,55	25,92
Vidnava	16,42	16,33	17,60	21,53	18,94
Žulová	14,22	24,57	23,25	22,76	20,35
Žulovsko	14,21	22,71	21,26	45,16	21,29

Zdroj: Obce Mikroregionu Žulovsko, výpočty RARSM

Křivka celkových výdajů obcí Mikroregionu na jednoho obyvatele kopíruje vývoj celkových příjmů (na 1 obyvatele); nejnižších hodnot dosahovaly v roce 2007, naopak nejvyšších v roce 2010. Průměrné roční výdaje na 1 obyvatele Žulovska dosahují za posledních pět let (tj. bez eliminace mezních hodnot) výše 24,52 tis. Kč a jsou tedy o 0,41 tis. Kč nižší než průměrné roční příjmy. Nejvyšší průměrné hodnoty byly zaznamenány u obcí Skorošice, Vápenná a Velká Kraš, nejnižší u Kobylé nad Vidnavkou, Černé Vody a Vidnavy.

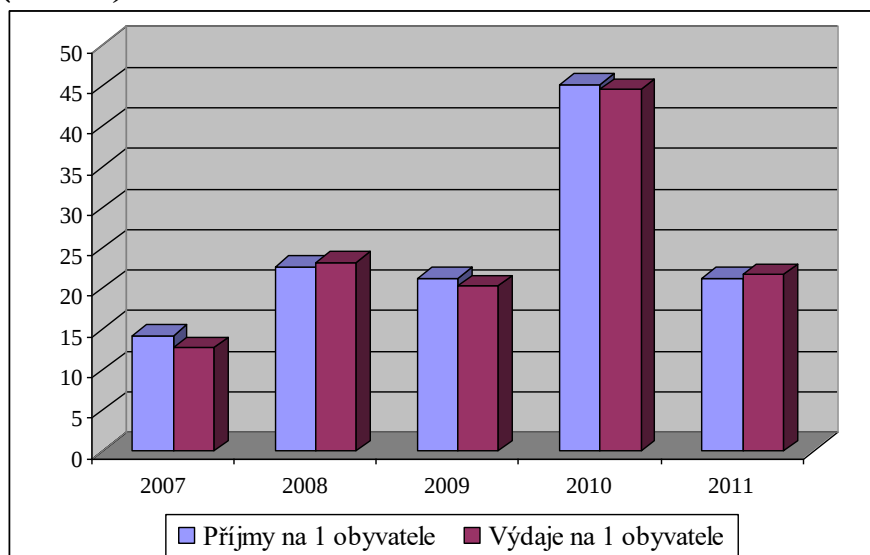
Tab. č. 38: Výdaje jednotlivých obcí Mikroregionu Žulovsko na 1 obyvatele v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Obec/město	2007	2008	2009	2010	2011
Černá Voda	12,80	12,21	19,71	73,29	11,77
Kobylá nad Vidnavkou	8,08	14,53	17,65	28,26	10,73
Skorošice	10,90	28,12	34,05	82,86	17,68
Stará Červená Voda	10,16	29,98	13,59	53,03	20,25
Vápenná	14,75	25,10	24,62	53,75	29,61
Velká Kraš	9,93	30,24	15,92	45,36	29,02
Vidnava	14,14	16,73	18,67	21,36	24,03
Žulová	14,61	25,49	16,81	22,89	18,01
Žulovsko	12,69	23,24	20,34	44,54	21,78

Zdroj: Obce Mikroregionu Žulovsko, výpočty RARSM

Po finanční stránce existují mezi obcemi rozdíly. Souvisí to především s velikostí obce, ekonomickou aktivitou podnikatelských subjektů, s funkcí obcí, jejich hospodářskou činností, atd. Rozdíly v těchto východiscích vedou bezesporu ke zvyšujícím se ekonomickým a sociálním diferencím v území. Pokud jde o výdaje místních rozpočtů, tvoří některé obce rezervy na krytí nepředvídaných výdajů, jiné obce čerpají úvěry a jsou částečně zadlužené. Obecně lze však konstatovat, že ve vnitřní struktuře výdajů se obce snaží udržet vyváženost.

Graf č. 9: Příjmy a výdaje obcí Mikroregionu Žulovsko na 1 obyvatele v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Následuje přehled celkových příjmů a výdajů jednotlivých obcí Mikroregionu Žulovsko v letech 2007–2011.

Tab. č. 39: Příjmy a výdaje Obce Černá Voda v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	7.458	8.116	11.832	46.002	7.861
Daňové příjmy	4.907	5.494	4.771	4.955	5.034
Nedaňové příjmy	1.076	1.138	1.304	1.284	1.520
Dotace	1.354	1.386	5.626	39.630	1.065
Kapitálové příjmy	121	98	131	133	242
Výdaje celkem	7.989	7.523	12.160	45.660	6.947
Běžné výdaje	6.974	7.148	10.649	44.918	6.599
Kapitálové výdaje	1.015	375	1.511	742	348
Saldo	- 531	593	- 328	342	- 914

Zdroj: Obec Černá Voda

Tab. č. 40: Příjmy a výdaje Obce Kobylá nad Vidnavkou v letech 2007–2011

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	4.858.468,80	6.499.792,53	8.740.446,35	12.627.950,88	5.274.750,75
Daňové příjmy	3.362.559,72	3.996.763,43	3.484.615,67	3.674.904,95	3.599.072,54
Nedaňové příjmy	637.836,77	642.964,03	402.056,17	594.106,00	720.048,01
Dotace	779.402,31	1.775.965,07	4.790.424,51	8.324.189,93	951.650,20
Kapitálové příjmy	78.670,00	84.100,00	63.350,00	34.750,00	3.980,00
Výdaje celkem	3.691.482,91	6.349.866,34	7.854.340,50	12.545.785,05	4.484.314,70
Běžné výdaje	3.699.482,91	5.397.506,34	7.604.340,50	12.142.964,05	4.484.314,70

Kapitálové výdaje	0,00	952.360,00	250.000,00	402.821,00	0,00
Saldo	1.166.985,89	149.926,19	886.105,85	82.165,83	790.463,05

Zdroj: Obec Kobylá nad Vidnavkou

Tab. č. 41: Příjmy a výdaje Obce Skorošice v letech 2007–2011

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	8.186.199,95	23.090.174,04	24.554.073,95	68.187.776,00	13.309.569,14
Daňové příjmy	5.946.244,47	8.455.129,92	7.423.239,43	8.696.442,05	8.286.579,64
Nedaňové příjmy	1.190.367,48	1.124.671,12	3.401.555,67	1.485.245,68	2.470.138,30
Dotace	987.458,00	13.309.893,00	13.450.188,85	56.898.388,27	2.142.009,20
Kapitálové příjmy	62.130,00	200.480,00	279.090,00	1.107.700,00	410.842,00
Výdaje celkem	8.295.200,39	21.929.942,74	26.487.869,24	64.879.078,30	13.487.277,31
Běžné výdaje	5.662.673,37	8.433.336,97	12.624.187,16	54.036.042,70	9.451.824,13
Kapitálové výdaje	2.632.527,02	13.496.605,77	13.863.682,08	10.843.035,60	4.035.453,18
Saldo	-109.000,44	1.160.231,30	-1.933.795,29	3.308.697,70	-177.708,17

Zdroj: Obec Skorošice

Tab. č. 42: Příjmy a výdaje Obce Stará Červená Voda v letech 2007–2011

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	10.759.720,33	17.867.477,84	12.081.496,28	39.443.283,14	11.959.341,31
Daňové příjmy	6.459.854,98	8.851.349,26	6.555.555,45	8.016.951,53	7.000.709,16
Nedaňové příjmy	1.454.763,89	1.114.774,58	1.331.139,33	1.147.330,61	789.719,69
Dotace	2.794.566,46	7.533.781,00	4.105.107,50	29.460.243,00	4.033.299,46
Kapitálové příjmy	50.535,00	367.573,00	89.694,00	818.758,00	135.613,00
Výdaje celkem	6.663.845,66	20.234.827,10	9.078.722,48	36.698.361,96	13.912.301,73
Běžné výdaje	6.232.956,06	15.960.921,00	8.777.700,48	35.827.185,46	8.585.160,83
Kapitálové výdaje	430.889,60	4.273.906,10	301.022,00	871.176,50	5.327.140,90
Saldo	4.095.874,67	- 2.367.349,26	3.002.773,80	2.744.921,18	- 1.952.960,42

Zdroj: Obec Stará Červená Voda

Tab. č. 43: Příjmy a výdaje Obce Vápenná v letech 2007–2011 (v tis. Kč)

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	22.330	36.672	30.533	74.177	44.333
Daňové příjmy	9.528	12.251	11.269	12.037	11.935
Nedaňové příjmy	4.264	3.663	3.112	4.123	3.902
Dotace	8.159	20.474	14.917	57.674	28.128
Kapitálové příjmy	379	284	1.235	343	368
Výdaje celkem	20.005	35.185	34.247	75.462	41.214
Běžné výdaje	15.996	17.792	21.743	52.005	14.635
Kapitálové výdaje	4.009	17.393	12.504	23.457	26.579
Saldo	2.325	1.487	-3.714	-1.285	3.119

Zdroj: Obec Vápenná

Tab. č. 44: Příjmy a výdaje Obce Velká Kraš v letech 2007–2011

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	9.993.874,60	21.593.836,83	15.108.388,61	36.488.044,10	20.192.773,27
Daňové příjmy	6.686.409,16	8.078.322,89	7.117.522,86	7.963.228,56	7.629.514,52
Nedaňové příjmy	2.033.936,89	2.431.239,31	3.149.459,50	2.756.222,35	2.901.658,43

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Dotace	1.249.608,55	10.972.614,63	4.560.006,25	25.663.693,19	9.645.500,32
Kapitálové příjmy	23.920,00	111.660,00	281.400,00	104.900,00	16.100,00
Výdaje celkem	8.325.114,75	24.796.482,71	13.054.009,30	37.151.986,75	22.606.138,79
Běžné výdaje	8.325.114,75	24.755.072,71	12.906.909,30	35.416.178,75	13.273.299,59
Kapitálové výdaje	0,00	41.410,00	147.100,00	1.735.808,00	9.332.839,20
Saldo	1.668.759,85	-3.202.645,88	2.054.379,31	-663.942,65	-2.413.365,52

Zdroj: Obec Velká Kraš

Tab. č. 45: Příjmy a výdaje Města Vidnava v letech 2007–2011

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	23.071.783	22.760.144	24.706.904	29.987.645	25.622.906
Daňové příjmy	11.166.525	12.358.769	10.105.379	10.831.493	9.625.298
Nedaňové příjmy	6.424.284	6.871.600	6.985.046	9.526.112	11.263.720
Dotace	2.737.916	2.439.720	6.164.466	8.420.189	4.405.007
Kapitálové příjmy	2.743.057	1.090.055	1.452.013	1.209.850	328.880
Výdaje celkem	19.869.830	23.317.585	26.215.923	29.748.124	32.511.005
Běžné výdaje	19.317.945	21.700.032	24.784.028	28.308.624	26.003.364
Kapitálové výdaje	551.885	1.617.533	1.431.895	1.439.500	6.507.640
Saldo	3.201.953	-557.441	-1.509.019	239.521	-6.888.099

Zdroj: Město Vidnava

Tab. č. 46: Příjmy a výdaje Města Žulová v letech 2007–2011

Položka	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy celkem	18.506.361,00	32.280.679,63	30.135.390,81	29.297.368,41	26.130.603,49
Daňové příjmy	10.437.217,00	11.611.619,96	10.221.009,62	10.520.884,06	9.878.189,29
Nedaňové příjmy	5.035.572,00	5.113.402,70	6.810.028,56	5.356.735,15	5.251.304,92
Dotace	2.142.990,00	13.323.660,07	13.006.937,63	13.368.574,20	7.486.696,60
Kapitálové příjmy	890.582,00	2.231.996,90	97.415,00	51.175,00	3.514.412,68
Výdaje celkem	19.011.463,00	33.495.250,49	21.784.635,86	29.462.342,83	23.124.165,43
Běžné výdaje	13.712.500,00	17.131.196,09	21.058.859,11	20.081.963,39	17.487.115,43
Kapitálové výdaje	5.298.963,00	16.364.054,40	725.776,75	9.380.379,44	5.637.050,00
Saldo	-505.102,00	-1.214.570,86	8.350.754,95	-164.974,42	3.006.438,06

Zdroj: Město Žulová

Ukazatel dluhové služby (UDS), který zjišťuje, jak dobře Obec dokáže svými příjmy pokrýt splátky dluhu, byl v roce 2011 nulový u třech obcí: Černé Vody, Staré Červené Vody, Vápenné a téměř nulový u města Vidnavy. Jedná se spíše o výjimečný stav, poněvadž jednotlivé obce při realizaci svých investičních aktivit udržovaly ve sledovaném období jistou míru (vesměs zdravého) zadlužení. Za posledních 5 let dosáhl UDS nulové hodnoty více než 2x jenom u obce Stará Červená Voda (v letech 2008, 2009 a 2011). Rizikovou třicetiprocentní hranici zadlužení překročily v daném období pouze Skorošice v roce 2007, které měly půjčku na plynofikaci, a v roce 2009 Velká Kraš, která splácela dluh státnímu fondu za větrnou elektrárnu (v důsledku nízkých výkupních cen za elektřinu).

Tab. č. 47: Ukazatel dluhové služby (v %) v jednotlivých obcích Mikroregionu Žulovsko

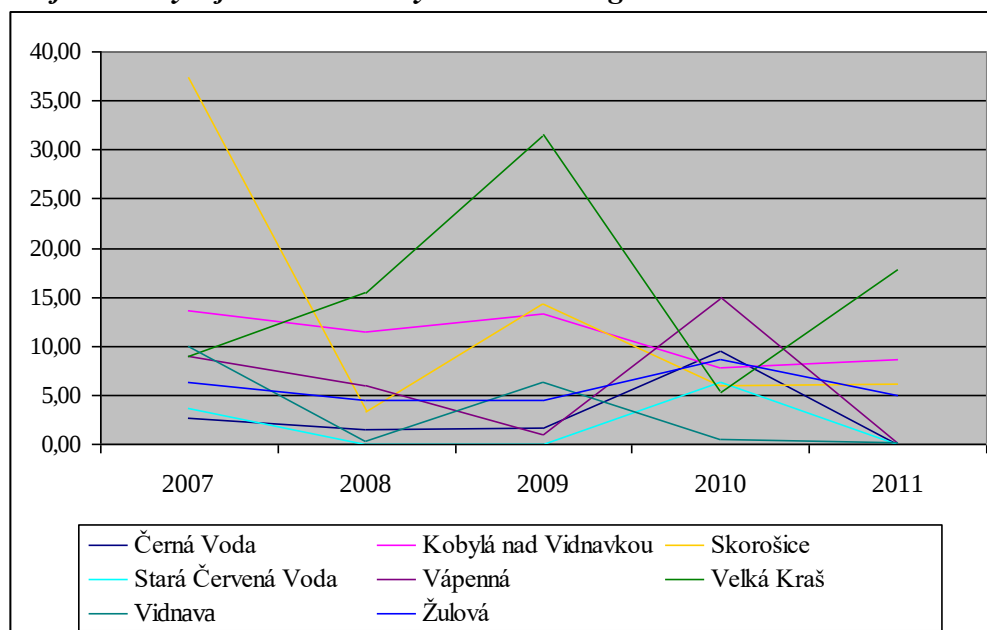
Obec/město	2007	2008	2009	2010	2011
Černá Voda	2,73	1,45	1,74	9,39	0,00

Obec/město	2007	2008	2009	2010	2011
Kobylá nad Vidnavkou	13,55	11,49	13,27	7,88	8,65
Skorošice	37,41	3,29	14,27	6,03	6,10
Stará Červená Voda	3,64	0,00	0,00	6,38	0,00
Vápenná*	9	6	1	15	0
Velká Kraš	8,88	15,40	31,60	5,28	17,99
Vidnava	9,94	0,41	6,32	0,52	0,21
Žulová	6,33	4,46	4,46	8,56	4,91

Zdroj: Obce/Města Mikroregionu Žulovsko

Poznámka: * ukazatel dluhové služby má Obec zpracovaný pouze na celá čísla

Graf č. 10: Vývoj dluhové služby obcí Mikroregionu Žulovsko v letech 2007–2011

7. CESTOVNÍ RUCH A TURISTICKÉ ATRAKTIVITY

Přestože má Žulovsko pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu velmi dobrý rekreační potenciál, vysokou krajinářskou hodnotu a kvalitu přírodního prostředí, leží stranou hlavních rekreačních zájmů a je málo rekreačně využíváno. Tato oblast má předpoklady pro rozvoj klidových forem pobytové rekreace, a to především pro rodinnou rekreaci, pěší turistiku, cykloturistiku, běžecké lyžování a koupání v zatopených lomech. Významným impulzem pro rozvoj cestovního ruchu by mohla být do budoucna vazba na sousední Polsko (obnovení původních historických vazeb) se značným potenciálem budoucích návštěvníků.

V rámci Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje (ZÚR OK) byly v územích s vysokým potenciálem rekreačního využití vymezeny pro rekreaci a cestovní ruch tzv. rekreační krajinné celky (RKC). Území RKC jsou vhodná pro pobytovou rekreaci, v nichž je preferován rozvoj infrastruktury cestovního ruchu před výrobou a ochrana krajinných a přírodních hodnot. Do těchto specifických oblastí, ve kterých se významně

koncentrují rekreační aktivity nejrůznějších forem a z hlediska ubytovacích kapacit převážně kapacity hromadné rekreace, byl zahrnut také RKC Rychlebské hory (RC9), jenž byl vymezen správním územím obcí/měst Bernartice, Bílá Voda, Černá Voda, Javorník, Kobylá nad Vidnavkou, Skorošice, Uhelná, Vápenná, Velká Kraš, Vidnava, Vlčice a Žulová.

Vzhledem k tomu, že se ve vymezených RKC projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje území způsobené nekoordinovaným nárůstem nejrůznějších rekreačních aktivit, zejména individuální rekreace, které narušují vyvážené vztahy mezi ochranou životního prostředí, zabezpečením hospodářského rozvoje a soudržností společenství obyvatel v území, byly pro jednotlivé RKC specifikovány zásady rozvoje rekreace a cestovního ruchu. Pro RKC Rychlebské hory se jedná o následující:

- podporovat rozvoj rekreace a cestovního ruchu, který je v tomto RKC jedním z mála zdrojů pracovních příležitostí a možností podnikání,
- nepřipustit v území RKC realizaci staveb a zařízení, která by svým provozem nebo charakterem (zejména provozy s nadměrnou hlučností, prašností, event. s nároky na těžkou dopravu a zařízení s výrazně vertikální siluetou) narušovaly krajinný ráz a omezovaly rekreační využitelnost území,
- posilovat vazby na sousední Polsko,
- podporovat rozvoj infrastruktury cestovního ruchu – zvýšit kapacitu ubytovacích zařízení, a to včetně zařízení vyššího standardu, podporovat vznik sportovních zařízení (lyžařské areály, rekreace u vody – využití fenoménu zatopených lomů),
- zlepšit propagaci oblasti Rychlebských hor, a to i v sousedním Polsku,
- zlepšit dopravní dostupnost oblasti,
- podporovat rozvoj pěších turistických, cykloturistických a lyžařských běžeckých tras a rozvoj agroturistiky,
- podporovat houbaření (např. vybudováním záchytných parkovišť),
- umožnit výstavbu nových ubytovacích zařízení i objektů rodinné rekreace,
- atd.

Kulturně-historické památky a přírodní zajímavosti

V Mikroregionu Žulovsko se v současné době nachází celkem 49 nemovitých kulturních památek, které jsou zapsány v Ústředním seznamu kulturních památek ČR a které zasluhují největší ochranu. Více než polovinu jich najdeme ve Vidnavě (25), jejíž centrum bylo vyhláškou Ministerstva kultury ČR ze dne 10. září 1992 prohlášeno za městskou památkovou zónu. Převážná většina těchto památek má lokální význam a v současné době již nedosahuje takového významu jako tomu bylo v minulosti. Nejčastější příčinou tohoto stavu je ztráta či změna funkce jejich užívání. Jako příklad můžeme uvést zámky ve Vidnavě a v Kobylé nad Vidnavkou, kde dnes sídlí ZUŠ Karla Ditterse, respektive Domov důchodců.

Tab. č. 48: Seznam nemovitých kulturních památek Mikroregionu Žulovsko

Obec	Nemovitá památka	Počet
Černá Voda	hrad Kaltenštejn (zřícenina a archeologické stopy); kostel Panny Marie; dvorec (č.p. 67); kaple Narození P. Marie (na k.ú. Rokliny)	4
Kobylá nad Vidnavkou	zámek; kostel sv. Jáchyma; hřbitovní kaple; boží muka (na začátku obce)	4
Skorošice	kostel sv. Martina (na k.ú. Dolní Skorošice)	1

Obec	Nemovitá památka	Počet
Stará Červená Voda	kostel Božího těla	1
Vápenná	kostel sv. Filipa; hrob obětí frývaldovské stávk; venkovský dům (č.p. 98); sloup se sochou Ukřižování; boží muka (při silnici na Žulovou)	5
Velká Kraš	kostel sv. Floriána; kostel P. Marie (na k.ú. Hukovice u Velké Kraše); kaple (polní cesta, na k.ú. Hukovice u Velké Kraše); kaple (u polní cesty, na k.ú. Hukovice u Velké Kraše); krucifix zv. Knabenstein (na k.ú. Hukovice u Velké Kraše), hrob - společný hrob a pomník obětem pochodu smrti (na k.ú. Fojtova Kraš)	6
Vidnava	zámek s parkem; kostel sv. Kateřiny; městské opevnění; socha sv. Jana Nepomuckého; sloup se sochou Panny Marie; radnice; lékárna U Černého orla; soud a věznice (nyní domov důchodců); fojtství se sochou sv. Floriána; vila Mladek; městský dům – muzeum; městský dům s pamětní deskou Dr. Adolfa Lorenze; městský dům katův (č.p. 246); městský dům: č.p. 10; č.p. 11; č.p. 24; č.p. 74; č.p. 76; č.p. 78; č.p. 79; č.p. 84; č.p. 85; č.p. 86; č.p. 87; č.p. 100	25
Žulová	kostel sv. Josefa; boží muka (vpravo od polní cesty, na k.ú. Tomíkovice); boží muka (křižovatka silnic na Bukovou a polní cesty na Anín, na k.ú. Tomíkovice)	3
Celkem		49

Zdroj: Národní památkový ústav

Přírodní potenciál, kvalitní životní prostředí s čistým ovzduším, vysoká krajinná hodnota území a její rozmanitost nabízí velmi dobré podmínky pro letní i zimní turistiku a umožňuje zdejším návštěvníkům plné využití pro rekreaci, sport i oddechovou činnost. Řešené území zahrnuje hřebenové partie, příkré svahy s hlubokými úzkými údolími, mírně zvlněnou krajinu na úpatí hor i rovinu otevírající se do Polska. Rozsáhlé louky se skupinkami vzrostlé zeleně ve zvlněné krajině představují ideální prostředí pro nenáročnou rodinnou rekreaci, stejně jako pro zájemce o aktivní dovolenou (hl. pěší turistiku, cykloturistiku, lyžování, atd.).

Vliv přírodních podmínek na současný stav a intenzitu funkčně-prostorového využití území, stejně jako na jeho rekreační potenciál, charakterizují potenciální rekreační plochy (PRP). Hodnota ukazatele PRP vzniká součtem ploch rekreačně využitelných (plochy lesní půdy, luk a pastvin, zahrad, sadů a vodní plochy) v katastrálních územích jednotlivých obcí, který je poté vydělen celkovou rozlohou obce.

Na území Mikroregionu Žulovsko se nacházejí celkem čtyři kategorie potenciálních rekreačních ploch. Největší podíl PRP mají na svém území obce Vápenná a Skorošice, což je dáno především relativně vysokým podílem lesní půdy na jejich katastrech, naopak nejnižší podíl má obec Velká Kraš, která tak má pro cestovní ruch (CR) a rekreaci málo vhodné přírodní podmínky. Samotné Žulovsko lze charakterizovat jako podhorskou a vysočinnou venkovskou krajinu s příznivými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci.

Reálný potenciál cestovního ruchu je v některých případech snižován různými typy ochrany území.

Tab. č. 49: Podíl potenciálních rekreačních ploch v Mikroregionu Žulovsko v roce 2012

Obec	PRP	Charakteristika území podle PRP
Černá Voda	57,4 %	podhorská a vysočinná venkovská krajina s příznivými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci

Obec	PRP	Charakteristika území podle PRP
Kobylá nad Vidnavkou	49,6 %	venkovská krajina s průměrnými přírodními podmínkami pro CR a rekreaci
Skorošice	80,8 %	povětšinou horské oblasti s velmi příznivými přírodními podmínkami
Stará Červená Voda	68,0 %	podhorská a vysočinná venkovská krajina s příznivými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci
Vápenná	87,4 %	povětšinou horské oblasti s velmi příznivými přírodními podmínkami
Velká Kraš	36,6 %	většinou zemědělsky využívaná venkovská krajina v nížinách a pahorkatinách
Vidnava	42,6 %	venkovská krajina s průměrnými přírodními podmínkami pro CR a rekreaci
Žulová	48,5 %	venkovská krajina s průměrnými přírodními podmínkami pro CR a rekreaci
Žulovsko	67,6 %	podhorská a vysočinná venkovská krajina s příznivými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci

Zdroj: Atlas cestovního ruchu ČR, výpočty RARSM

Aktivní turistika, venkovský cestovní ruch

Pěší turistika a cykloturistika, stejně jako možnosti koupání, byly již popsány ve Strategii venkovského mikroregionu Žulovsko z r. 2007.

Do seznamu zatopených lomů je třeba ještě doplnit Arcibiskupský lom, který se nachází na severním úpatí kopce Žulový vrch, jižně od osady Zelená hora (na území obce Vápenná). Lom je jednou z nejvýznamnějších lokalit výskytu chráněného raka říčního.

Pro milovníky terénní cyklistiky byl v regionu vytvořen nový produkt cestovního ruchu – síť stezek pro terénní cyklistiku, tzv. Rychlebské stezky (v letech 2009–2012 realizovalo Občanské sdružení Rychlebské stezky ve spolupráci s obcí Černá Voda, a to mj. za pomoci dotace z programu Významné projekty Olomouckého kraje). První Rychlebské stezky byly otevřeny v září 2009 a vznikly upravením a rekonstrukcí starých loveckých chodníků, jenž byly adaptovány pro horská kola. Také další traily kladou velký důraz na zakomponování do krajiny a zachovávají si maximálně přírodní ráz. V roce 2011 byl otevřen trail Podél Černého potoka, čímž došlo k celkovému doplnění náročnosti stezek, které se dnes dělí na těžké (značeny černě), středně těžké (zeleně) a lehké (hnědě). Nejsou to trasy z bodu A do bodu B, jak je známe od KČT, ale jedná se o několik propojených okruhů, které začínají i končí v centru obce Černá Voda. Vedou často jinak neschůdným členitým terénem přes žulové plotny a dřevěné lávky, klikatí se podél potoka, proplétají se mezi obrovskými balvany, apod. Terénním cyklistům nabízejí přes 40 km udržovaných tras, jedná se o největší síť stezek pro terénní cyklistiku v ČR. Rychlebské stezky byly účastníci ankety z řad široké veřejnosti v letech 2011 a 2012 zařazeny mezi Sedm divů Olomouckého kraje.

Vedle samotných stezek je návštěvníkům také k dispozici Informační centrum Rychlebské stezky (otevřeno od dubna do října), kde nalezneme plně vybavenou prodejnu Cyklopoint a půjčovnu celoodpružených kol. Dále se zde dá rezervovat výuka jízdy na horském kole s instruktorem či ubytování v nedalekém penzionu. Na nových stezkách se pořádají závody horských kol Rychleby MTB Challenge, a to na 60 km, 20 km a závody pro děti. Za IC Rychlebské stezky vznikl nový pumptrack.

Další terénní sportovní hřiště pro freestylové cyklistické aktivity (MTB a BMX sporty), které nabízejí mj. spoustu dirtů a skoků, nalezneme v obcích Velká Kraš (bikopark zv. Zahrádka) či Vápenná. Pro milovníky motokrosového sportu byl na východním okraji Petrovic (místní část Skorošic) vybudován motokrosový areál Skorošický Cross. Středně

náročná trať délky 1400 m obsahuje technické pasáže i rychlé a náročné úseky.

V roce 2012 byla v rámci projektu "Rozvoj značených turistických atraktivit a tras – Krajem Rychlebských hor" otevřena nová naučná turistická stezka, která byla spolufinancována z Operačního programu přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007–2013 (z Fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd). Tato stezka v délce cca 37 km vychází a končí v obci Vápenná (na její trase nalezneme 20 informačních tabulí) a částečně vede v souběhu s tzv. Latzelovou stezkou. Latzelova stezka krasem Rychlebských hor v délce 9 km začíná v obci Vápenná (končí v Horní Lipové) a na 11 informačních panelech seznamuje návštěvníky s krasem a krasovými jevy této oblasti.

Mezi další naučné stezky na území mikroregionu Žulovsko se dále řadí:

- stezka „Údolím Stříbrného potoka“ realizovaná jako jedna z aktivit v rámci stejnojmenného projektu spolufinancovaného z ROP NUTS II Střední Morava,
- historická naučná stezka po kulturních památkách Vidnavy realizovaná v rámci projektu „Po stopách historie našich měst“, který byl mj. financován z OP přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007–2013 (z Fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd),
- stezky vedoucí z města Vidnavy k přírodní rezervaci Vidnavské mokřiny a také k zatopeným lomům Štachlovice a Kaolínka.

Dobrým předpokladem pro další rozvoj Mikroregionu Žulovsko se v oblasti cestovního ruchu do budoucna jeví agroturistika a rozvoj venkovské turistiky založené pokud možno na principu ekozemědělství. Přínosné se nabízí především využití zemědělských pozemků a objektů bývalých státních statků pro farmové chovy zvěře, a to zejména koní, u kterých se otevírají možnosti s rozvojem specifické formy agroturistiky – tzv. hippoturistiky.

Tab. č. 50: Přehled subjektů v oblasti venkovského cestovního ruchu

Název	Obec	Zaměření
Appaloosa Horse Ranch	Černá Voda	Chov a trénink westernových koní, jízda na koni, ubytování.
Afra Ranch V Podhradí	Černá Voda	Chov a výcvik koní, vyjížďky po okolí, ubytování.
Ranč u tří býků	Černá Voda	Vyjížďky na koni, výuka ježdění, jízdy na saních, skijöring.
Ecoranch Na3	Černá Voda	Ekologické zemědělství, chov skotu a koní, westernové ježdění.
Ekofarma Rybár	Stará Červená Voda	Ekologicky hospodařící zemědělská farma zaměřená na chov koní, skotu a krav bez tržní produkce mléka, produkci vlastních krmiv, údržbu krajiny a agroturistiku (mj. nabízí ubytování, možnost seznámení se s denním režimem farmy, horská kola, myslivost, atd.).

Zdroj: Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2011–2013 (výhled do roku 2016), vlastní šetření RARSM

Ubytovací zařízení

Jedny z významných ukazatelů prostorové diferenciaci cestovního ruchu území na národní i regionální úrovni jsou turisticko-rekreační funkce (TRF) a turisticko-rekreační zatížení (TRZ) území. TRF vyjadřující intenzitu turistické aktivity v dané destinaci, jedná se o počet stálých turistických lůžek (v hromadných ubytovacích zařízeních a v objektech

individuální rekreace) ku počtu trvale bydlících obyvatel (v %). TRZ je konstruován jako počet turistických a rekreačních lůžek na 1 km².

Z tabulky jsou patrné nízké hodnoty turisticko-rekreační funkce i turisticko-rekreačního zatížení, v rámci okresu Jeseník patří Žulovsko v těchto ukazatelích k podprůměrným. Jako rozvojové lze v regionu charakterizovat pouze TRZ u Černé Vody.

Tab. č. 51: Turisticko-rekreační funkce a turisticko-rekreační zatížení území

Obec	TRF	Hodnocení území podle TRF	TRZ	Hodnocení území podle TRZ
Černá Voda	24	malá	15	rozvojová
Kobylá nad Vidnavkou	2	malá	1	malá
Skorošice	18	malá	3	malá
Stará Červená Voda	19	malá	3	malá
Vápenná	18	malá	6	malá
Velká Kraš	13	malá	6	malá
Vidnava	2	malá	7	malá
Žulová	8	malá	7	malá

Zdroj: Atlas cestovního ruchu ČR

Struktura ubytovacích zařízení nedoznala za posledních pět let výrazných změn. V regionu sice vzniklo několik nových ubytovacích zařízení, na druhou stranu ale byly zrušeny, či přestaly poskytovat ubytování: Penzion Warja, Chata Marie, Privát U Adámka, Penzion a koží farma U Serváce. Ubytovací služby, stejně jako služby stravovací, tak stále patří v oblasti cestovního ruchu k slabým stránkám této destinace.

Celkové ubytovací kapacity jsou v Mikroregionu Žulovsko soustředěny především v Černé Vodě, Vidnavě a ve Velké Kraši. Z hlediska jejich struktury se jedná zejména o penziony, turistické ubytovny a hromadná ubytovací zařízení typu rekreačních středisek či chat. Vyjma hotelu v Černé Vodě zde zcela chybí ubytovací zařízení poskytující vyšší standard a nabídku služeb, což odráží především návštěvníky, kteří jsou zvyklí na lepší komfort. Ve Vápenné, Žulové a ve Staré Červené Vodě nenalezneme hromadné ubytovací zařízení, v obci Kobylá nad Vidnavkou dokonce žádné ubytovací zařízení.

Tab. č. 52: Hromadná ubytovací zařízení na území Mikroregionu Žulovsko v r. 2012

Název	Typ zařízení	Obec/město	Ubytovací kapacita	Stravovací kapacity
Hotel Černá Voda	hotel	Černá Voda	25	60
Chata MATE	rekreační chata	Černá Voda	42	0**
Nová Radost*	turistická ubytovna	Černá Voda	51	0
Alfa penzion	penzion	Skorošice	12	0**
Pohostinství Hukovice	penzion	Velká Kraš	16	50
Kemp Habina*	rekreační středisko	Velká Kraš	200	0
Ubytování na koupališti*	kemp	Velká Kraš	16 + místa pro stany	0**
Ubytování - kulturní dům	ubytovna	Velká Kraš	11	0**
Penzion Vidnava***	penzion	Vidnava	36	0**
Modrý Jelen	penzion	Vidnava	20	50

Zdroj: Vlastní šetření RARSM

Poznámka: * sezónní provoz, ** k dispozici kuchyň(ka), *** včetně městského apartmánu

V regionu se vedle hromadných ubytovacích zařízení nachází relativně velký počet objektů určených k individuální rekreaci: objektů rodinné rekreace (rekreačních chat a chalup) či několik menších ubytovacích zařízení (apartmánů, apod.). V území jsou dále soustředěny objekty pro firemní rekreaci, letní prázdninové tábory (např. tábor Černý potok) a chatové osady.

Samostatné zmapování objektů individuální rekreace z hlediska ubytovací kapacity pro turistickou veřejnost však není možné. Turistou, o kterého je z pohledu přilákání do regionu a zvyšování návštěvnosti zájem, je i soukromá osoba ubytovaná u příbuzných či známých, statistickému podchycení se však z pochopitelných důvodů vymyká. Pokud jde o pronajímání chat a chalup za úplaty, statistické sledování je sice možné přes obce, kde mají být pronajímány lůžkoviny sledovány z daňových důvodů, ale tato povinnost je často obcházena nebo se s ubytováním v těchto objektech děje v rámci „šedé ekonomiky“.

Tab. č. 53: Objekty určené k individuální rekreaci v Mikroregionu Žulovsko v r. 2012

Obec/město	Název ubytovacího zařízení
Černá Voda	Chalupa U lomu, Chalupa Pod hradem, Chata Arim, Chata za hradem Kaltenštejn, Apartmány (Jana Schopfová), Lovecký apartmán, AHR ubytování, Rekreační vila (Miloslav Nikl), Vila Miluška, Ubytování v soukromí Tiše
Skorošice	Penzion Pod ořechem, Privát pí. Jedličková, Příležitostné ubytování u Jeníčka a Mařenky
Stará Červená Voda	Chalupa U Smrku
Vápenná	Chalupa a chatky "Na Pasekách", Chata Grünberg, Holiday House Vápenná, privát Pohostinství u Drescherů
Velká Kraš	Chata Yvonka, Rekreační chalupa (Pavel Netolický), Ubytování u Štelců, Chalupa (Karel Kleineidam)
Vidnava	Chalupa na Výsluní, Rekreační chalupa Fojtova Kraš
Žulová	Penzion Nela, Privát Na kopečku, Apartmán Ivo, Privát p. Červený, Privát pí. Ruberlová, Chalupa pod lesem v Tomíkovcích

Zdroj: Vlastní šetření RARSM

Informační centra v regionu, statistika návštěvnosti

V současné době nalezneme v mikroregionu celkem 3 informační centra. Dvě celoroční (Informační centrum Vidnava v přízemí Penzionu Vidnava a Městské informační centrum Žulová v prostorách městské knihovny) a jedno sezónní (Informační centrum Rychlebské stezky, více viz výše).

Statistika návštěvnosti za celý Mikroregion Žulovsko není evidována, známá jsou pouze data za jednotlivé cílové destinace.

Tab. č. 54: Vývoj návštěvnosti v jednotlivých destinacích cestovního ruchu v letech 2007–2011

Objekt	2007	2008	2009	2010	2011
Jeskyně Na Pomezí	60 461	55 925	48 333	46 550	43 244
Koupaliště Velká Kraš	8 177	15 481	9 392	11 725	8 435
Rychlebské stezky (traily)	-	-	-	8 000	9 600

Zdroj: Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2011–2013 (výhled do roku 2016),

<http://www.kr-olomoucky.cz>, IC Rychlebské stezky

8. TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

8.1 Technická infrastruktura

Vybavenost technickou infrastrukturou je jednou ze základních charakteristik daného území. Zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod, plynofikace obcí, apod. nejenže podává informaci potenciálním investorům o možnosti realizace jejich podnikatelských záměrů (co se týče jednoduchosti či naopak složitosti napojení na technickou infrastrukturu), ale je především základním předpokladem pro kvalitu života místních obyvatel.

Dobudování a zkvalitňování sítí technické infrastruktury by tak mělo patřit mezi hlavní rozvojové priority obcí, neboť nedostatečná infrastruktura může v regionu představovat výraznou bariéru rozvoje případných podnikatelských aktivit. Investice do rozvoje technické infrastruktury však závisí především na finančních možnostech jednotlivých obcí.

Zásobování mikroregionu plynem

V Mikroregionu Žulovsko nejsou plynofikovány celkem tři obce: Černá Voda, Kobylá nad Vidnavkou a Velká Kraš (zde je ale plyn zaveden do areálu firmy NAVOS a.s. či do areálů bývalé šamotárny a firmy GALA). V Žulové pro změnu není plyn zaveden do místní části Tomíkovice a lokality Starost, ve Skorošicích jsou plynofikovány pouze Dolní Skorošice a část Nýznerova.

Vzhledem k nemalým pořizovacím nákladům, současné ekonomické situaci v oblasti, nízké solventnosti některých občanů pro nákladnou plynofikaci či absenci potenciálního velkoodběratele plynu se v jednotlivých obcích do budoucna nepočítá s budováním nových či rozšířením stávajících rozvodných sítí.

Zásobování mikroregionu vodou

Tab. č. 55: Ukazatele zásobování obyvatel jednotlivých obcí Mikroregionu Žulovsko pitnou vodou z veřejného vodovodu

Obec/město	Počet vodovodních přípojek	Délka vodovodní sítě (km)	Obyvatelé zásobeni vodou z veřejného vodovodu	
			Absolutní počet celkem	Podíl
Černá Voda	231	22,7 km*	485**	80 %**
Kobylá nad Vidnavkou	77	2,0 km	302	72,2 %
Skorošice	165	11,5 km	498	64,7 %
Stará Červená Voda	229	-	550**	80 %**
Vápenná	303	11,0 km	1 241	90,7 %
Velká Kraš	165	10,5 km	476	60,2 %
Vidnava	326	6,8 km	1 325	96,0 %

Žulová	284	14,5	1 180	91,6 %

Poznámka: * jedná se o celkovou délku vodovodní sítě obcí Černá Voda a Stará Červená Voda, ** jde o kvalifikovaný odhad

Obce Černá Voda a Stará Červená Voda mají společný systém zásobování pitnou vodou. Veřejný vodovod byl vybudován v 90. letech 20. století a je v majetku jednotlivých obcí (provozovatelem je Obec Černá Voda). Zdroje vody pro oba vodovody jsou prameniště Pod Petřekem, které bylo určeno hlavně pro vodovod v Černé Vodě a prameniště Zelená Hora, které bylo zprovozněno až při rozšíření vodovodu o Starou Červenou Vodu. Vodovodní síť bude třeba do budoucna rozšířit pro zásobování lokality Staré Podhradí (bude nutné vybudovat nový vodojem napojený na přívodní řad z prameniště Zelená Hora do VDJ Černá Voda), popř. za účelem zvýšení počtu napojených obyvatel a zásobování lokalit navržených pro novou zástavbu dle ÚP.

Zásobování pitnou vodou ve městě Žulová je zabezpečeno z veřejného vodovodu (v majetku Města Žulová), který pochází z 30. let 20. století a od svého vzniku byl několikrát rozšiřován. Voda je do Žulové přiváděna ze třech zdrojů: hlavním zdrojem je prameniště Štola ve Vápenné a dále prameniště Nýznerov (na přívodní řad do Žulové jsou v místní části Nýznerov napojeny domovní přípojky) a prameniště Louka, jenž je ale v současné době mimo provoz a i nadále se s ním neuvažuje. Z vodojemu Žulová je voda dopravována gravitačně rozvodnou sítí do obce Žulová a dále do přerušovací komory v Tomíkovcích (zásobování pitnou vodou místní části Tomíkovice je řešeno ze dvou systémů: vedle vodojemu Žulová je to napojením na vodovod ze Skorošic). Z přerušovací komory v Tomíkovcích je voda gravitačně dopravována až do vodojemu Kobylá, odkud je gravitačně zásobena obec Kobylá nad Vidnavkou (vodovod zde byl zkolaudován v 12/2002). Do budoucna je navržena postupná rekonstrukce rozvodné vodovodní sítě v Žulové a rozšíření stávajícího vodovodu v jednotlivých obcích, a to mj. do severní i jižní části obce Kobylá nad Vidnavkou a do lokality Starost (bylo již vydáno stavební povolení). Provozovatelem vodovodu je v těchto obcích Jesenická vodohospodářská společnost, spol. s r.o.

Zdrojem vody pro veřejný vodovod obcí Velká Kraš a Vidnava je prameniště Krasov, které se sestává ze čtyř vrtaných studní JS1, JS2, JS3, JS4. Vrt JS3 je zdrojem vody pro vodovod Velká Kraš, obec Vidnava je zásobena z vrtu JS1.

Město Vidnava má vybudovaný veřejný vodovod z roku 1928, který byl dle možností postupně rozšiřován a rekonstruován. Vodovod je v majetku Města, o jeho provoz se stará pan Kurt Nitsche (OSVČ). Voda je z vodojemu nad prameništěm Krasov dopravována gravitačně novým přiváděcím řadem do rozvodné sítě města. Na rozvodnou síť Vidnavy je vzhledem ke svému umístění napojena místní část Velké Kraše – Fojtova Kraš. Stávající akumulace je z hlediska zabezpečení a technického stavu nevyhovující, z tohoto důvodu je navržena výstavba nového vodojemu a přepojení stávajících řadů na tento vodojem. Vodovodní síť bude výhledově rozšířena v souladu s rozvojem výstavby nových bytů a rekonstrukcí bytového fondu. Dále je uvažováno se zásobováním pitnou vodou osady Štachlovice, kde obyvatelé v současné době využívají domovní studny, a to z vodojemu ve Vidnavě.

Veřejný vodovod v obci Velká Kraš je majetkem Obce, jeho provoz zajišťuje Kurt Nitsche (OSVČ). Cca 60 % obyvatel obce je zásobeno rozvodným řadem z vodojemu a rozvodným řadem napojeným v armaturní šachtě na výtlačný řad do vodojemu. Zbytek obyvatel používá soukromé studny a nebo původní systém zásobování, který tvořila studna osazena AT stanicí s rozváděcím řadem. Zemědělská výroba také používá vlastní zdroje vody. Stávající vodovod bude ve výhledu rozšířen tak, aby zásoboval celou obec.

V obci Vápenná je vybudován veřejný vodovod, jehož vlastníkem a správcem je Obec

Vápenná. Zdrojem vody obecního vodovodu je vrtaná studna situovaná asi 1 km jižně od centra obce. Z vrtu je voda čerpána ponorným čerpadlem a dopravována výtlačným řadem do vodojemu Vápenná, odkud je dále dopravována rozvodným řadem do obce a do přerušovacího vodojemu. V přerušovacím vodojemu je umístěna AT stanice, která zásobuje výtlačným řadem lokalitu Polka. Firma Omya CZ s.r.o. používá pro svou potřebu vodu z prameniště Štola.

Veřejný vodovod ve Skorošicích, který je v majetku a správě Obce Skorošice, řeší zásobování obyvatel pitnou vodou v celé obci. Hlavním zdrojem vody pro obec je prameniště Pod Špičákem. Z přerušovací komory horního tlakového pásma je zásobena horní část Skorošic a vodojem STP. Z vodojemu STP je dále zásobována střední část obce a vodojem DTP, který zásobuje nejnižší položenou část obce Dolní Skorošice a část Tomíkovice. Východní část Petrovic (5 RD a farma) je zásobena přívodním řadem z horní přerušovací komory. Ve střední části obce je 10 RD zásobeno z bývalých zdrojů pro statek a v západní části Petrovic je provozován vodovod Lesů ČR s vlastním zdrojem. V návrhovém období se plánuje rozšíření veřejného vodovodu v Petrovicích, Dolních i Horních Skorošicích, a to podle plánované výstavby, a také rekonstrukce nejstaršího řadu z litinového potrubí, včetně přerušovacích komor.

Odvádění a likvidace odpadních vod

Veřejná kanalizace je vybudována pouze ve městě Vidnava a částečně také v Žulové. Splaškové odpadní vody (SOV) jsou v území shromažďovány v septicích či jímkách na vyvážení, často jsou ale vyústěny do místních vodotečí, což způsobuje těžko kontrolovatelné znečištění vodotečí a následně i kontaminaci spodních vod.

Ve městě Vidnava je vybudována jednotná kanalizace, která je v severní části zakončena mechanicko-biologickou ČOV postavenou v r. 1994. ČOV je vybavena nádrží pro anaerobní stabilizaci kalu (je odvodňován na kalových polích a vyvážen na pole) a splňuje požadavky na zbytkové znečištění vypouštěné do toku. Do budoucna se ve Vidnavě navrhuje zrekonstruovat a zvýšit kapacitu stávající ČOV a dále vybudovat zbývajících úseky splaškové kanalizace, na kterou by také měla být napojena obec Velká Kraš.

V Žulové je oddílná kanalizace, na kterou jsou napojeni pouze obyvatelé z lokality II – Bytovky či Základní škola. Zbytek obyvatel má septiky nebo jímky na vyvážení, či splaškové vody jsou vyústěny přímo do vodoteče. Přepady ze septiků jsou zaústěny do dešťové kanalizace, která ústí do místních vodotečí. Je zde i několik soukromých domovních ČOV, vlastní čistírnu má také firma Slezský kámen a.s. Na základě návrhu územního plánu se navrhuje výstavba tlakové splaškové kanalizace 11 040 m s vyústěním na centrální mechanicko-biologickou ČOV Žulová (s umístěním na k.ú Skorošice), a to pro celé město Žulová a místní část Skorošic – Nýznerov.

Tab. č. 56: Ukazatele odkanalizování měst Mikroregionu Žulovsko

Obec/město	Počet kanalizačních přípojek	Délka kanalizační sítě (km)	Obyvatelé napojeni na kanalizaci		Obyvatelé napojeni na ČOV	
			Absolutní počet celkem	Podíl	Absolutní počet celkem	Podíl
Vidnava	323	10,0	1 320	95,7 %	1 320	95,7 %
Žulová	211	3,4	577	44,8 %	211	16,4 %

Zdroj: Město Žulová, Město Vidnava

V některých obcích již probíhají přípravné práce (zpracování projektové dokumentace, územní či stavební řízení) na realizaci výstavby veřejné kanalizace s napojením na ČOV.

V Kobylé nad Vidnavkou jsou splaškové odpadní vody (SOV) sváděny buď do jímek, nebo přímo do vodního toku Vidnávka. Stejně tak ve Skorošicích jsou odpadní vody odváděny do jímek s přepady do několika dešťových stok v obci. V současné době je zde pouze malá ČOV pro 7 rodinných domů, 11 bytových jednotek a pro ZŠ, 4 domovní ČOV jsou také v místní části Nýznerov. V obci Kobylá nad Vidnavkou je uvažováno s výstavbou kompletní splaškové kanalizační sítě a s výstavbou mechanicko-biologické ČOV na severní hranici katastrálního území obce. Na tuto navrhovanou ČOV bude napojena i místní část Žulové – Tomíkovice a obec Skorošice. Ve Skorošicích se předpokládá výstavba splaškové kanalizace (ve dvou případech bude nutné vybudovat 2 přečerpací stanice s krátkými výtlaky), a to s výjimkou horní části obce s roztroušenou výstavbou, kde zůstanou jímky, příp. budou mikročistírny. V místní části Petrovice se taktéž neuvažuje s vybudováním kanalizace, odpadní vody budou shromažďovány v jímkách na vyvážení, do budoucna by se měly v jednotlivých RD vybudovat vlastní domovní ČOV.

V obci Černá Voda jsou odpadní vody likvidovány v septicích, nebo jsou shromažďovány v žumpách na vyvážení. Lokálně jsou zde vybudovány biologické malé domovní ČOV u objektu Zámeček, Základní škola a Dětský domov. V obci jsou dále vybudovány úseky dešťové kanalizace, která zůstane zachována případ. bude rozšiřována v rámci nové výstavby, a to s vyústěním do Černého potoka či jeho přítoků. Je navržen systém odvádění splaškových vod z obce s likvidací na centrální mechanicko-biologické ČOV. V důsledku rozptýlené zástavby obce a značné členitosti terénu (zejména v jižní části Staré Podhradí) nebude možné vybudovat jednotnou soustavu s ústřední ČOV pro celé území obce. Čištění odpadních vod bude v lokalitách vzdálených od centrálních stok zajišťováno v malých domovních ČOV, a to jednotlivě, nebo pro skupiny objektů.

SOV jsou ve Staré Červené Vodě odváděny do jímek na vyvážení, přepady z jímek jsou zaústěny přímo do vodárenského toku Černý potok. V současné době jsou zde pouze 4 stávající domovní ČOV. Obec sice tvoří roztroušená zástavba, přesto se do budoucna uvažuje s výstavbou tlakové splaškové kanalizace ukončené klasickou mechanicko-biologickou ČOV v severní části obce, kde budou čištěny odpadní vody mj. i z místních částí – Dolní Červená Voda a Nová Červená Voda.

Ve Velké Kraši jsou odpadní vody odváděny do jímek, některé jsou vyváženy na ČOV Vidnava. Většina splašků však odtéká do Vidnávky. Vzhledem k délce obce (přes 7 km) je navržen decentrální způsob likvidace odpadních vod s vybudováním domovních ČOV a ČOV u jednotlivých veřejných objektů, v krajním případě také jímek s následným vývozem na ČOV Vidnava.

Ve Vápenné jsou SOV odváděny do septiků a jímek vyvážených z části na ČOV Vidnava a z části na pole. Fungují zde 2 domovní biodiskové ČOV (pro 8 + 33 bytových jednotek). Firma Omya CZ s.r.o. likviduje splaškové odpadní vody na vlastní ČOV. V obci se předpokládá vybudování splaškové kanalizace zakončené obecní mechanicko-biologickou ČOV. Hlavní sběrač A bude trasován až do dolní části osady Polka. V horní části osady budou dále fungovat jímky na vyvážení, které budou v budoucnu nahrazeny soukromými domovními ČOV.

8.2 Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

Mikroregion Žulovsko je dopravně dostupný především díky silniční dopravě, která má nejvyšší podíl na rozvoji zdejší dopravní infrastruktury. Z hlediska dopravních vztahů je region připojen na základní silniční síť prostřednictvím silnice I/60 Jeseník (silnice I/44) – Lipová-lázně – Vápenná – Žulová – Dolní Skorošice – Javorník – st. hranice ČR/PL (Bílý potok/Paczków) – Paczków. Silnice svými parametry již nevyhovuje současným dopravním nárokům, vážným nedostatkem je především její vedení v zastavěném územím, což se negativně projevuje hlavně v obcích Vápenná a Žulová.

Základní silniční kostru území dotváří silnice druhé třídy:

- II/456 Žulová – Černá Voda – Stará Červená Voda (– II/457),
  - II/457 st. hranice ČR/PL (Travná/Putynka) – Javorník – Vidnava – Mikulovice – Zlaté Hory – Osoblaha – st. hranice ČR/PL (Osoblaha/Pomorzowiczki),
- a dále silnice třetí třídy, z nichž nejvýznamnější z hlediska obslužnosti je III/4539 Dolní Skorošice – Tomíkovice (Žulová) – Kobylá nad Vidnavkou – Velká Kraš – Vidnava.

Na průjezdné úseky silnic III. třídy navazuje v zastavěném území síť místních komunikací ve správě jednotlivých obcí, mimo zastavěné území pak síť komunikací účelových (polních a lesních cest).

Po vstupu do schengenského prostoru nalezneme v území jeden silniční hraniční přechod, a to Vidnava – Kalków na silnici III/4577.

Celý Jesenický region, jehož součástí je i Žulovsko, se nachází na periferní příhraniční poloze mimo hlavní dopravní tahy (tj. tahy národního významu). Zásadním problémem zdejší silniční dopravy je jeho napojení na zbytek území Olomouckého kraje, a dále na vnitrozemí našeho státu. Napojení je v současnosti realizováno silnicemi I/44 (mj. napojuje území Jesenicka na síť dálnic a rychlostních silnic) a II/369 vedoucími přes Červenohorské, respektive Ramzovské sedlo, které nejsou svými parametry vhodné pro kamionový provoz a především v zimním období jsou obtížně sjízdné.

I přes dílčí opravy komunikací, které jsou mj. financovány z fondů EU (SROP, OP přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007–2013, ROP SM), je, vedle špatné dopravní dostupnosti, technický stav zdejších silnic s velkým množstvím dopravních závad jedním z limitujících faktorů dalšího ekonomického rozvoje regionu.

Železniční doprava

Územím Mikroregionu Žulovsko prochází železniční trať regionálního významu č. 295 Lipová-lázně – Vápenná – Žulová – Kobylá nad Vidnavkou – Velká Kraš – Javorník ve Slezsku (a zpět). Na trati zastavují osobní vlaky, dva páry dokonce vyjíždějí z města Jeseník. Na železniční trati Velká Kraš – Vidnava (v jízdním řádu značená číslem 296) byla v roce 2010 po 113 letech zastavena pravidelná osobní doprava. Město Vidnava, stejně jako

obce Černá Voda, Stará Červená Voda a Skorošice, není tedy v současné době obsluhováno osobní železniční dopravou.

Veřejná doprava

Veřejná (hromadná) osobní doprava je v území vedle vlakových spojů zajišťována autobusovými linkami, na které jsou napojeny všechny obce mikroregionu. Základní dopravní dostupnost (ZDO) je financována Olomouckým krajem a zajišťují ji dvě společnosti – České dráhy, a.s. a Veolia Transport Morava, a.s. Oblast je součástí Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK).

V rámci „Analýzy příčin regionálních disparit v modelovém regionu Jesenicko v kontextu teorie regionálního marketingu“ byla hodnocena vážená časová dostupnost jednotlivých obcí ORP Jeseník do/z okresního města Jeseník. Z výsledné analýzy spojů vyplynula dobrá či průměrná dopravní obslužnost obcí nacházejících se podél silnice I/60 a železniční tratě č. 295. Své postavení jakožto lokálního uzlu VLD (veřejné linkové dopravy) potvrdilo město Žulová zajišťující dopravní vazby (do/z Jeseníku) z mikroregionu Žulovsko a Javornicko. Na druhou stranu jako problematická se jeví dostupnost v severovýchodní části regionu, a to u Vidnavy, Velké Kraše, částečně také u Kobylé nad Vidnavkou, kde mj. chybí návaznost autobusových spojů na vlak. K omezování spojů zde dochází především ve večerních hodinách a ve dnech pracovního klidu.

Ostatní druhy dopravy

Na území Mikroregionu Žulovsko není zajišťována žádná pravidelná civilní letecká ani vodní doprava.

Doprava, která společně s veřejnou hromadnou dopravou vytváří potřebnou společensky prospěšnou alternativu individuální automobilové dopravě, je cyklistická doprava. V posledních letech je jednou z nejvíce se rozvíjejících odvětví dopravy, a proto jí je potřeba pro své nesporné přednosti, především z hlediska minimálních dopadů na životní prostředí a podporu rozvoje turistického ruchu, nadále rozvíjet jako součást zdravého životního stylu.

Územím Mikroregionu Žulovsko prochází pouze cyklotrasy IV. třídy lokálního významu. Do dneška zde nebyla vybudována žádná cyklostezka (vyjma terénních Rychlebských stezek vybudovaných primárně za účelem rozvoje cestovního ruchu) umožňující bezpečný pohyb zranitelných účastníků silničního provozu v území. Cyklistická doprava byla podrobně popsána ve Strategii venkovského mikroregionu Žulovsko z r. 2007.

9. KRITICKÉ OBLASTI

Na základě informací shromážděných a analyzovaných v předchozí části byly v Mikroregionu Žulovsko identifikovány tři hlavní rozvojové bariéry, tzv. Kritické body:

- Kvalita života, lidské zdroje, stabilizace venkovského osídlení
- Dopravní a environmentální infrastruktura
- Ekonomický rozvoj a podpora podnikání (vč. oblasti cestovního ruchu), tvorba pracovních míst

Kritické body jsou kompromisním návrhem problémových (tématických) okruhů, které je z hlediska komunity žádoucí řešit prioritně, a současně takových problémových okruhů, jejichž řešení je v moci místních subjektů/aktérů. Jsou vyjádřením skutečně existujících problémů a nedostatků, jenž jsou pro mikroregion nejdůležitější. Kritické body jsou začátkem procesu rozčleňování problematiky daného území na dílčí části a smyslem jejich stanovení je omezit a zúžit předmět strategického plánování a orientovat celý jeho proces jen na vybrané problémy. Z tohoto důvodu bude v dalším textu opuštěno od komplexně chápané problematiky daného území.

Metoda stanovení Kritických bodů byla založena na konzultačním procesu a na řízené diskusi významných mikroregionálních subjektů. Byly stanoveny přímo lokálními aktéry, na základě jejich společného názoru a kompromisního rozhodnutí dosaženého v průběhu jednání, při němž se vycházelo jednak z dříve zpracovaných materiálů a jednak z názorů, zkušeností, znalostí a zájmů jednotlivých aktérů.

10. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza, jejímž cílem je určit jednoduchou a co možná nejobjektivnější charakteristiku Mikroregionu Žulovsko, je klasifikační metoda umožňující přehledné uspořádání stávajících základních poznatků ze situační analýzy.

SWOT je zkratkou anglických slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby).

Silné a slabé stránky hodnotí vnitřní parametry, podmínky či znaky regionu, které jsou změnitelné nebo ovlivnitelné aktivitou subjektů v daném území. Silné stránky jsou komparativní a konkurenční výhody pro rozvojové aktivity, slabé stránky jsou pak veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity. Tato část SWOT analýzy se také nazývá „vnitřní analýza“. „Vnější analýzou“ se označuje druhá polovina SWOT analýzy, která se zabývá příležitostmi a hrozbami vztahujícími se k vnějšímu prostředí (je jakýmsi popisem vztahů regionu a jeho okolí). V té se vyhodnocují faktory, procesy a okolnosti, které nejsou v převážné míře přímo ovlivnitelné subjekty z řešeného území.

Strategie se bude dále v maximální možné míře snažit využít silných stránek a příležitostí, a naopak eliminovat hlavní problémy (slabé stránky) a minimalizovat důsledky potenciálních hrozeb.

Analýzy SWOT jsou celkem tři a jsou zpracovány pro každý Kritický bod zvlášť (všechny se zaměřují pouze na jednu z prioritních oblastí mikroregionu), což umožňuje vyloučit nepodstatné a nepotřebné informace z této analýzy. Upřesňují a popisují místní podmínky ve vztahu k těmto jednotlivým bodům.

SWOT analýza je základem pro formulaci cílů, priorit, opatření a rozvojových aktivit, a současně s přehledem plánovaných akcí východím podkladem pro návrhovou (projekční) část. Aby byla zajištěna relevance návrhové části, bude formulace jednotlivých priorit a cílů adekvátně reagovat na silné a slabé stránky mikroregionu a při tom zohledňovat vnější příležitosti a hrozby.

10.1 SWOT analýza Kritické oblasti „Kvalita života, lidské zdroje, stabilizace venkovského osídlení“

Silné stránky

- atraktivní přírodní prostředí a vysoká kvalita životního prostředí
- příznivá věková struktura obyvatelstva téměř ve všech obcích regionu (vyjma obcí Černá Voda a Kobylá nad Vidnavkou)
- základní občanská vybavenost regionu na standardní úrovni
- zlepšující se stav (i kvantita) infrastruktury pro sportovní a volnočasové aktivity
- výhodné podmínky pro individuální bytovou výstavbu a výstavbu rodinných domů – levnější stavební pozemky, nízká cena nemovitostí, růst oblíbenosti bydlení na venkově, atd.
- dobrá spolupráce jednotlivých obcí při řešení problémů, stejně jako dobrá spolupráce mikroregionu se sousedními regiony i v rámci Sdružení měst a obcí Jesenicka
- relativní dostatek volných ploch pro rozvoj venkovských sídel

Slabé stránky

- periferní příhraniční území lokalizované za bariérou Hrubého Jeseníku, jenž je obtížně dostupné z ostatních oblastí České republiky
- celkový úbytek obyvatelstva v důsledku migrace, odchod mladých rodin mimo region
- nepříznivá vzdělanostní skladba obyvatelstva s nízkým podílem středoškolsky a hlavně vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, horší uplatnitelnost pracovní síly na trhu práce
- nízká úroveň průměrných mezd činí region méně atraktivní pro pracovní sílu, malá kupní síla místních obyvatel
- nedostatečný počet zařízení doplňkové občanské vybavenosti, nedostatek příležitostí pro společenské a kulturní vyžití místních obyvatel
- nízká intenzita nové bytové výstavby, nedostatečná nabídka kvalitních bytů
- zhoršující se stav služeb v oblasti školství a zdravotnictví v důsledku změny demografické struktury obyvatelstva (mj. zhoršení dostupnosti zdravotní péče, zrušení Výchovného ústavu, SŠ, ZŠ a ŠJ Vidnava)
- existence areálů a objektů, které svým stavem a fyzickým vzhledem hyzdí jednotlivé obce (hl. ve Velké Kraši, Žulové, Skorošicích, atd.)
- nedořešené majetkoprávní vztahy k některým objektům a pozemkům v regionu
- nedostatečná spolková a zájmová činnost v mikroregionu, nedostatek organizací pro mobilizaci občanských aktivit
- narůstající problémy (drobná kriminalita, popř. jiné sociálně patologické jevy) s nepříznivými či sociálně slabšími občany, jejich malá začleněnost do pracovního procesu
- populace s nižší mírou demografické a sociální stability a historicky utvářené územní identity
- zpretrhané historické a rodové vazby způsobené odsunem původního obyvatelstva

Příležitosti

- rostoucí zájem ČR i EU o problematiku rozvoje venkova
- vytvoření nových pracovních příležitostí, čímž je možno ovlivnit mj. i migrační poměry ve prospěch stabilizace mladých lidí v mikroregionu
- podpora volnočasových aktivit všech generací, rozšíření vhodných prostor pro tyto aktivity, podpora organizací působících v oblasti sportu, kultury a práce s mládeží
- změna ve výchově mladé generace, vzdělávání efektivně směřované k využití v praxi
- novelizace zákona o rozpočtovém určení daní, zvyšující se rozpočtové příjmy obcí z daňových zdrojů
- prohloubení kooperace mezi klíčovými subjekty veřejného, soukromého i neziskového sektoru nejen uvnitř mikroregionu, ale i v rámci partnerských regionů a přeshraniční spolupráce
- veřejně prospěšné práce v obci
- církevní restituce, narovnání majetkoprávních vztahů k některým pozemkům a objektům
- nové plánovací období 2014–2020, další možnosti čerpání finančních prostředků z vnějších zdrojů s větším důrazem na tzv. měkké projekty (lidské zdroje, řešení sociálních problémů, apod.)
- podpora Jesenické místní akční skupiny v rámci iniciativy Leader, prohlubování spolupráce jednotlivých členů

- komplexní pozemkové úpravy, vyřešení majetkoprávních vztahů k pozemkům
- zvyšující se zájem o druhé bydlení

Hrozby

- konflikt nevhodných rozvojových záměrů s požadavky na udržitelný rozvoj a ochranu přírody a krajiny (nerespektování principů trvale udržitelného rozvoje venkova)
- rostoucí atraktivita konkurenčních (městských) území pro mladou generaci s vyšší nabídkou pracovních příležitostí a lepšími možnostmi pro vlastní seberealizaci
- zvyšující se DPH, pokles kupní síly obyvatel a jejich životní úrovně
- absence státní politiky podpory mladých rodin s dětmi
- příchod a vyšší koncentrace nepřizpůsobivých a sociálně vyloučených rodin, vznik nových "ghett", z toho vyplývající nárůst kriminality, eskalace napětí, popř. vznik etnických konfliktů
- snižování podpory rozvoje bydlení ze strany státních orgánů, neschopnost mladých a sociálně slabých obyvatel řešit vlastní bytovou situaci
- preferování zájmu jednotlivých subjektů na úkor veřejných zájmů
- růst nezájmu a apatie místního obyvatelstva, postupná převaha pasivních forem trávení jejich volného času, nárůst sociálně-patologických jevů
- růst rizikových skupin obyvatelstva (dlouhodobě nezaměstnaní, matky s dětmi) a nepřipravenost systému sociální a zdravotnické péče, popř. školských zařízení dostatečně reagovat na jejich situaci
- malá podpora sociálních a zdravotnických služeb ze strany státu a kraje, prohlubující se disproporce mezi nabídkou a poptávkou těchto služeb
- nevyužívání a další chátrání objektů a areálů typu brownfields s velkými bezpečnostními riziky
- nižší výběr daní státních orgánů s následným poklesem příjmů obcí z daňových zdrojů

10.2 SWOT analýza Kritické oblasti „Dopravní a environmentální infrastruktura“

Silné stránky

- vysoká kvalita životního prostředí na většině území mikroregionu, oblast se vyznačuje vysokými hodnotami přírodních složek
- region s velmi dobrou kvalitou ovzduší, na území obcí nejsou překročeny imisní limity ani cílové imisní limity pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů a vegetace
- významný potenciál místních obnovitelných zdrojů energie (hl. větrné energie)
- ekologicky stabilní, vcelku vyvážená krajina, technické objekty v relativním souladu s přírodními strukturami, s nižší potřebou energomateriálních vkladů
- velký energetický potenciál (lesy, biomasa, apod.), realizace energeticky úsporných opatření na veřejných budovách
- vyřešena likvidace komunálního odpadu, včetně jeho separace
- existující železniční spojení v mikroregionu a napojení na vnitrostátní železniční síť
- vyhovující dopravní obslužnost území v pracovních dnech

- zásobování vodou z veřejného vodovodu na relativně dobré úrovni ve městech Vidnava a Žulová, a dále v obcích Vápenná, Černá Voda a Stará Červená Voda

Slabé stránky

- nízký podíl ploch zvláště chráněných území v mikroregionu, v Kobylé nad Vidnavkou se nenachází žádné chráněné území, minimum chráněných ploch je v Žulové a Velké Kraši
- roztroušená sídelní zástavba některých obcí, která znemožňuje bezproblémové zásobování obyvatelstva pitnou vodou z veřejného vodu a likvidaci odpadních vod s napojením na centrální ČOV
- nízký stupeň technické vybavenosti obcí v oblasti odvádění a likvidace odpadních vod (vyjma Vidnavy), časté vyústěny odpadních vod do místních vodotečí, což způsobuje těžko kontrolovatelné znečištění vodotečí a následně i kontaminaci spodních vod
- obtížná dopravní dostupnost oblasti (zejména v zimním období), region leží mimo hlavní dopravní tahy
- špatný technický stav pozemních komunikací s množstvím dopravních závad, dlouhodobě nedostatečná údržba a opravy
- hlavní dopravní tahy procházejí zastavěným územím obcí, nejsou vybudovány sídelní obchvaty
- nedostatečná dopravní obslužnost některých obcí mikroregionu (hl. v severovýchodní části regionu) zejména o víkendech, ve večerních hodinách a v zimním období, také zde chybí návaznost autobusových spojů na vlak
- neexistence přímého železničního napojení mikroregionu na polskou železniční síť, zrušení pravidelné osobní dopravy na železniční trati č. 296 Velká Kraš – Vidnava
- slabá podpora bezmotorové dopravy ze strany veřejných i soukromých subjektů
- nedostatečné dopravní značení a místní značení a orientace v mikroregionu

Příležitosti

- možnost vícezdrojového financování v oblasti technické infrastruktury
- prohlášení dalších přírodovědecky, krajinářsky či jinak významných lokalit v regionu za chráněná území
- rostoucí poptávka ve vztahu k využití místních obnovitelných a alternativních zdrojů energie (daná zejména růstem cen ropy, zemního plynu a elektrické energie) jako vodních a větrných elektráren, biomasy, speciálních rychle rostoucích plodin, atd.
- environmentální rozvoj venkova, prosazování environmentálních kritérií při rozvojových programech, environmentální výchova a vzdělávání
- zvyšování retenční schopnosti krajiny, zadržení vody v krajině
- komplexní pozemkové úpravy
- výstavba obchvatu obcí, čímž dojde k omezení negativních dopadů silniční dopravy na jejich centra a k celkovému zlepšení stavu životního prostředí obcí
- podpora bezmotorové dopravy šetrné k životnímu prostředí, koordinace rozvoje cyklistické dopravy na území Olomouckého kraje
- lepší spolupráce a vyšší úroveň koordinace obcí v některých oblastech činnosti, zvláště při přípravě společných projektů
- možnost čerpání finančních prostředků z vnějších zdrojů v novém plánovacím období 2014–2020

Hrozby

- upřednostňování ekonomického rozvoje regionu na úkor životního prostředí
- nedostatečná podpora regionu ze strany krajských i státních orgánů a organizací
- nekoordinovanost priorit v oblasti budování infrastruktury z hlediska majetkových vztahů a investorských práv a povinností
- klesající daňové (i jiné) příjmy obcí, nedostatek finančních prostředků veřejných rozpočtů na realizaci investičně náročných projektů v oblasti budování a rozvoje infrastruktury
- zhoršování celkového stavu životního prostředí v důsledku spalování komunálních odpadů v domácnostech, nárůstu automobilové dopravy, průmyslových imisí či vzniku černých skládek v území
- rekonstrukce a renovace jednotlivých objektů bez ohledu na možnosti úspory energie
- podcenění a zanedbávání technické údržby regionální dopravní sítě
- v novém plánovacím období 2014–2020 dojde k poklesu finančních prostředků z vnějších zdrojů na tzv. tvrdé (infrastrukturální) projekty
- preferování zájmů jednotlivých obcí na úkor mikroregionálních zájmů
- nedostatečná připravenost kvalitních rozvojových projektů na čerpání finančních zdrojů z fondů a programů EU a ČR

10.3 SWOT analýza Kritické oblasti „Ekonomický rozvoj a podpora podnikání (vč. oblasti cestovního ruchu), tvorba pracovních míst“

Silné stránky

- poloha regionu s přímou vazbou na sousední polský trh (blízkost populačně silného polského území s významnými polskými sídly – Nysa, Otmuchów, atd.,)
- levná pracovní síla a nízká průměrná mzda jsou konkurenční výhodou pro případné investory a nové podnikatelské subjekty
- vysoká míra zalesnění území (téměř dvojnásobek průměru ČR), velké zásoby dřeva
- výskyt ložisek nerostných surovin (stavebního kamene, štěrkopísků, vápence, atd.), využití místních zdrojů nerostných surovin pro průmysl a stavebnictví
- vhodné podmínky pro živočišnou výrobu (pastevecký chov dobytka)
- příznivé předpoklady pro rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství na významné části území mikroregionu
- z pohledu cestovního ruchu výhodná geografická poloha regionu v blízkosti turisticky významného území Hrubého Jeseníku
- atraktivní přírodní prostředí s vysokou rozmanitostí a krajinářskou hodnotu
- dobré předpoklady pro rozvoj klidových forem pobytové rekreace, a to především pro rodinnou rekreaci
- krajina se zvlněným, ale ne příliš členitým terén, vhodná pro sportovně-turistické využití, zejména pro pěší turistiku a cykloturistiku v letním období a běžecké lyžování v zimě
- řada menších vodních ploch (zatopených lomů, rybníků) využitelných pro letní rekreaci u vody, rybolov, popř. vodní sporty
- velmi dobré předpoklady pro rozvoj agroturistiky a venkovské turistiky založené (pokud možno) na principu ekozemědělství

- bohatá nabídka pro zájemce o terénní cyklistiku (s Rychlebskými stezkami nadregionálního významu), freestyleové cyklistické aktivity (MTB a BMX), popř. o motokrosovou sporty
- relativně vysoký počet ubytovacích zařízení cenově přístupných široké veřejnosti, velký počet objektů určených k individuální rekreaci

Slabé stránky

- hospodářsky slabý mikroregion, který na základě ukazatelů hospodářského a sociálního rozvoje vykazuje podstatně nižší úroveň rozvoje než je průměrná úroveň v ČR
- nízký počet ekonomických subjektů v území s převahou malých podniků (pouze čtyři subjekty spadají do kategorie středních podniků, nenachází se zde žádný velký podnik)
- nízká úroveň terciárního sektoru, podprůměrná zaměstnanost v tomto sektoru
- absence systému společné podpory a motivace rozvoje malého a středního podnikání, chybějící institucionální zázemí (např. technologický park, podnikatelský inkubátor)
- nedostatek pracovních příležitostí v regionu (zvláště pro absolventy středních a vysokých škol), přispívá k odchodu mladých a kvalifikovaných obyvatel do hospodářsky atraktivnějších oblastí („odliv mozků“)
- nízká úroveň ekonomické aktivity místního obyvatelstva
- velmi vysoká míra nezaměstnanosti vůči republikovému průměru, vysoký podíl dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů
- nízký počet kvalifikované a motivované pracovní síly, slabá jazyková vybavenost obyvatelstva
- region leží stranou hlavních rekreačních zájmů a je málo rekreačně využíván
- nedostatečná (kvalitativně i kvantitativně) základní materiální vybavenost regionu turistickou infrastrukturou
- nízké zastoupení nabídky stravovacích a ubytovacích kapacit, nevyhovující struktura ubytovacích kapacit (chybí hlavně dostatečné možnosti ubytování vyšší kategorie)
- většina historických a kulturních památek v regionu má pouze lokální význam s nízkým návštěvnickým potenciálem
- omezený rozsah, kapacita a kvalita doprovodných a doplňkových služeb cestovního ruchu
- nedostatek alternativních atrakcí a aktivit pro turisty v případě špatného počasí
- slabá úroveň propagace a informovanosti o možnostech a nabídce mikroregionu v oblasti cestovního ruchu (včetně webová prezentace), absence cílené a koordinované nabídky produktů cestovního ruchu zaměřené na různé cílové skupiny
- nízká úroveň koordinace a spolupráce se sousedními regiony v oblasti ČR (na české i polské straně), stejně jako mezi zainteresovanými subjekty v rámci mikroregionu
- absence pravidelných kulturních, společenských a sportovních akcí nadregionálního významu
- nedostatečná nabídka produktů a produktových balíčků pro návštěvníky a turisty

Příležitosti

- vznik nových krajských či národních institucí, zařízení, příspěvkových organizací, apod. (např. věznice ve Vidnavě) s následným růstem zaměstnanosti v regionu
- rostoucí poptávka po tzv. biopotravinách a potravinách pocházejících z horských oblastí s čistým životním prostředím
- příchod významného (zahraničního) investora do regionu

- rostoucí zájem o řemeslné a „rukodělné“ produkty, orientace na produkty z přírodních materiálů (zejména z mramoru, kamene a dřeva)
- podpora modelů financování PPP
- využití ploch po těžbě nerostných surovin – rekreační plochy, zalesnění, plochy zeleně (arboreta), atd.
- rozvoj ekologických a mimoprodukčních forem zemědělství
- prohloubení spolupráce mezi klíčovými subjekty v oblasti cestovního ruchu (soukromého i veřejného sektoru), koordinace aktivit směřujících do rozvoje CR v rámci celého regionu
- růst zájmu o rekreaci a trávení volného času v tuzemsku, zvyšující se zájem o lacinější domácí turistiku
- společné kroky v oblasti cestovního ruchu se sousedními, turisticky atraktivními regiony
- zvyšující se zájem polských turistů a návštěvníků o atraktivitu v příhraničí
- vyhlášení Národního parku Jeseníky
- zviditelnění mikroregionu ve sdělovacích prostředcích, vylepšení jeho celkové image
- rostoucí poptávka po klidném venkovském prostředí (venkovský cestovní ruch, cykloturistika, pěší a horská turistika, agroturistika, ekoturistika apod.)
- zavádění certifikovaných služeb cestovního ruchu
- podpora a koordinace cyklistické dopravy, propojení cyklistických tras a stezek s významnými destinacemi v Polsku
- dotvoření jednotného informačního systému pro návštěvníky s vazbou na sousední regiony
- rostoucí podíl výdajů na rekreaci a volný čas u domácích i zahraničních návštěvníků

Hrozby

- nejasnosti a problémy v oblasti makroekonomického vývoje, přetrvávající hospodářská recese, další zpomalení ekonomického růstu ČR
- rostoucí ceny energetických vstupů zvyšující celkové náklady podnikatelských subjektů
- ekologická legislativa vytvářející bariéry pro rozvoj podnikání a znevýhodňující jednotlivé podnikatelské subjekty v konkurenčním prostředí
- potenciální nestabilita politické situace v ČR
- pokles daňové výtežnosti firem z důvodu nemotivujícího daňového systému a jejich odchodu do „daňových rájů“, restrukturalizace velkých zaměstnavatelů
- nízká dynamika přípravy rozvojových ploch pro podnikatelské aktivity a pokračující migrace kvalifikované pracovní síly z mikroregionu, následné snižování celkové atraktivity území pro potenciální investory
- vývoz dřeva a nerostných surovin mimo region bez jakéhokoliv návazného zpracování
- rostoucí nezaměstnanost a s ní spojená ztráta sociálního statutu a hmotné úrovně domácností
- nekoordinovaný nárůst nejrůznějších rekreačních aktivit, zejména individuální rekreace, způsobující problémy z hlediska udržitelného rozvoje území
- silící pozice a rozvoj konkurenčních regionů ve vztahu k trhu cestovního ruchu
- podcenění významu cestovního ruchu a volnočasových aktivit jako předmětu podnikání a významného zdroje tvorby pracovních míst
- citlivost sektoru cestovního ruchu na zvraty v ekonomice, nízké průměrné mzdy v tomto sektoru

- nekoncepční investice do atraktivit cestovního ruchu bez vazby na skutečné potřeby návštěvníků, přetrvávající podcenění zásadního významu tvorby nových a inovovaných produktů
- nedoceněný význam cestovního ruchu místními obyvateli a jejich záporný vztah k turistice a souvisejícím službám (riziko je umocněno obavami ze ztráty klidného venkovského života, apod.)
- přetrvávající nedostatečná spolupráce podnikatelských subjektů cestovního ruchu s dalšími subjekty z území, zejména s veřejnou správou

Přestože hlavní smysl celého strategického rozvojového plánu spočívá v realizaci konkrétních projektů nebo jednotlivých opatření, je strategická část jeho stěžejní částí – představuje rozhodování o tom, jaké hlavní problémy budou prioritně prostřednictvím tohoto dokumentu řešeny. Navazuje na poznatky získané z analytické části a vychází z potřeb daného území. Na základě výsledků z předchozích analýz zde byla definována vlastní specifická vize mikroregionu, nalezeny a zformulovány hlavní cíle rozvoje, při jejichž dosažení budou důsledně uplatňovány hlavní zásady trvale udržitelného rozvoje, a předpoklady jejich naplnění.

Materiál Strategie rozvoje Mikroregionu Žulovsko postupně identifikoval a zformuloval celkem 3 strategické cíle, k jejichž naplnění se dospěje za pomoci 6 priorit a 17 opatření. Zvolená struktura jednotlivých cílů, priorit a opatření akceptuje hlavní směry rozvoje a priority vyšších územních celků (hl. Olomouckého kraje) a navazuje na jejich programy rozvoje, strategické dokumenty a jednotlivé odvětvové koncepce. Snaží se být v souladu zejména s Programem rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (zpracovalo DHV CR, spol. s r.o. ve spolupráci s Odborem strategického rozvoje Olomouckého kraje), který byl schválen dne 22. 9. 2011 Zastupitelstvem Olomouckého kraje (usnesením č. UZ/21/38/2011).

11. VIZE

Vize je bezkonfliktní sdílené vyjádření společné rámcové představy budoucího stavu Mikroregionu Žulovsko, formuluje základní směr rozvoje území a popisuje stav, jehož by mělo být dosaženo. Jejím smyslem je určit zásadní orientaci regionu. Vyšla nejen ze znalosti místní situace, ale i z pochopení evropských trendů a potřeb. Vize, jenž byla zformulována na základě konsensu komunity, je obecnou charakteristikou hlavních cílů a směrů řešení. K jejímu dosažení a naplnění přispívají jednotlivé části návrhu (cíle, priority, opatření, atd.). Na rozdíl od strategických cílů, jenž jsou soustředěny na střednědobý interval (do roku 2020), je vize zpracována v dlouhodobém časovém intervalu (do roku 2025).

Vize Mikroregionu Žulovsko:

Dobře dostupný mikroregion, který nabízí svým motivovaným občanům všech věkových kategorií a různého sociálního postavení atraktivní životní podmínky pro osobní a pracovní seberealizaci, dostatečnou občanskou vybavenost s dostupným bydlením, široké spektrum kvalitních služeb a vhodné podmínky pro všestranný rozvoj. Celkové zlepšování kvality života a postupné zvyšování atraktivnosti a image tohoto venkovského území přispívá k zamezení odchodu obyvatelstva z regionu a ke stabilizaci místní populace.

Mikroregion přispívá k vytváření motivačních podmínek a příznivého prostředí pro podnikání, ekonomické aktivity a investice se zaměřením na:

- tradiční průmysl a stavebnictví vycházející zejména z využití dřeva a místních nerostných surovin,
- cestovní ruch, služby a obchod, při čemž se opírá o vzájemnou spolupráci zainteresovaných subjektů ze soukromého, veřejného i neziskového sektoru, stejně jako o spolupráci s okolními regiony,
- rozvoj místních tradičních výrobníků, řemesel a lidové umělecké a řemeslné výroby,
- využívání obnovitelných zdrojů energie,
- moderní ekologické formy zemědělství.

Dostatečně silná diverzifikovaná podnikatelská sféra vytváří nové pracovní příležitosti a významným způsobem se podílí na snižování nezaměstnanosti v území.

Mikroregion Žulovsko intenzivně využívá svých silných stránek, svého potenciálu a místních zdrojů ke zlepšování stavu životního prostředí, zachování atraktivního přírodního prostředí a typického krajinného rázu tohoto území, ke zvýšení návštěvnosti regionu i k celkovému rozvoji cestovního ruchu s pestrou nabídkou rekreačního a volnočasového vyžití, a to vše v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

12. STRATEGICKÉ CÍLE

K naplnění vize Mikroregionu Žulovsko stanovili významní lokální aktéři regionálního rozvoje mj. následující strategické cíle, které v nejobecnější rovině vyjadřují veškeré jejich představy:

- Kvalita života, lidské zdroje a rozvoj venkova
- Rozvoj infrastruktury (dopravní a environmentální)
- Rozvoj ekonomických aktivit, vč. rozvoje cestovního ruchu

Tyto cíle vycházejí z jednotlivých odvětvových koncepcí Olomouckého kraje a jsou v souladu s prioritami a opatřeními Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (PRÚOOK) i schválenou územně plánovací dokumentací vyšších územních celků, zejména se Zásadami územního rozvoje Olomouckého kraje (ZÚR OK). Cíle, stejně jako celá strategie rozvoje, nejsou v rozporu s platnými (schválenými) územně plánovacími dokumenty ani s územně plánovacími podklady obcí Mikroregionu Žulovsko, a tak tento strategický plán v současné době nevyvolává potřebu jejich změny.

Vzhledem k charakteristikám a poznatkům získaných v předcházejících kapitolách byla pro stanovení jednotlivých strategických cílů (a následně i priorit a opatření vedoucích k jejich naplnění) použita mj. i následující východiska:

- k naplnění hlavních rozvojových os „1.3 Vytvoření podmínek pro větší investory“, „2.3 Rozvoj charakteristických produktů a balíčků cestovního ruchu“ a „5.3 Rozvoj image místních tradičních průmyslových odvětví a firem“ definovaných ve Strategii venkovského mikroregionu Žulovsko z roku 2007 nebyly navrženy žádné aktivity ani projektové záměry, které by napomohly k dosažení realizace těchto priorit. Tzn. šlo spíše o deklaraci (či přání zpracovatelů) tyto osy naplňovat, než o jednoznačné úsilí a možnosti lokálních aktérů je opravdu uskutečňovat,
- od roku 2007 nebyla realizována ani jedna aktivita, která by vedla k plnění cíle „5. Rozvoj image mikroregionu a jeho obcí“, proto tento cíl, který je možno považovat za průřezový, i jeho jednotlivé rozvojové osy, budou nově zahrnuty v rámci ostatních strategických cílů,
- díky úzké vazbě a významného dopadu rozvoje dopravy na stav životního prostředí a jeho případné změny v území, jsou tyto dvě oblasti nově řešeny společně,
- cestovní ruch je významným ekonomickým prvkem, který ovlivňuje tvorbu hrubého domácího produktu a příjmy do místních rozpočtů, zvyšuje zaměstnanost, podporuje investiční aktivity a přispívá k celkovému socioekonomickému rozvoji. Ke všemu na Žulovsku se může stát jedním z mála zdrojů tvorby pracovních míst a možností podnikání, a proto bude tento významný segment národního hospodářství řešen

dohromady s rozvojem podnikání a podnikatelského prostředí (Poznámka: k dosažení cíle „1. Rozvoj podnikání a podnikatelské prostředí“ ze Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko z r. 2007 byla za posledních pět let realizována pouze jedna aktivita, což je z dlouhodobého hlediska neefektivní).

12.1 Kvalita života, lidské zdroje a rozvoj venkova

Venkovské osídlení a celý venkovský prostor má nezastupitelný společenský, kulturní, ekologický a hospodářský význam. Proto je nezbytné, aby docházelo ke zdravému, komplexnímu a vyváženému rozvoji venkova (všech jeho složek i stránek) v rámci trvale udržitelného života a rozvoje společnosti. Rozvojem venkova se rozumí žádoucí vývoj a obnova k dosažení stability a konkurenceschopnosti venkovských oblastí při zachování přírodních a kulturních zdrojů území, včetně společenství lidí. Zajištění obnovy venkova je natolik specifickou problematikou, že ji nelze vnímat a řešit sektorově. Zvýšení kvality prostředí lze dosáhnout jen důslednou harmonizací a koordinací ekonomických, ekologických a sociálních strategií místního rozvoje.

Snahou místních aktérů regionálního rozvoje se stane především harmonický rozvoj zdravého životního prostředí a zlepšování kvality (zvyšování atraktivity) života na venkově, a to jak v oblasti sociálně-ekonomické, tak po stránce udržení hodnot venkovské krajiny, její produkční i mimoprodukční funkce (zejména estetické hodnoty a ekologické stability). Zapomínat se nebude ani na obnovu a rozvoj venkovského rázu života vesnic, ochranu a uchování kulturního a přírodního dědictví venkova. Zlepšování životního prostředí je na tomto místě třeba chápat ne ve významu zlepšování klasických indikátorů životního prostředí v úzkém slova smyslu (veřejná zeleň, čistota, kvalita vzduchu, vody, nízká hluchost, atd.), ale ve zlepšování široce chápáného životního prostředí – tzn. podmínek bydlení, estetičnosti prostředí, mezilidských vztahů, základních lidských potřeb, atd.

Sociální aspekty rozvoje venkova se pokud možno budou řešit především zvýšením zaměstnanosti, uspokojováním kulturních, společenských a volnočasových aktivit obyvatel, zlepšením dostupnosti a kvality bydlení, zmírněním procesu celkového ubývání obyvatelstva přirozenou měrou, zlepšením jeho věkové a vzdělanostní struktury. Prakticky to znamená vytvořit takové podmínky, aby mladá generace neodcházela z venkova do městských aglomerací z ekonomických i jiných důvodů, resp. aby se ekonomické a sociální výhody života ve městech dostaly do rovnováhy s ekologickými i sociálními výhodami života na venkově a celkový migrační úbytek mladé populace byl pozastaven. Úkolem je také vytvářet důstojné životní podmínky uvnitř regionu pro ohrožené skupiny obyvatel (hlavně pro seniory, rodiny s dětmi, nezaměstnané, atd.), popř. pro minoritní skupiny.

Od realizace tohoto cíle se mj. očekává zlepšení životní úrovně a životního prostředí obyvatel venkova a zlepšení jejich vztahu ke své obci a svému okolí, zvýšení patriotismu (vědomí sounáležitosti místních obyvatel s místním prostředím a společenstvím lidí) a péče o vnitřní prostředí sídla, pokud možno s co nejširším využitím občanských aktivit a zapojením neziskového sektoru. Smyslem je podnítit místní a regionální cítění občanů a podporovat občanskou společnost.

12.2 Rozvoj infrastruktury (dopravní a environmentální)

Vybavenost regionu infrastrukturou patří k základním podmínkám vyrovnaného a komplexního rozvoje území, přispívá ke kvalitě života i zdraví obyvatel a zvyšuje celkovou atraktivitu území pro život, práci či investice. Kvalitní infrastruktura je nejen jedním ze základních předpokladů rovnoměrného ekonomického a sociálního rozvoje území, ale výrazným způsobem se také podílí na samotné kvalitě životního prostředí.

Cílem tohoto problémového okruhu proto bude vybavit region odpovídající technickou, dopravní a environmentální infrastrukturou se snahou o ochranu a zlepšení celkového stavu životního prostředí v území i jeho jednotlivých složek. V oblasti infrastruktury bude třeba do budoucnosti naplňovat především následující kritéria udržitelnosti: minimalizovat negativní vlivy na prostředí, emise do ovzduší a vod, kontaminaci půdy a zábor území, minimalizovat produkci odpadů i hlukovou zátěž, šetrně využívat obnovitelné přírodní zdroje, suroviny a energie, zabránit potenciálním rizikům a haváriím, zajistit důslednou ochranu, případně zmnožení a zkvalitnění základního přírodního a lidského kapitálu, atd. Vedle zemědělství je v území nejvýznamnějším narušitelem principů udržitelného rozvoje sektor dopravy (její negativní vliv se projevuje především v produkci emisí znečišťujících ovzduší, vyšší hladině hluku, atd.). Podpora dopravy se proto především zaměří na šetrnou přestavbu, popř. výstavbu komunikací tak, aby vedly k minimalizaci zdravotních rizik a co nejméně zasahovaly do prostředí jak vizuálně, tak emisemi a hlukem.

12.3 Rozvoj ekonomických aktivit, vč. rozvoje cestovního ruchu

Jedním z hlavních předpokladů úspěšného rozvoje regionu a celkového zvyšování životní úrovně jeho obyvatel je podpora podnikatelských aktivit a vytváření příznivých podmínek pro rozvoj podnikání. Podnikatelé mají zásadní význam pro zaměstnanost a rozvoj venkovských oblastí, protože poskytují tamním obyvatelům práci v místě jejich bydliště, stabilizují zaměstnanost v prostoru s omezenou nabídkou trhu práce i celkovou ekonomickou situaci venkovského prostoru (mj. přispívají do místních rozpočtů formou částečného podílu obce na dani z příjmu fyzických osob z podnikání). Pro mikroregion je velmi důležitá existence pokud možno silné a co nejvíce diverzifikované podnikatelské sféry z důvodu snížení rizika celkového ekonomického úpadku oblasti v době krize v jednom odvětví. Existence dostatečně početné podnikatelské sféry v území může ovlivnit i rozhodování většího investora o příchodu do daného regionu a realizaci vlastní investice. Větší počet různých podnikatelských subjektů dává taktéž možnost navázání kontaktu např. v oblasti subdodávek, výrobních služeb (marketing, právní služby apod.), atd.

Velmi významným ekonomickým, ale i kulturním a společenským prvkem, který významně ovlivňuje tvorbu hrubého domácího produktu a příjmy do místních rozpočtů, zvyšuje zaměstnanost, podporuje investiční aktivity a přispívá k celkovému socioekonomickému rozvoji území, je cestovní ruch. Je mnohostranným odvětvím, které zasahuje do řady dílčích činností a zejména s ohledem na silný multiplikační efekt patří mezi nejvýznamnější součásti ekonomiky s relativně rychlou návratností. Proto bude tento segment stát v popředí zájmu i samotného Mikroregionu Žulovsko, které má pro rozvoj rekreace a CR velmi dobrý rekreační potenciál, vysokou krajinářskou hodnotu a kvalitu přírodního prostředí.

Smyslem tohoto problémového okruhu je vytváření příznivých podmínek pro celkový ekonomický rozvoj – pro rozvoj jednotlivých podnikatelských aktivit, včetně aktivit v oblasti cestovního ruchu, kde se tyto mj. zaměří zejména na budování základní materiální turistické infrastruktury, rozvoj služeb cestovního ruchu či zlepšení celkové úrovně propagace a informovanosti o možnostech a nabídce mikroregionu. Snahou bude u návštěvníků vyvolat trvalý celoroční zájem o místní přírodní, historické i kulturní hodnoty, aby se tak pokud možno prodloužila délka jejich pobytu v území a oni zde pak utratili více peněz.

V oblasti rozvoje podnikání se aktivity zaměří především na vytváření příznivého podnikatelského prostředí, stabilizaci stávajících a rozvoj nových podnikatelských aktivit v regionu, které přispějí k celkovému snížení nezaměstnanosti v území či ke zkvalitnění životních podmínek místních obyvatel, na podporu aktivit zaměřených na zvýšení dostupnosti informačních a poradenských služeb podnikatelských subjektů a v neposlední řadě také na vzájemnou spolupráci veřejného a soukromého sektoru.

13. PRIORITY A OPATŘENÍ

Vedle strategických cílů bylo identifikováno a zformulováno celkem 6 priorit a 17 opatření, které budou v této kapitole rozčleněny podle jednotlivých cílů.

13.1 Cíl: Kvalita života, lidské zdroje a rozvoj venkova

K naplnění tohoto strategického cíle byly stanoveny 2 priority, k jejichž dosažení se přispěje za pomoci 5-ti opatření:

13.1.1 Priorita 1.1: Zlepšení vzhledu a image obcí

Jednotlivé obce Mikroregionu Žulovsko se zaměří na vytváření své celkové pozitivní image, a to nejen vzhledem k návštěvníkům, ale především ve vztahu k vlastním obyvatelům. Obyvatelé mikroregionu tvoří jeho základní složku, jejich význam je pro dané území naprosto jednoznačný, a tak se celá řada aktivit orientuje na zlepšování jejich životních podmínek, aby se v tomto regionu cítili co nejspokojeněji a nadále se u nich prohluboval pocit integrity (sounáležitosti) k tomuto prostoru.

Obnova, zachování a rozvoj specifického charakteru venkovských oblastí, spolu s revitalizací venkovské krajiny, vede nejen ke stabilizaci sídelní struktury, zlepšení estetického obrazu krajiny a zvýšení ochoty obyvatel zůstat ve venkovském prostředí, ale i k přilákání nových obyvatel do regionu a zajištění budoucí perspektivy. Snahou této priority je přispět k vylepšení celkového obrazu obce, ke zlepšení vzhledu a čistoty tak, aby zde vzniklo příjemné prostředí pro život. Bude se jednat zejména o upravenost veřejného prostranství, zachování, obnovu a údržbu tradičního rázu venkovské zástavby, revitalizaci areálů, odstranění (či alespoň zakonzervování) objektů ve špatném technickém a estetickém stavu, uchování venkovského stavebně-kulturního dědictví a o celkový architektonický

a urbanistický rozvoj jednotlivých obcí.

Při obnově venkovského rázu je velmi důležitá participace obyvatel venkova, proto je do ní vhodné zapojit co nejširší veřejnost a také podporovat činnost místních zájmových spolků a sdružení. Veškeré aktivity směřující do zlepšování vzhledu a image Mikroregionu Žulovsko by měly být společně koordinovány.

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Realizace společných zařízení navržených jednoduchými a komplexními pozemkovými úpravami je jednou z priorit mikroregionu Žulovsko.

13.1.1.1 Výstavba, rekonstrukce, oprava veřejných budov a objektů v majetku obce i dalších subjektů (včetně případné změny účelu jejich užívání), obnova a údržba venkovské zástavby

Opatření zahrnuje chystané a plánované projekty subjektů veřejného, soukromého i neziskového sektoru, které se týkají nové výstavby, rekonstrukce a opravy veřejných budov, objektů občanské vybavenosti a dalších obdobných zařízení, s cílem zlepšit jejich stavebně-technický stav, popř. nalézt nové možnosti jejich využití, a tak přispět k celkovému zachování a obnovení typické venkovské zástavby (lidového stavitelství, drobné architektury, atd.).

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Využití prostor obecního úřadu v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Stavební úpravy zdravotního střediska v Žulové
- Rekonstrukce hasičské zbrojnice v obci Skorošice
- Rekonstrukce hasičské zbrojnice v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Nástavba a vybudování zázemí hasičské zbrojnice v Tomíkovcích
- Oprava historických budov a dalších objektů (vč. změny jejich užívání) v Městské památkové zóně ve Vidnavě
- Rekonstrukce a přístavba MŠ Vidnava
- Rozšíření učeben v podkroví ZŠ Vápenná
- Rekonstrukce budovy ZŠ a MŠ Kobylá nad Vidnavkou
- Strategie využití kulturního domu Kobylé nad Vidnavkou
- Využití budovy bývalého kina a přilehlého pozemku v obci Stará Červená Voda
- Vybudování autobusových přístřešků v obci Černá Voda

13.1.1.2 Úprava, rekonstrukce a údržba veřejných prostranství (včetně veřejné zeleně) v obci

Snahou bude revitalizovat, upravit a rekonstruovat veřejné prostranství se zaměřením na úpravu návsi a center obcí v souladu s venkovským charakterem a současnými estetickými a bezpečnostními požadavky, modernizovat vybavení obcí (veřejné osvětlení, veřejný rozhlas atd.), přispět k obnově a výsadbě doprovodné veřejné zeleně v sídelním prostředí s cílem posílit diverzitu sídelních biotopů, stabilizovat přírodní prostředí intravilánu obcí a celkově zlepšit jejich vzhled a čistotu. Aktivity budou dále směřovat k pořízení lesnické techniky či techniky sloužící k údržbě veřejných prostranství a zeleně v jednotlivých obcích.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Revitalizace centra obce Černá Voda
- Obnova Mírového náměstí ve Vidnavě
- Revitalizace veřejných prostranství v centru obce Skorošice
- Vybudování bezpečného přístupu k ZŠ Žulová z autobusového nádraží
- Revitalizace veřejné zeleně: ve městech Vidnava a Žulová
- Revitalizace parku u Domova důchodců v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Revitalizace hřbitova v obci Stará Červená Voda
- Ochrana veřejného prostranství za pomoci kamerového systému ve Vidnavě
- Rekonstrukce, oprava a rozšíření veřejného osvětlení: v obcích Černá Voda, Skorošice, Kobylá nad Vidnavkou
- Pořízení nové techniky v obcích Černá Voda, Stará Červená Voda a Kobylá nad Vidnavkou

13.1.1.3 Pořízení, změna či úprava územně plánovací dokumentace obcí

Z hlediska ostatních opatření se jedná o „průřezové“ opatření, jehož smyslem je umožnit a podpořit realizaci ostatních, věcně zaměřených aktivit/investic. Jeho realizací nedojde k bezprostředním (fyzickým) změnám v území.

Územní plánování soustavně a komplexně řeší funkční využití území, stanoví zásady jeho organizace, a věcně a časově koordinuje výstavbu a jiné činnosti ovlivňující vývoj území, přičemž vytváří předpoklady k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot v území. Jelikož usměrňuje rozvoj území tak, aby nedocházelo ke konfliktům a disproporcím a aby byly hájeny veřejné i soukromé zájmy v území, má na vlastní rozvoj regionu značný vliv. Je to jedinečný nástroj k vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj území.

Toto opatření je zaměřeno hlavně na pořízení, změnu či úpravu veškeré územně plánovací dokumentace obcí (územních a regulačních plánů) a také územně plánovacích podkladů (územních generelů, atd.), a to v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2007.

Aktivita navržená k dosažení tohoto programu:

- Pořízení či změna stávajících Územních plánů obcí/měst: Kobylá nad Vidnavkou, Skorošice, Stará Červená Voda, Vápenná, Velká Kraš, Vidnava, Žulová

13.1.2 Priorita 1.2: Rozvoj lidských zdrojů

Rozvoj lidských zdrojů je jednou z nejvýznamnějších součástí rozvoje municipalit s určujícím vlivem na zaměstnanost, životní úroveň jejich obyvatel a hospodářskou konkurenceschopnost. Udržitelný rozvoj venkova není možný bez kvalifikované, adaptabilní a mobilní síly lidského kapitálu.

Mikroregion Žulovsko vykazuje z pohledu rozvoje lidských zdrojů a demografických

charakteristik několik negativních jevů. Zásadním je dlouhodobý pokles obyvatelstva v důsledku selektivních migračních procesů, kdy dochází zejména k odchodu lidí v produktivním věku (a to i z řad čerstvých absolventů škol), což postupně vede ke zhoršování vzdělanostní a kvalifikační struktury místního obyvatelstva. Za hlavní příčiny tohoto stavu lze považovat především pokles regionální hospodářské výkonnosti, snížení nabídky volných pracovních míst a také nízké průměrné mzdy s následnou nižší kupní silou obyvatel. K těmto se dá dále přičíst špatná dopravní dostupnost regionu, zhoršující se stav služeb v oblasti školství a zdravotnictví, nedostatek příležitostí pro společenské a kulturní vyžití, a další. Region se také vyznačuje výrazně heterogennější rasovou a etnickou strukturou, důsledkem čehož je obecně vyšší míra sociálně-patologických jevů charakteristická pro populace s nižší mírou demografické a sociální stability a historicky utvářené územní identity.

Priorita je zaměřena na vytváření vhodných podmínek pro rozvoj bydlení, rozšiřování kapacit domovního a bytového fondu a v neposlední řadě také na zkvalitňování stávající či budování nové občanské vybavenosti v regionu, která je jednou ze základních podmínek rozvoje společnosti na venkově i trvalého a udržitelného osídlení. Záměrem je především zlepšit celkové podmínky pro kulturní, společenské a sportovní vyžití, podobně jako občanské aktivity místních obyvatel, s důrazem na pestrout nabídku pro aktivní trávení volného času seniorů, dětí a mládeže, stejně jako na potřeby specifických skupin obyvatel (žen na mateřské, handicapovaných osob, atd.). Je třeba si uvědomit, že investice do volnočasových, kulturních, společenských a sportovních aktivit a zařízení přinášejí multiplikační efekt, jako např. zvýšení zaměstnanosti, zvýšení/aktivizace návazných služeb, provozování obslužných činností (stravování, ubytování, apod.)

Snahou bude vytvářet místní partnerství z různých oblastí společenského života, posilovat a budovat formální i neformální sítě mezi jednotlivými subjekty, jakožto nositeli mnoha činností naplňujících místní rozvoj, a celkově vytvářet vhodné podmínky pro život v regionu, aby došlo nejen k zamezení odchodu mladých lidí z území, ale také pokud možno k příchodu nových obyvatel.

13.1.2.1 Rozvoj infrastruktury pro trávení volného času, podpora občanských a spolkových aktivit obyvatel

Toto opatření je zaměřeno na výstavbu, rekonstrukci, modernizaci, rozšiřování a obnovu objektů, zařízení a areálů určených k volnočasovým aktivitám za účelem přispět k rozšíření nabídky společenského, kulturního a sportovního vyžití místních obyvatel i návštěvníků regionu, a to jak v letním, tak i během zimního období. Také by mělo dojít k lepšímu (celoročnímu) využívání existujících zařízení a areálů veřejných subjektů, a to včetně jejich zpřístupnění pro širokou veřejnost, popř. pro návštěvníky a turisty.

Budou podporovány tradiční kulturní, společenské a sportovní aktivity pro trávení volného času, stejně tak jako zcela nové aktivity. Zvláštní zřetel bude kladen na podporu volnočasových aktivit dětí, mládeže a seniorů. Upřednostňovány budou akce, které budou mít regionální dopad a budou přispívat k dobrému jménu mikroregionu, a akce, na kterých se bude podílet více subjektů (místních spolků, organizací, veřejných i soukromých subjektů, atd.) či různých zájmových skupin, včetně těch z partnerských měst.

Dalším cílem opatření je podpora činnosti neziskových organizací, místních zájmových spolků (sportovních, kulturních, vlastivědných, atd.), klubů či institucí, vzájemná koordinace jejich aktivit, popř. aktivit realizovaných společně s veřejnými subjekty.

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Vybudování víceúčelového sportovního areálu ve Velké Kraši
- Vybudování polyfunkčního hřiště pro veřejnost v obci Skorošice
- Vybudování zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Vytváření zázemí pro volnočasové aktivity mládeže ve Vidnavě
- Dobudování sportovně-rekreačního areálu ve Vidnavě
- Rekonstrukce a dovybavení hřiště v MŠ, dětského a školního hřiště ve Vidnavě
- Rekonstrukce ZŠ Černá Voda a nové možnosti využití jejich prostor k volnočasovým aktivitám (taneční sál, posilovna, středisko EVVO, atd.)
- Vybudování zázemí pro sportovce i konání společensko-kulturních akcí u multifunkčního hřiště v obci Černá Voda
- Výstavba dětského hřiště v obci Černá Voda
- Vybudování víceúčelového hřiště pro ZŠ a MŠ Stará Červená Voda
- Vybudování školního hřiště ZŠ a MŠ Kobylá nad Vidnavkou
- Využití pozemku k volnočasovým aktivitám vedle areálu TJ Stará Červená Voda
- Rekonstrukce kulturního domu ve Velké Kraši
- Rekonstrukce a přístavba kulturního domu ve Skorošicích
- Rekonstrukce kulturního domu na nové multifunkční centrum v Kobylé nad Vidnavkou
- Rekonstrukce kina na víceúčelový objekt ve Vidnavě

13.1.2.2 Rozvoj bydlení

Snahou je v souladu s územně plánovací dokumentací (popř. s územně plánovacími podklady) jednotlivých obcí připravit co nejlepší podmínky pro bytovou výstavbu a výstavbu nových rodinných domů, a to především vymezením nejvhodnějších ploch pro bydlení a následným vybudováním inženýrských sítí v těchto lokalitách. Aktivně bude podporována výstavba bytů a bytových domů, zejména pak obecních nájemních bytů pro sociálně nejpotřebnější skupiny obyvatel (seniory, zdravotně handicapované, mladé rodiny s dětmi, atd.). Opatření je také zaměřeno na modernizaci, rekonstrukci, rozšiřování (pomocí přístaveb, nástaveb, apod.) či regeneraci stávajícího domovního a bytového fondu s cílem přispět ke stabilizaci venkovského osídlení a následnému udržení stávajících obyvatel v obci (hlavně mladých lidí), popř. k přilákání dalších nových zájemců o bydlení na venkově. Veškeré stavební úpravy i novostavby musí respektovat charakter stávající venkovské zástavby.

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Výstavba bytového domu s malometrážními byty ve Vidnavě
- Zřízení nových malometrážních bytů v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Řešení bytových a nebytových prostor obecního úřadu v Kobylé nad Vidnavkou
- Vybudování bytů v objektu bývalé MŠ Nová Červená Voda
- Zasíťování pozemků pro výstavbu rodinných domků ve Skorošicích
- Zastavovací studie pro skupinu rodinných domů v obci Stará Červená Voda

13.2 Cíl: Rozvoj infrastruktury (dopravní a environmentální)

K naplnění tohoto strategického cíle byly stanoveny 2 priority, k jejich dosažení se přispěje za pomoci 7 opatření:

13.2.1 Priorita 2.1: Zlepšení environmentální infrastruktury, zachování typického krajinného rázu

Životního prostředí (ŽP) a jeho kvalita ovlivňuje hospodářský růst, rozvoj dalších odvětví (zemědělství, dopravy, atd.), vývoj osídlení a zdraví obyvatel. Jednou z komparativních výhod Žulovska je velmi dobrá kvalita ŽP s vysokými hodnotami přírodních složek a bez zásadních devastací na většině území. Region má velký energetický potenciál (lesy, biomasa, apod.) i vysokou kvalitu ovzduší, na čemž se hl. podílí absence středních a velkých znečišťovatelů. Z výpočtu koeficientu ekologické stability je zřejmé, že krajina mikroregionu je vcelku vyvážená, technické objekty jsou v relativním souladu s přírodními strukturami, důsledkem čehož je mj. i nižší potřeba energomateriálových vkladů.

Na druhou stranu se zde stále vyskytuje několik jevů, které mají negativní vliv na stav životního prostředí v regionu. V první řadě to je nízký stupeň technické vybavenosti jednotlivých obcí v oblasti odvádění a likvidace odpadních vod, které jsou většinou vyústěny do místních vodotečí, což způsobuje jejich těžko kontrolovatelné znečištění a následně i kontaminaci spodních vod. Roztroušená sídelní zástavba některých obcí pro změnu znemožňuje bezproblémové zásobování obyvatelstva pitnou vodou z veřejného vodu. Nevhodným hospodařením na sklonitých pozemcích i dalšími negativními vlivy lidské činnosti dochází k postupnému zhoršování vodního režimu a následnému snižování retenční schopnosti krajiny, či k poškozování prvků zajišťujících ekologickou stabilitu území, atd.

Smyslem této priority je zachovat ekologicky cenné oblasti území, zamezit jejich degradaci, stabilizovat a přeměňovat ty oblasti, které představují ekologicky nestabilní (labilní) prostory, a obecně chránit životní prostředí regionu v souladu s pravidly udržitelného rozvoje. Za účelem zachování ekologické funkčnosti a podpory samoregulačních funkcí krajiny je mj. nutné zvyšovat její retenční a akumulaci schopnosti, zabezpečit ochranu území proti povodním a erozi, snažit se zadržet vodu v krajině, zpomalit její odtok a napomoci k celkové revitalizaci přírodního prostředí. Velký důraz bude kladen na celkové zlepšování stavu povrchových a podzemních vod, na snižování jejich znečištění a eutrofizace, na zlepšení vodohospodářské infrastruktury obcí, provedení komplexních pozemkových úprav v území, stejně jako protierozních a protipovodňových opatření. Pro zachování rovnovážných stavů v krajině a ekosystému je neméně důležité uplatňování tzv. zásad správné zemědělské praxe.

Významným způsobem budou nadále realizovány aktivity podporující využívání alternativních a obnovitelných zdrojů energie, snižování energetické náročnosti výkonnosti místní ekonomiky a jejich jednotlivých odvětví, racionální využívání zdrojů a realizace úspor energie na veřejných i soukromých stavbách, následkem čehož mj. dojde ke snížení spotřeby fosilních paliv, omezení emisí znečišťujících látek do ovzduší a snížení jejich koncentrace v ovzduší. Pozornost bude také zaměřena na odpadové hospodářství – na zkvalitnění nakládání s odpady, zvýšení podílu využívaných odpadů na základě podpory odděleného sběru odpadů, na budování systému na podporu odděleně sbíraných a následně využívaných specifických druhů odpadů, snižování množství odstraňovaných odpadů, atd.

13.2.1.1 Zlepšování vodohospodářské infrastruktury, snižování rizika povodní

Prioritním úkolem opatření je jednak zajištění odpovídajícího čištění odpadních vod a zvýšení počtu obyvatel napojených na kanalizaci a vyhovující čistírnu odpadních vod (ČOV), a také zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou v dostatečném množství a požadované normové jakosti, zvýšení stávající kvality pitné vody a zabezpečení ochrany vodních zdrojů (s posílením jejich celkové vydatnosti). Opatření tak bude mít bezprostřední dopad na kvalitu stávajících zdrojů pitné vody, stav a kvalitu vod povrchových a na celkový stav životního prostředí.

Snaha bude zaměřena na výstavbu, rekonstrukci a intenzifikaci ČOV, jenž mohou být společně i pro více obcí, výstavbu, rekonstrukci a dostavbu stokových systémů (pokud možno s napojením na ČOV), vč. nových kanalizačních přívaděčů splaškových odpadních vod ze sídel, a také na výstavbu, rekonstrukci a intenzifikaci úpraven a zdrojů pitné vody, výstavbu, rekonstrukci a dostavbu přívaděčů a rozvodných sítí pitné vody, vč. napojení na stávající vodovodní pátevní síť, s cílem omezit provozní ztráty a snížit rizika krizových situací v zásobování pitnou vodou.

Další aktivity budou zaměřeny na ochranu a obnovu přirozených odtokových poměrů, snížení povrchového odtoku v území a na omezování vzniku a dopadů rizikových situací, zejména povodní – obnovou a revitalizací vodních ploch, úpravou koryt vodních toků (prováděnou přírodě blízkým způsobem), budováním prostor umělé retence (poldrů) či staveb k neškodnému odvedení mimořádných průtokových množství v korytech toků (hrází, odlehčovacích ramen koryt), atd. S cílem zvýšit počet obyvatel včas informovaných o povodňovém nebezpečí bude postupně budován a modernizován systém předpovědní povodňové služby a hlášené povodňové služby, vč. měřících stanic, stejně jako varovné a výstražné systémy ochrany před povodněmi.

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Likvidace odpadních vod, výstavba (popř. rozšíření) kanalizace s napojením na ČOV v obcích Vápenná, Skorošice, Stará Červená Voda, Černá Voda, Velká Kraš a ve městech Žulová a Vidnava
- Rozšíření kapacity ČOV ve Vidnavě
- Opravy septiků u veřejných objektů a budov v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Výstavba, rekonstrukce a dostavba přívaděčů a rozvodných sítí pitné vody ve Skorošicích (místních částech Horní Skorošice a Petrovice), v Kobylé nad Vidnavkou a Žulové (vč. výstavby vodovodu v místní části Starost), vč. přípravných prací (studií, technických dokumentací, apod.)
- Realizace protipovodňových opatření a preventivní protipovodňové ochrany na území všech obcí regionu
- Soubor protipovodňových opatření ve východní části města Žulová

13.2.1.2 Úspory energie, využívání obnovitelných zdrojů energie

Opatření je zaměřeno na zvýšení využívání environmentálně šetrných způsobů výroby energie, a to zejména na zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie pro výrobu tepla, elektřiny i kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie (z větrné energie, biomasy,

sluneční energie, atd.), zvýšení využívání odpadního tepla a v neposlední řadě také na prosazování úspor energie.

Jednotlivé aktivity budou zaměřeny na výstavbu nových a rekonstrukci stávajících zařízení zdrojů elektřiny a tepla (popř. zdrojů pro kombinovanou výrobu elektrické energie a tepla). Dále bude podporováno zlepšení tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov (zateplením obvodových plášťů a střešních konstrukcí, výměnou či rekonstrukcí výplní otvorů – oken, dveří, apod.), využívání odpadního tepla (rekuperace), zavádění efektivnějších systémů distribuce energií a environmentálně šetrných systémů vytápění objektů a ohřevu teplé vody, a to jednak u staveb veřejného sektoru (např. v obecních objektech, ve školských budovách, apod.), a jednak u rodinných a bytových domů.

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Energetické úspory veřejných objektů a budov:
  - MŠ Vápenná
  - obecního úřadu v obci Vápenná
  - ZŠ Žulová
  - kulturního domu ve městě Žulová
  - objektu bývalé družiny ZŠ Žulová
  - školní jídelny a objektu ZUŠ v Žulové
  - ZŠ Vidnava
  - městského úřadu ve Vidnavě
  - panelových domů v MPZ Vidnava
  - kulturního domu ve Skorošicích
  - kulturního domu v obci Černá Voda
  - kulturního domu v obci Velká Kraš
  - MŠ Velká Kraš
  - ZŠ a MŠ Kobylá nad Vidnavkou
  - kulturního domu v Kobylé nad Vidnavkou
  - hasičské zbrojnice v Kobylé nad Vidnavkou

13.2.1.3 Revitalizace přírodního prostředí a obnova krajinných struktur

Cílem tohoto opatření je posílit ekologickou stabilitu krajiny, a to zejména formou vytváření a obnovy krajinných prvků a budováním územních systémů ekologické stability, zastavit pokles biodiverzity, zvýšit retenční schopnost krajiny a tím celkově zlepšit přírodní poměry. Vedle prvků majících v krajině nezastupitelnou funkci (ekologicky významné krajinné segmenty tvořící kostru ekologické stability) budou podporovány zejména plochy, které mají stabilizační funkci a vyznačují se velkou biologickou rozmanitostí (rybníční rákosiny, remízky, meze, aleje, soliterní stromy, vlhké nivní louky, břehové porosty, apod.) a také historické krajinné struktury. Snahou bude také omezit prašnost z plošných zdrojů, a to především výsadbou a regenerací izolační zeleně, což přispěje k celkovému snížení imisní zátěže území.

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Výsadba sadu v obci Velká Kraš

13.2.1.4 Zkvalitnění nakládání s odpady a jejich nové materiálové či energetické využití

Opatření bude zaměřeno na zavádění systému odděleného sběru, skladování a manipulace s odpady (na systémy pro separaci a svoz odpadů, sběrné dvory, atd.), stejně jako na pořízení techniky a výstavbu nových zařízení na úpravu nebo využívání odpadů, především na jeho třídění a recyklaci (podporu třídiček a zařízení na úpravu odpadů i s navazujícími technologiemi, výstavbu bioplynových a biofermentačních stanic pro zpracování bioodpadu, kompostáren atd.), a to ve snaze o zkvalitnění nakládání s odpady a jejich maximální využívání jako náhrady primárních přírodních zdrojů. Cílem bude přispět ke snížení celkové produkce odpadů a zvýšení podílu využívaného a druhotně zpracovaného odpadu nad odpadem odstraněným.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Vybudování mobilní kompostovací stanice ve Velké Kraši
- Vybudování sběrného dvora v obci Stará Červená Voda

13.2.1.5 Zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí

Ve snaze o celkové snížení zdravotních rizik u populace je tato oblast podpory zaměřena na snížení koncentrací znečišťujících látek v ovzduší, u nichž dochází k překračování imisních limitů, zejména pak koncentrací prachových částic a polycyklických aromatických uhlovodíků. Budou podporovány projekty vedoucí k omezení emisí ze spalovacích procesů a z energetických systémů, jako např. výstavba nových či rozšíření stávajících středotlakých plynovodních sítí, zajištění přechodu na spalování plyných paliv u jednotlivých zdrojů, a další.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Rozšíření středotlakého plynovodu v obci Skorošice
- Plynofikace ulic Luční a U Lesa ve městě Vidnava

13.2.2 Priorita 2.2: Rozvoj dopravní infrastruktury

Žulovsko nacházející se na periferní příhraniční poloze mimo hlavní dopravní tahy je špatně dopravně dostupné, což mj. odrazuje ekonomické subjekty od realizace svých podnikatelských záměrů na území tohoto regionu. Vedle nevyhovujícího napojení mikroregionu na zbytek území Olomouckého kraje, a dále na vnitrozemí našeho státu, patří mezi limitující faktory dalšího rozvoje v oblasti dopravní infrastruktury především špatný stavebně technický stav pozemních komunikací s hlavními dopravními tahy procházejícími zastavěným územím obcí (tzn. chybí sídelní obchvaty) a absence bezpečné dopravní sítě pro

rozvoj cyklistické dopravy (vyjma terénních Rychlebských stezek vybudovaných primárně za účelem rozvoje cestovního ruchu zde nejsou cyklistické stezky). V severovýchodní části mikroregionu lze v důsledku zrušení pravidelné osobní dopravy na železniční trati č. 296 Velká Kraš – Vidnava a chybějící návaznosti některých autobusových spojů na vlak pozorovat zhoršování celkové dopravní obslužnosti.

Stejně jako v jiných regionech, dochází i zde k postupnému přechodu poptávky k individuální osobní a nákladní automobilové dopravě, což má za následek zvýšení negativních účinků silniční dopravy (růst hlukové zátěže, zvyšování koncentrace NO_x v ovzduší, apod.), zvýšení ekologické zátěže a postupnou degradaci silniční sítě trpící nedostatkem finančních prostředků na její údržbu, opravy a rekonstrukce.

Vzhledem ke zvyšující se poptávce po silniční dopravě je nezbytné v koordinaci s ostatními rozvojovými záměry a územně funkčními limity v území optimalizovat dopravní systém tak, aby splňoval požadavky rozšíření a udržitelného rozvoje. Je zapotřebí vytvářet podmínky pro zlepšení celkové dopravní dostupnosti území a přeshraničních dopravních tahů, stejně jako pro rozvoj systému pěších a cyklistických tras a jeho propojení se sousedním Polskem. Priorita je zaměřena na zlepšení parametrů dopravní infrastruktury, a to především na zlepšení kvality regionální silniční sítě, odstranění bodových závad a zlepšení údržby stávajících komunikací, což povede ke zvýšení plynulosti dopravy a bezpečnosti silničního provozu, ke snížení nehodovosti a zdravotních rizik. V zájmu zlepšení dopravní situace a životního prostředí bude výstavba a modernizace silnic orientována nejen na výstavbu potřebných obchvatů sídel, odstraňování dopravně závadných míst, ale také na budování nových cyklostezek a značení cyklotras mimo hlavní dopravní tahy.

13.2.2.1 Výstavba, rekonstrukce či modernizace silniční sítě, zvýšení bezpečnosti silničního provozu, zlepšení stavu pozemních komunikací (včetně chodníků a doprovodné zeleně), výstavba a rekonstrukce složek klidové infrastruktury

Pozemní komunikace (silnice II. a III. třídy, místní a obslužné komunikace) budou v rámci oprav upravovány ve stávající trase s odstraňováním dopravních závad z hlediska nevyhovujících parametrů šířkového, směrového či výškového uspořádání, nevyhovující kapacity, negativních vlivů na životní prostředí (bude respektován veřejný zájem ochrany přírody a krajiny), z hlediska potřeb urbanizace území a koordinace s ostatními rozvojovými záměry v území. Bude kladen důraz na budování bezpečnostních prvků na silnicích II. a III. třídy, které jsou i nejsou součástí a příslušenstvím silnic. Pozornost bude věnována především úsekům, jenž jsou zdrojem zvýšeného stupně ohrožení života a zdraví.

Hlavní snahou a úkolem zklidňování dopravy (nebo také humanizace dopravy) je sladit charakter uličního prostoru s funkcemi příslušné komunikace, která jím prochází. U širokých průtahů obcí, které vytváří předpoklad pro rychlou jízdu vozidel, bude navržena redistribuce ploch ve prospěch chodců (chodníky), cyklistů (pruhy, pásy, stezky) a statické dopravy (parkovací zálivy) a dojde k zúžení vlastních jízdních pruhů. Křižovatky silnic s místními komunikacemi budou usměrňovány zbudováním ostrůvků. V území bude dále prosazována výstavba obchvatů obcí, která odvede tranzitní dopravu mimo obytné území.

Zvýšena pozornost bude mj. kladena i na výstavbu popř. rekonstrukci dostatečného počtu složek klidové infrastruktury (odstavných ploch, parkovišť, atd.), aby došlo především k zamezení svévolného parkování osobních automobilů na místech veřejné zeleně.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Rekonstrukce, stavební úpravy a opravy silnic I., II. a III. třídy, místních a účelových komunikací (včetně výstavby bezpečnostních prvků, autobusových zálivů, propustků, mostů, atd.) na území všech obcí regionu
- Budování a rekonstrukce chodníků a obrubníků v jednotlivých obcích regionu
- Budování složek klidové infrastruktury (odstavných ploch, parkovišť, atd.) v jednotlivých obcích regionu
- Výstavba obchvatů obcí – obchvat obce Vápenná a města Žulová
- Prostorové řešení křižovatky Dolní Skorošice

13.2.2.2 Rozvoj infrastruktury pro bezmotorovou dopravu

Opatření je zaměřeno na výstavbu, rekonstrukci, modernizaci a značení regionálních a místních cyklistických komunikací (včetně tématických) – cyklostezek a cyklotras (vedených pokud možno po komunikacích s minimálním provozem, po lesních a polních cestách), a to v návaznosti na stávající síť, vč. tras vybudovaných primárně pro rozvoj cestovního ruchu (tzv. Rychlebských stezek), a také s vazbou na okolní regiony (s výjezdy nejen do oblasti Hrubého Jeseníku a sousedních regionů – Zlatohorska či Javornicka, ale také s vazbou na Polsko). Podporována bude také výstavba a modernizace cyklistických stezek a tras pro bezmotorovou dopravu s možností jejich využití pro in-line aktivity (v šířkových parametrech min. 3,0 metry). Společně s cyklistickými komunikacemi (popř. v návaznosti na již zřízené komunikace) bude mj. budována doprovodná infrastruktura pro cyklisty – odpočívadla, orientační systémy, informační tabule a panely, stojany na kola, odpadkové koše podél jednotlivých tras, atd.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Výstavba cyklostezky Vidnava – Velká Kraš
- Značení nových cyklostezek a cyklotras v regionu

13.3 Cíl: Rozvoj ekonomických aktivit, vč. rozvoje cestovního ruchu

K naplnění tohoto strategického cíle byly stanoveny 2 priority, k jejich dosažení se přispěje za pomoci 5-ti opatření:

13.3.1 Priorita 3.1: Rozvoj infrastruktury (a služeb) cestovního ruchu

Přestože má Žulovsko pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu (CR) velmi dobrý rekreační potenciál, vysokou krajinářskou hodnotu a atraktivní přírodní prostředí s vysokou rozmanitostí, leží stranou hlavních rekreačních zájmů a je málo rekreačně využíváno. Tato oblast má předpoklady nejen pro rozvoj klidových forem pobytové rekreace, a to především pro rodinnou rekreaci, ale také pro sportovně-turistické využití – pěší turistiku, cykloturistiku, běžecké lyžování či koupání v zatopených lomech. Velmi dobrým předpokladem se

do budoucna jeví také agroturistika a rozvoj venkovské turistiky založené (pokud možno) na principu ekozemědělství.

V současné době lze mezi hlavní bariéry dalšího rozvoje cestovního ruchu v území zařadit nedostatečnou (kvalitativně i kvantitativně) základní materiální vybavenost regionu turistickou infrastrukturou, nízké zastoupení nabídky stravovacích a ubytovacích kapacit, nevyhovující strukturu ubytovacích kapacit (chybí hlavně dostatečné možnosti ubytování vyšší kategorie), nedostatek alternativních atrakcí a atraktivit pro turisty v případě špatného počasí, omezený rozsah, kapacitu a kvalitu doprovodných a doplňkových služeb CR, absenci pravidelných kulturních, společenských a sportovních akcí či regionálně významných památek, které by do regionu přilákaly větší počet návštěvníků (z pohledu návštěvnosti se v současné době za konkurenceschopné zdají být pouze Jeskyně Na Pomezí a Rychlebské stezky), slabou úroveň propagace a informovanosti o možnostech a nabídce mikroregionu v oblasti cestovního ruchu (včetně webová prezentace), absenci cílené a koordinované nabídky produktů CR zaměřené na různé cílové skupiny, a další.

Z popisu stavu problematiky cestovního ruchu na Žulovsku je zřejmé, že většina finančních prostředků by měla v této oblasti v budoucnu plynout do aktivit a projektů zaměřených na vybavení regionu základní i doplňkovou infrastrukturou cestovního ruchu (mj. do ubytovacích a stravovacích zařízení, infrastruktury pro volnočasové, sportovní, kulturně-společenské a rekreační vyžití, atd.), na opravy a rekonstrukce místních kulturních památek, pestřejší nabídku alternativních programů pro případ špatného počasí, na prezentaci mikroregionu a podporu jednotlivých propagačních aktivit (v marketingových aktivitách je třeba se mj. orientovat na sousední Polsko se značným potenciálem budoucích návštěvníků), vytvoření systému pro zajištění kvality služeb CR, na produkty spojené s aktivními pobyty či rozvojem venkovské turistiky a agroturistiky, čímž dojde nejen ke zvýšení turistické návštěvnosti regionu, ale i samotného významu CR v místní ekonomice.

Priorita jednoznačně přispěje k vyšší kvalitě i rozsahu poskytovaných služeb cestovního ruchu v území, což napomůže k dosažení a udržení dlouhodobé rentability a vytvoření příhodných podmínek trvale udržitelného konkurenceschopného prostředí. Je také třeba mít na paměti, že z rozvoje nabídky a kvality infrastruktury cestovního ruchu, jenž bude v souladu s tendencemi trvale udržitelného rozvoje, budou mít prospěch nejen návštěvníci regionu, ale taktéž místní obyvatelé.

13.3.1.1 Oprava a rekonstrukce nemovitých kulturních památek, obnova památek drobné architektury

Smyslem opatření je pomocí stavebních úprav, obnovy, modernizace a rekonstrukce historických, kulturních popř. technických památek a zajímavostí (včetně návazné a doplňkové infrastruktury – přístupových komunikací k objektům, parkovišť, apod.), přispět k celkovému zlepšení jejich stavu a k zamezení dalšího chátrání a devastace. Snahou bude zpřístupnit tyto památky nejširší veřejnosti a nalézt vhodné aktivity pro jejich celoroční využití (jako vhodné se jeví zejména pořádání různých koncertů, výstav a dalších společensko-kulturních akcí, budování nových stálých výstavních expozic, apod.), aby se pokud možno co nejvíce zapojily do kulturního a společenského života jednotlivých obcí. Pozornost bude zaměřena jednak na nemovité kulturní památky, které jsou zapsány v Ústředním seznamu kulturních památek ČR a které zasluhují největší ochranu, a jednak na památky drobné architektury, památkově hodnotné objekty a kulturní prvky obce.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Obnova a rekonstrukce sakrálních staveb a drobné sakrální architektury (křížů, božích muk, kapliček, krucifixů, apod.) na území jednotlivých obcí regionu: např. kaple Narození P. Marie Na Roklinách, božích muk v obci Stará Červená Voda, sochy na Mariánském náměstí v Žulové, sochy sv. Jana Nepomuckého, kaple P. Marie, božích muk a dalších v obci Kobylá nad Vidnavkou
- Rekonstrukce kostela a revitalizace zázemí poutního místa na Boží Hoře v Žulové
- Využití historie městských katakomb pro potřeby cestovního ruchu ve Vidnavě

13.3.1.2 Rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní formy cestovního ruchu

Opatření je zaměřeno na novou výstavbu, stavební úpravy, rekonstrukci a zatraktivnění infrastruktury pro aktivní formy cestovního ruchu, a to včetně potřebné doprovodné infrastruktury a doplňkových služeb (přístupových komunikací vedoucích k jednotlivým objektům, parkovišť, odpočinkových posezení, veřejných tábořišť, přístřešků, sociálních zařízení, fitness a wellness služeb, atd.). Bude se jednat zejména o infrastrukturu pro:

- rozvoj pěší turistiky a cykloturistiky (turistické trasy pro pěší, naučné stezky, značené cyklotrasy, stezky pro terénní cyklistiku a freestylové ježdění, atd.),
- pobyt u vody (přírodních i umělých koupališť), pro rozvoj vodní turistiky či vodáckých sportů,
- rozvoj venkovské turistiky včetně hippo-, agro- a ekoturistiky,
- rozvoj zimních sportů (hl. běžeckého lyžování).

Cílem je podpořit aktivity jednotlivých návštěvníků regionu, a to jak v letním, tak i během zimního období, se snahou o co nejširší využití místního přírodního bohatství.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Vybudování a značení nových naučných stezek v obci Černá Voda
- Vybudování rozhledny ve Vidnavě
- Rozvoj areálu koupaliště ve Velké Kraši
- Vytvoření odpočívadla u Baťova lomu na území obce Stará Červená Voda
- Značení nových cyklotras s vazbou na Rychlebské stezky a vybudování zázemí pro cykloturisty v obci Kobylá nad Vidnavkou

13.3.1.3 Výstavba, modernizace a rekonstrukce ubytovacích, stravovacích a občerstvovacích zařízení

Opatření je zaměřeno na novou výstavbu, modernizaci, rekonstrukci a rozšíření (zvýšení kapacity) ubytovacích, stravovacích a občerstvovacích zařízení, a to za účelem zvýšení celkového standardu a komfortu, stejně tak jako na změnu struktury ubytovacích zařízení v souladu s novodobými trendy a požadavky jednotlivých cílových skupin, včetně návazných a doplňkových služeb (přístupových komunikací a parkovišť, půjčoven sportovního vybavení a potřeb, wellness služeb, salónků a konferenčních místností pro rozvoj incentivního cestovního ruchu, apod.).

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Přístavba ubytovacích kapacit ke kulturnímu domu v obci Skorošice
- Výstavba motorestu u navržené přeložky silnice I/60 na území obce Skorošice
- Rekonstrukce bývalé tělocvičny na ubytovací, stravovací a volnočasové zařízení v Žulové
- Vybudování wellness centra v Penzionu Vidnava
- Rekonstrukce objektu bývalého Svazarmu v obci Skorošice

13.3.1.4 Marketingové aktivity, prezentace a propagace mikroregionu, zajištění kvality služeb cestovního ruchu

Se snahou prezentovat mikroregion jako významnou cílovou destinaci cestovního ruchu, a tím se dostat do širšího podvědomí co největšího počtu potenciálních návštěvníků, bude toto opatření zaměřeno na realizaci jednotného a koordinovaného marketingu, stejně jako na podporu jednotlivých propagačních aktivit. Propagace a prezentace, která budou probíhat jak samostatně, tak i v rámci vyšších územních celků (Olomouckého kraje, atd.) či společně s dalšími mikroregiony (vč. polských regionů), bude orientována na co nejvíce forem: na webmarketing, tvorbu a distribuci propagačních a informačních materiálů (informačních letáků, brožur, map, atd.), účast na veletrzích, výstavách a workshopech cestovního ruchu, na vybudování a průběžnou úpravu informačního a orientačního systému v terénu s důsledným značením všech jeho atraktivit (památek, přírodních, kulturních a jiných zajímavostí), atd.

Mikroregion musí mít jednotný a neopakovatelný výraz pro veřejnost. Proto je nutné „prodávat“ tento region pod jednou, v širokém podvědomí akceptovanou marketingovou značkou, pokud možno se stejným logem, na kterém se dohodnou zástupci všech obcí.

Opatření se dále zaměří na podporu aktivit (zahrnující mj. certifikace, metodiky, systémy, ...) vedoucích k zajištění kvality služeb v oblasti cestovního ruchu, a to pokud možno ve spolupráci se sdružením Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, Olomouckým krajem či Českou centrálou cestovního ruchu – CzechTourism. Na území regionu budou zaváděny regionální i národní standardy (jednotné kategorizace a certifikace) ve službách ČR. V rámci certifikace regionálních značek bude také podporováno udělování certifikátů značky „JESENÍKY originální produkt“, a to pro nové produkty, služby či zážitky splňující daná kritéria.

Aktivita navržená k dosažení tohoto opatření:

- Zpracování marketingového plánu prezentace mikroregionu Žulovsko
- Zpracování katalogu společenských a kulturních aktivit Mikroregion Žulovsko
- Nové webové stránky obce Černá Voda
- Aktualizace stávajících www stránek Mikroregionu i jednotlivých obcí či subjektů
- Vytvoření motivačního systému pro zajištění kvality služeb cestovního ruchu Mikroregionu Žulovsko

13.3.2 Priorita 3.2: Rozvoj podnikatelského prostředí a podnikatelských aktivit, podpora malých a středních podniků

Mikroregion Žulovsko je mj. charakteristický velmi vysokou mírou nezaměstnanosti, slabou ekonomickou základnou, nedostatkem pracovních příležitostí (zvláště pro absolventy středních a vysokých škol), nízkou úrovní terciárního sektoru, atd., takže ho lze zařadit mezi hospodářsky slabé regiony. Region se dále vyznačuje nízký počtem ekonomických subjektů s převahou malých podniků (pouze čtyři subjekty sídlící v území spadají do kategorie středních podniků), nízkou úrovní ekonomické aktivity místního obyvatelstva, absencí systému společné podpory a motivace rozvoje malého a středního podnikání, nízkými průměrnými mzdami a z toho se odvíjející nízkou kupní silou obyvatelstva, nedostatečnou podporou začínajícím firmám, chybějícím institucionálním zázemím ekonomických subjektů, a řadou dalších problémů a nedostatků, které v současné době neumožňují tomuto regionu efektivně využívat veškerý rozvojový potenciál.

Snahou této priority je obecně docílit celkového posílení ekonomické a sociální soudržnosti a vytváření příhodných podmínek trvale udržitelného konkurenceschopného prostředí regionu se zaměřením na využití potenciálu místních surovinových zdrojů (mj. dřeva, kamene a dalších nerostných surovin), včetně jejich zpracovávání a využívání v řemeslné výrobě, tradičních průmyslových odvětvích (mj. dřevozpracujícím průmyslu) a stavebnictví, stejně jako se zaměřením na moderní ekologické a mimoprodukční formy zemědělství. Jejím posláním je prostřednictvím rozvoje podnikání a zlepšení celkového podnikatelského klimy podpořit hospodářský rozvoj, přispět ke stabilizaci zdejšího podnikatelského prostředí a napomoci rozvoji stávajících podnikatelských subjektů, a také se snažit do regionu přilákat nové investory a tím přispět k rozšíření ekonomické základny regionu o konkurenceschopné podnikatelské subjekty, následkem čehož dojde mj. ke zvýšení zaměstnanosti, která je jedním z nejdůležitějších ukazatelů celkového ekonomického a sociálního rozvoje regionu, a k růstu životní úrovně místního obyvatelstva.

Většina aktivit a investic je prováděna podnikatelskými subjekty, představitelé jednotlivých obcí i celého mikroregionu se budou snažit vytvářet vhodné podmínky pro realizaci jejich investičních záměrů, a to zejména zajištěním komplexních služeb (poradenských, informačních, propagačních, atd.) pro malé a střední podniky i velké investory a případně i podporou při zajišťování vhodných podnikatelských nemovitostí (objektů či ploch) pro ekonomické aktivity. Zástupci veřejné sféry se taktéž budou podílet na aktivním utváření vzájemných funkčních, více či méně formálních, vazeb (veřejně-soukromého partnerství) za účelem pozitivní intervence směrem k soukromé sféře, což vyplývá ze vzájemné „potřebnosti“ veřejné a soukromé sféry.

Dobře fungující podnikatelská infrastruktura, stejně jako vhodné motivační podmínky, zajistí mikroregionu do budoucna dobrý předpoklad pro stabilizaci hospodářství a efektivní rozvoj místní ekonomiky, což bude mít díky multiplikačnímu efektu řadu dalších pozitivních dopadů na region i jeho obyvatele.

13.3.2.1 Příprava vhodných nemovitostí (objektů a pozemků) k podnikatelským aktivitám, poskytování informačních služeb pro rozvoj podnikání

V rámci tohoto opatření budou podnikatelským subjektům nabízeny dostupné pozemky a objekty pro realizaci jejich podnikatelských aktivit. Jednotlivé obce se také budou podílet na přípravě a budování vhodného zázemí pro rozvoj podnikání s cílem napomoci rozvoji konkurenceschopného podnikatelského prostředí v regionu. Dále bude vytvořen katalog veškerých volných a nevyužívaných nemovitostí vhodných k podnikatelským účelům

s popisem základních dat o území (velikost, poloha, vlastnické vztahy, atd.), který bude pravidelně aktualizován a zpřístupněn veřejnosti. Do katalogu budou začleněny jak tzv. brownfieldy, tak možné rozvojové plochy na zelené louce (tzv. greenfieldy).

Aktivity navržené k dosažení tohoto opatření:

- Zpracování katalogu investičních příležitostí mikroregionu Žulovsko
- Vybudování zázemí pro MSP a komunální služby v obci Stará Červená Voda
- Příprava zázemí pro podnikání v obchodu a ve službách ve městě Vidnava

14. AKČNÍ PLÁN

14.1 Akční plán a jeho poslání

Akční plán (AP), který vychází ze strategické části (stanovených strategických cílů, priorit a opatření) Strategie rozvoje Mikroregionu Žulovsko, je plánem „akcí“ či „aktivit“, jejichž postupná realizace by měla zajistit implementaci přijaté Strategie. Vzhledem k charakteru strategie, která je strategií komunitní (v daném případě jde o komunitu sdílející území mikroregionu Žulovsko), tedy strategií, jenž tvoří rámec pro aktivity subjektů nejen z veřejného, ale i soukromého a neziskového sektoru, je i akční plán procesem svého vzniku, strukturou a náplní akčním plánem dané komunity. Jsou zde navržena taková řešení, která jsou považována jednak za žádoucí a potřebná podle názoru většího počtu významných lokálních aktérů, a jednak jsou pokládána (těmito lokálními aktéry) za uskutečnitelná.

Akční plán, jenž je členěn podle jednotlivých strategických rozvojových oblastí, obsahuje návrhy aktivit a projektů, z nichž některé jsou jasné a zřetelné (konkrétně vymezeny věcně, místně, časově, finančně, atd.), jiné jsou podstatně méně determinované. Za zajištění přípravy a realizaci jednotlivých projektových záměrů zodpovídá vždy jeho nositel (pokud jím není zástupce ze soukromého či neziskového sektoru, většinou se jedná o Obec), který si rozhodne, zda bude projekt zpracovávat sám vlastními silami nebo ve spolupráci s dalšími významnými místními aktéry. Z hlediska financování se jedná o aktivity, které jsou hrazeny z rozpočtových prostředků samotného nositele nebo z vnějších finančních prostředků, které ovšem nemůže sám příliš ovlivňovat.

Vzhledem k omezeným zdrojům (finančním, materiálním, lidským), jenž jsou pro Mikroregion Žulovsko i každou jeho obec limitující, a potenciální provázanosti jednotlivých akcí, není možné začít jednotlivé akce realizovat všechny současně (paralelně). Jedním z hlavních cílů Strategického rozvojového plánu Mikroregionu Žulovsko se stala snaha získat finanční prostředky na realizaci jednotlivých projektů z vnějších zdrojů (hl. z fondů EU, státních a krajských dotačních titulů). Z tohoto důvodu byly a v budoucnu nadále budou přednostně vybírány záměry, na něž se podaří získat finanční prostředky mimo rozpočet mikroregionu a jeho obcí. Ostatní projekty budou řešeny podle okolností, například tím, že jejich realizace bude rozfázována do delšího časového období nebo odložena na pozdější dobu, případně bude omezen rozsah projektu tak, aby se snížila jeho finanční náročnost. Výběr a realizace jednotlivých aktivit, stejně tak jako naplňování vlastního akčního plánu, bude také záviset na aktivitě a schopnostech místních aktérů, na míře jejich spolupráce, množství vlastních disponibilních finančních zdrojů a celkové koordinaci.

Nepředpokládá se, že všechny navržené projekty budou uskutečněny v daném období a v plném rozsahu. Akční plán totiž není závazným rozpisem přesně stanovených akcí, ale spíše zásobníkem kvalitně zpracovaných a v rámci mikroregionu schválených námětů, jehož existence umožní mikroregionu jednak efektivně vyhledávat existující finanční zdroje na realizaci projektů a také rychle využívat příležitostí, které se v tomto směru budou objevovat.

Plnění Akčního plánu Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko na léta 2008–2010

V akčním plánu na léta 2008–2010 zpracovaném v rámci Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko (z r. 2007) bylo pro celý region naplánováno k realizaci celkem 89 aktivit. Představitelé Mikroregionu ani další významní aktéři regionálního rozvoje v území od vzniku původní Strategie bohužel ale nereagovali na nedávné trendy ekonomického vývoje či změny vstupních podmínek (tj. změny odehrávající se ve vnitřním i vnějším prostředí regionu), a tak tento plán nedoznal jakýkoliv změn ani nebyl aktualizován.

Z původních 89 projektových záměrů jich bylo za posledních pět let ukončeno celkem 27 (tj. 30,3 %). U jednatřiceti aktivit (tj. 34,8 %) realizace nezačala, z toho u 9 bylo úplně opuštěno od původního záměru, a proto tyto projekty již nebyly zahrnuty do nového akčního plánu. Při vyhodnocení předešlého akčního plánu z hlediska hlavních rozvojových os (viz tabulka níže) je patrné, že nedošlo k (ani částečnému) plnění os 1.2, 5.1 a 5.2. Z jednotlivých oblastí strategických cílů tak nebyl v zájmu zástupců lokálních subjektů vůbec cíl „5. Rozvoj image mikroregionu a jeho obcí“ a pouze omezeně cíl „1. Rozvoj podnikání a podnikatelské prostředí“.

Tab. č. 57: Souhrnné hodnocení plnění všech aktivit a projektových záměrů Akčního plánu Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko na léta 2008–2010

Realizace	Počet	P _i
Ukončena	27	30,34 %
Částečná	31	34,83 %
Nerealizováno	31	34,83 %
Celkem	89	100,00 %

Tab. č. 58: Plnění Akčního plánu Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko na léta 2008–2010 podle Hlavních rozvojových os

Oblast strategických cílů	Hlavní rozvojové osy	Realizace	Počet	P _i (v rámci osy)
1. Rozvoj podnikání a podnikatelské prostředí	1.1 Rozvoj podmínek pro malé a střední podnikání	ukončena	1	25,0 %
		částečná	1	25,0 %
		nerealizováno	2	50,0 %
	1.2 Zvyšování atraktivity mikroregionu pro malé a střední investory	ukončena	0	0,0 %
		částečná	0	0,0 %
		nerealizováno	2	100,0 %
2. Rozvoj příjezdového cestovního ruchu a volnočasových aktivit	2.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	ukončena	4	20,0 %
		částečná	9	45,0 %
		nerealizováno	7	35,0 %
	2.2 Rozvoj širší nabídky a kvality služeb cestovního ruchu v mikroregionu	ukončena	2	50,0 %
		částečná	1	25,0 %
		nerealizováno	1	25,0 %
3. Stabilizace venkovského osídlení	3.1 Rozvoj podmínek pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikační struktury obyvatel mikroregionu	ukončena	5	71,4 %
		částečná	0	0,0 %
		nerealizováno	2	28,6 %
	3.2 Rozvoj kvality života	ukončena	12	40,0 %

Oblast strategických cílů	Hlavní rozvojové osy	Realizace	Počet	Pi (v rámci osy)
	stálých obyvatel mikroregionu	částečná	10	33,3 %
		nerealizováno	8	26,7 %
	3.3 Rozvoj individuální bytové výstavby	ukončena	1	16,7 %
		částečná	2	33,3 %
		nerealizováno	3	50,0 %
4. Dopravní dostupnost a dopravní obslužnost	4.1 Rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury v mikroregionu	ukončena	1	10,0 %
		částečná	8	80,0 %
		nerealizováno	1	10,0 %
	4.2 Rozvoj dopravní dostupnosti mikroregionu	ukončena	1	50,0 %
		částečná	0	0,0 %
		nerealizováno	1	50,0 %
5. Rozvoj image mikroregionu a jeho obcí	5.1 Rozvoj image mikroregionu vycházející ze silných stránek	ukončena	0	0,0 %
		částečná	0	0,0 %
		nerealizováno	1	100,0 %
	5.2 Rozvoj propagace, prezentace a informačních služeb o mikroregionu	ukončena	0	0,0 %
		částečná	0	0,0 %
		nerealizováno	3	100,0 %

Poznámka: Plnění jednotlivých projektových záměrů a aktivit Akčního plánu Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko na léta 2008–2010 je obsaženo v příloze tohoto dokumentu

Na druhou stranu nesmíme zapomenout, že vedle prvotních aktivit uvedených v Akčním plánu Strategie venkovského mikroregionu Žulovsko na léta 2008–2010 byla od roku 2007 realizována celá řada dalších projektů, které se v tomto plánu vůbec nevyskytly. Vyjma velmi finančně nákladných akcí zaměřených na opravy obecního majetku po povodních (ve všech obcích regionu), a to včetně protipovodňových opatření realizovaných samotným Mikroregionem Žulovsko, lze mezi nejvýznamnější zařadit výstavbu Rychlebských stezek v obci Černá Voda a jejího okolí, realizaci projektu „Údolím Stříbrného potoka – Obce Skorošice“, revitalizaci veřejných prostranství a objektů Městské památkové zóny ve Vidnavě či výstavbu nového multifunkčního hřiště ve Vápenné.

14.2 Akční plán Mikroregionu Žulovsko na léta 2013–2014

Vzhledem ke značné proměnlivosti místního i vnějšího prostředí a následné změny některých vstupních podmínek nelze individuální aktivity či projekty plánovat na příliš dlouhou dobu dopředu, proto je akční plán zpracován v krátkodobém časovém intervalu, tj. na období dvou let (do konce roku 2014). Nový aktualizovaný AP zahrnuje celkem ?? aktivit či projektových záměrů (z toho ?? k naplnění prvního cíle, ?? k dosažení druhého cíle a ?? k dosažení cíle č. 3). Bezprostředně po jeho schválení bude zahájena postupná implementace tohoto plánu.

Jelikož je akční plán nejrychleji zastarávající částí celého programového dokumentu (realizace některých projektů bude brzy ukončena, od jiných projektových záměrů bude upuštěno, apod.), jedná se o otevřený pracovní dokument, který bude průběžně aktualizován, zpřesňován, doplňován a upravován, a to podle aktuálních potřeb jednotlivých obcí i samotného Mikroregionu Žulovsko, stejně jako dalších aktérů regionálního rozvoje a nositelů konkrétních projektových záměrů, a také na základě vývoje vnějšího prostředí tak, aby přispěl k postupnému naplňování zvolené strategie Mikroregionu Žulovsko a k

celkovému socio-ekonomickému rozvoji tohoto regionu. Jeho aktualizace, během které bude zejména vyhodnocována úspěšnost realizace jednotlivých aktivit a efektivita vynaložených finančních prostředků, by měla probíhat maximálně v dvouletých intervalech a bude ji mít na starosti orgán, který schválil tento strategický rozvojový plán (tzn. Členská schůze Mikroregionu Žulovsko), a to samostatně nebo ve spolupráci s externí firmou.

Aktivita a projektové záměry jednotlivých subjektů Mikroregionu Žulovsko v letech 2013–2014

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Priorita 1.1: Zlepšení vzhledu a image obce					
<i>Opatření 1.1.1: Výstavba, rekonstrukce, oprava veřejných budov a objektů v majetku obce i dalších subjektů (včetně případné změny účelu jejich užívání), obnova a údržba venkovské zástavby</i>					
Nástavba a vybudování zázemí hasičské zbrojnice v Tomíkovcích	Bude vybudováno chybějící sociální zařízení a společenská místnost pro JSDH v obci.	Město Žulová, starosta města	2013	cca 1,0 mil Kč	
Stavební úpravy zdravotního střediska v Žulové	Projekt řeší bezbariérový přístup do budovy zdravotního střediska, a to formou vybudování schodišťové plošiny.	Město Žulová, starosta města	2013	700 tis. Kč	
Rekonstrukce hasičské zbrojnice v obci Skorošice	Projekt řeší zázemí a přístavbu sociálního zařízení k hasičské zbrojnici ve Skorošicích, a to z důvodu dodržení hygienických předpisů. Bude se jednat o WC, šatny, kuchyňku a instalaci nových vchodů do klubovny. Součástí přístavby bude i samostatná jímka na vyvážení.	Obec Skorošice, starosta obce	2013	450 tis. Kč	
Využití budovy bývalého kina a přilehlého pozemku v obci Stará Červená Voda	Projekt řeší rekonstrukci objektu bývalého kina, a to následovně: v 1. NP bude rekonstruováno sociální zařízení a zřízen bezbariérový přístup do objektu, v prostorách bývalého kina (ve 2. NP) budou zřízeny hrací a jednací místnosti a vybudováno nové sociální zařízení, v prostorách stávající půdy (3. NP) bude vybudována bowlingová herna se dvěma drahami.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2014–2020	2,4 mil. Kč	
Strategie využití kulturního domu v Kobylé nad Vidnavkou	V rámci projektu bude investor pokračovat v celkové rekonstrukci kulturního domu, kde je potřeba mj. realizovat výměnu oken, opravu či výměnu vstupních dveří, zateplení stropů, nové rozvody vody a elektřiny, nové sociální zařízení, přejít na nový ekologický způsob vytápění, opravit chátrající verandu, atd.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 2,4 mil. Kč	
Rekonstrukce hasičské zbrojnice v obci Kobylá nad Vidnavkou	V rámci realizace projektu budou řešena energeticky úsporná opatření – zateplení střechy, výměna otvorů (oken a vrat). Dále je zapotřebí zrealizovat nové rozvody elektřiny a vody,	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 650 tis. Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
	úpravu zázemí pro výjezdovou jednotku či úpravu prostor pro Mladé hasiče.				
Rekonstrukce budovy ZŠ a MŠ Kobylá nad Vidnavkou	V rámci realizace projektu bude opravena fasáda, vyměněna okna, provedeny nové rozvody elektřiny a rekonstruováno sociální zařízení, hřiště pro děti a hrací plochy. Škola bude také vybavena novým nábytkem.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 2,3 mil. Kč	
<i>Opatření 1.1.2: Úprava, rekonstrukce a údržba veřejných prostranství (včetně veřejné zeleně) v obci</i>					
Revitalizace veřejné zeleně ve městě Žulová	Na 7 lokalitách v Žulové bude nově vysazeno 48 stromů a 1183 ks keřů, dále bude odstraněno 21 ks nevyhovujících stromů bez možnosti zachrany.	Město Žulová, starosta města	2013	200 tis. Kč	
Vybudování bezpečného přístupu k ZŠ Žulová z autobusového nádraží	Vybudováním venkovních schodů z Hlavní ul. k ZŠ vznikne bezpečný přístup pro žáky základní školy a obyvatelé sídliště Na Rybníčku, kteří tak nebudou muset využívat nebezpečný přechod v oblouku přes komunikaci I/60, čímž dojde k podstatnému zkrácení trasy do centra.	Město Žulová, starosta města	2013	cca 2,0 mil. Kč	
Revitalizace veřejných prostranství v centru obce Skorošice	Bude doplněno na základě textu v žádosti...	Obec Skorošice, starosta obce	2013–2014	cca 4 mil. Kč	
Obnova Mírového náměstí ve Vidnavě	Záměrem projektu je provést celkovou organizaci prostoru Mírového náměstí (o celkové ploše 8 480 m ²), kde budou mj. jednoznačně vymezeny autobusové zastávky, plochy silnic a místních komunikací budou odlišeny od chodníků či parkovacích ploch (bude vymezeno 45 parkovacích stání pro auta). V rámci projektu bude dále předlážděna část povrchu náměstí, rekonstruovány vyvýšené chodníkové obruby, opraven povrch chodníků, stejně jako poškozené úseky silnic II/457 a III/4583, zřízeno několik míst pro přecházení, regenerována dvouřadá alej v centru, atd. Po dokončení bude historické centrum vybaveno městským mobiliářem.	Město Vidnava starostka města	2013–2016	11 mil. Kč	
Revitalizace veřejné zeleně ve městě Vidnava	Bude se jednat o ošetření stávajících stromů, novou výsadbu stromů a keřů v lokalitě u kina, aleje ke sportovnímu areálu TJ Vidnava a aleje u řeky.	Město Vidnava starostka města	2013–2015	??? Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Ochrana veřejného prostranství za pomoci kamerového systému ve Vidnavě	Projekt řeší umístění kamerového systému na veřejných prostranstvích ve Vidnavě, který přispěje k ochraně bezpečnosti (mj. na dětském a školním hřišti) a majetku města (kulturních památek, náměstí, objektu zámku, atd.).	Město Vidnava starostka města	2013–2014	??? Kč	
Revitalizace centra obce Černá Voda	Projekt řeší celkovou revitalizaci návsi obce Černá Voda (plocha celkem: 6217 m ²), a to obnovu parteru a zahrady okolo kulturního domu a dále regeneraci zdejší odpočinkové zóny (parku), vč. potřebný mobiliář. Záměrem je kompozičně a architektonicky sjednotit, zachovat přehlednost a zdůraznit jedinečnost centrální části obce.	Obec Černá Voda, starosta obce	2014	10 mil. Kč	
Rekonstrukce veřejného osvětlení v místní části Nýznerov	Záměrem projektu je částečná výměna starého vedení (v délce 0,5 km) veřejného osvětlení, včetně výměny zastaralých svítidel v počtu 15 ks.	Obec Skorošice, starosta obce	2013	??? Kč	
Revitalizace hřbitova v obci Stará Červená Voda	V rámci realizace projektu bude ve II. čtvrtletí r. 2013 dokončena regenerace zeleně místního hřbitova (spolufinancováno ze SFŽP) a provedeno nové osvětlení hřbitova, vč. elektropřípojky (předpoklad ukončení: r. 2014).	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	cca 600 tis. Kč	
Pořízení lesnické techniky v obci Stará Červená Voda	V rámci realizace projektu, na který již byla podána žádost o dotaci, bude pořízen traktor s čelním nakladačem, třístranným sklápěčem, radlicí, štěpkovačem a svahovým mulčovačem.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	2,0 mil. Kč	
Revitalizace veřejné zeleně v obci Černá Voda	Projekt řeší revitalizaci popř. výsadbu nové zeleně podél hlavní komunikace.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013–2014	cca 2,0 mil. Kč	
Pořízení nové techniky v Černé Vodě	V rámci realizace projektu bude pořízen traktor s potřebným příslušenstvím – shrnovací radlicí, valníkem, štěpkovačem, atd.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013–2014	cca 1,0 mil. Kč	
Revitalizace parku u Domova důchodců v obci Kobylá nad Vidnavkou	Po převedení parku do majetku Obce bude pozemek odvodněn, budou vyspraveny odvodňovací kanály, provedena prořezávka dřevin a vybudovány stezky, odpočívadla a poznávací chodník.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 12 mil. Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Rekonstrukce veřejného osvětlení v Kobylé nad Vidnavkou	V rámci realizace projektu bude rekonstruováno stávající veřejné osvětlení (VO), aby v obci mj. nedocházelo k výpadkům dodávky elektřiny, a také k výstavbě nových sloupů VO.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 1,0 mil. Kč	
Pořízení lesnické techniky v obci Kobylá nad Vidnavkou	V rámci realizace projektu bude pořízen traktor s potřebným příslušenstvím.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 1,0 mil. Kč	
Opatření 1.1.3: Pořízení, změna či úprava územně plánovací dokumentace obcí					
Pořízení nového Územního plánu města Žulová	V rámci realizace projektu bude autorizovaným architektem vypracován nový územní plán města, a to v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebním zákonem).	Město Žulová, starosta města	2013–2014	330 tis. Kč	
Změna stávajícího Územního plánu města Vidnavy	V rámci realizace projektu dojde k zahrnutí nových stavebních parcel pro výstavbu cca 20 rodinných domů do stávajícího Územního plánu města Vidnava, a to v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebním zákonem).	Město Vidnava starostka města	2013	??? Kč	
Pořízení nového Územního plánu obce Velká Kraš	V rámci realizace projektu bude vypracován nový územní plán obce, a to v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebním zákonem).	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2016	300 tis. Kč	
Pořízení nového Územního plánu obce Kobylá nad Vidnavkou	V rámci realizace projektu bude vypracován nový územní plán obce, a to v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebním zákonem).	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 500 tis. Kč	
Priorita 1.2: Rozvoj lidských zdrojů					
Opatření 1.2.1: Rozvoj infrastruktury pro trávení volného času, podpora občanských a spolkových aktivit obyvatel					
Rekonstrukce a dovybavení hřiště v MŠ, dětského a školního hřiště ve Vidnavě	Bude vybudováno nové dopravního hřiště v Mateřské škole s využitím pro výuku dopravní výchovy žáků 1. stupně ZŠ, rekonstruováno školní hřiště (mj. běžecká dráha, doskočiště, hřiště na míčové hry, zázemí pro venkovní posilovnu), a dovybaveno dětské hřiště novými průlezkami, odpočinkovou zónou a minigolfem.	Město Vidnava starostka města	2013–2014	??? Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Vybudování polyfunkčního hřiště pro veřejnost v obci Skorošice	Výstavba nového polyfunkčního hřiště v areálu stávajícího fotbalového hřiště, které bude sloužit převážně pro dříve narozené v kombinaci s využitím pro mládež.	Obec Skorošice, starosta obce	2014	500 tis. Kč	
Vybudování víceúčelového hřiště pro ZŠ a MŠ, včetně regenerace zeleně	Projekt řeší výstavbu víceúčelové hřiště na školní zahradě (o rozměrech hrací plochy 12 x 24 m), včetně regenerace a rozšíření stávající zeleně, výsadby dřevin do podoby živých herních prvků, renovace a rozšíření oplocení zahrady.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013	0,9 mil. Kč	
Využití pozemku k volnočasovým aktivitám vedle areálu TJ Stará Červená Voda	Bude zajištěn převod pozemku na Obec, zpracována projektová dokumentace na výstavbu nové multifunkční tréninkové plochy a provedena vlastní realizace dle schváleného projektu.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2014	1,4 mil. Kč	
Výstavba dětského hřiště v obci Černá Voda	V rámci realizace projektu bude v centru obce vystavěno druhé dětské hřiště s herními prvky.	Obec Černá Voda, starosta obce	2014–2015	600 tis. Kč	
Rekonstrukce ZŠ Černá Voda a nové možnosti využití jejich prostor k volnočasovým aktivitám	S cílem rozšířit nabídku volnočasových aktivit v obci bude rekonstruována místní základní škola, ve které nově vznikne taneční sál se zrcadli a posilovna.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013–2015	300 tis. Kč	
Vybudování zázemí pro sportovce i konání společensko-kulturních akcí u multifunkčního hřiště v obci Černá Voda	V rámci realizace projektu bude vybudováno nové sociální zařízení (WC a sprchy) a občerstvovací zařízení (ve formě dřevěného stánku), které budou sloužit sportovcům i návštěvníkům zdejších společensko-kulturních akcí.	Obec Černá Voda, starosta obce	2014–2015	400 tis. Kč	
Vybudování víceúčelového sportovního areálu ve Velké Kraši	Realizací projektu vznikne v centru obce nové multifunkční hřiště s umělým povrchem.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2014	1 mil. Kč	
Vybudování zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity v obci Kobylá nad Vidnavkou	V rámci projektu bude upraveno sportovní hřiště, kde bude mj. zbudováno patřičné zázemí (posezení, lavičky, hrací prostor pro děti ...). Dále bude vybudována plocha využívaná jako kluziště.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 500 tis. Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Opatření 1.2.2: Rozvoj bydlení					
Vybudování bytů v objektu bývalé MŠ Nová Červená Voda	Rekonstrukce nevyužívaného objektu bývalé mateřské školy na 4 malometrážní byty kategorie 3 + KK (o obytné ploše 56 – 72 m ²), vč. bezbariérového přístupu.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	6 mil. Kč	
Zastavovací studie pro skupinu rodinných domů v obci Stará Červená Voda	Zpracování zastavovací studie pro skupinu 5 rodinných domků na pozemcích určených pro tyto účely, mj. budou navrženy přístupové obslužné komunikace a vedení inženýrských sítí s napojením na stávající obecní infrastrukturu.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	400 tis. Kč	
Řešení bytových a nebytových prostor obecního úřadu v Kobylé nad Vidnavkou	Záměrem projektu je vybudovat z půdních prostor obecního úřadu 6–8 bytových jednotek (tzv. sociálních bytů).	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 5,0 mil. Kč	
Zřízení nových malometrážních bytů v obci Kobylá nad Vidnavkou	V rámci projektu vzniknout v obci nové malometrážní byty.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 6,0 mil. Kč	
Priorita 2.1: Zlepšení environmentální infrastruktury, zachování typického krajinného rázu					
Opatření 2.1.1: Zlepšování vodohospodářské infrastruktury, snižování rizika povodní					
Vybudování kanalizace a ČOV v Žulové	Záměrem je vybudování splaškové tlakové kanalizace (hlavní řady 6.727 m, podružné řady 4.270 m, 215 ks čerpacích šachet) s napojením na novou centrální mechanicko-biologickou ČOV Žulová pro 1.688 EO.	Město Žulová, starosta města	2014	cca 50 mil. Kč	
Rozšíření kapacity ČOV ve Vidnavě, vybudování kanalizace ul. Školní, Radniční, Smetanova, Luční a U Lesa	Realizací projektu dojde k rozšíření kapacity ČOV na 2000 ekvivalentních obyvatel s možností návozu fekálií z obce Velká Kraš a zároveň k dobudování kanalizace s napojením na ČOV ul. Školní, Radniční, Smetanova, Luční a U Lesa (v celkové délce cca 5 km)	Město Vidnava, starostka města	2013–2018	??? Kč	
Soubor protipovodňových opatření ve východní části města Žulová	Záměrem projektu je vybudování protipovodňových opatření města v jeho východní části, čímž dojde k zadržení a zpomalení dešťových přívalových vod u komunikace od Černé Vody.	Město Žulová, starosta města	2014	2,5 mil. Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Výstavba kanalizace v části obce Nýznerov	Jedná se o výstavbu gravitační splaškové kanalizace (v délce 0,5 km) v části obce Nýznerov, která bude ukončena přečerpávací stanicí s napojením na kanalizaci Žulová.	Obec Skorošice, starosta obce	2014–2018	cca 12 mil. Kč	
Vybudování ČOV a tlakové kanalizace	Projekt řeší vybudování centrální mechanicko-biologické čistírny odpadních vod pro 820 ekvivalentních obyvatel. V rámci projektu bude mj. položeno cca 17.000 m polyetylénového potrubí, osázeno 251 ks domovních čerpacích šachet, zbudováno oplocení a přístupová komunikace, zpevněné a manipulační plochy v areálu ČOV a vodovodní přípojka.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	82,0 mil. Kč	
Opravy septiků u veřejných objektů a budov v obci Kobylá nad Vidnavkou	Budou postupně opraveny septiky pro objekty obecního úřadu, kulturního domu a budovu školy, případ. zbudovány čističky.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 2,0 mil. Kč	
Rekonstrukce starého vodovodního řádu v obci Kobylá nad Vidnavkou	Záměrem projektu je v souladu s Programem rozvoje vodovodů a kanalizací Olomouckého kraje vybudovat chybějící vodovodní řád v obci, a tím zajistit zásobování všech obyvatel kvalitní pitnou vodou z veřejného vodovodu.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 12,0 mil. Kč	
Varovný a výstražný systém ochrany před povodněmi v obci Kobylá nad Vidnavkou	V rámci realizace projektu bude vybudován výstražný systém (vč. bezdrátového rozhlasu), který bude místní obyvatele upozorňovat a včas informovat o povodňovém a jiném nebezpečí.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 200 tis. Kč	
Opatření 2.1.2: Úspory energie, využívání obnovitelných zdrojů energie					
Výměna oken a vstupních dveří ZŠ Žulová	V rámci realizace projektu dojde k výměně celkem 82 ks dřevěných oken a 1 ks vstupního výkladce za nové plastové.	Město Žulová, starosta města	2013	730 tis. Kč	
Rekonstrukce kulturního domu ve Skorošicích	Záměrem projektu je provést energeticky úsporná opatření na budově kulturního domu ve Skorošicích (vč. stávajícího bytu), která budou spočívat v zateplení celého objektu a ve výměně výplní otvorů a topení na plyn.	Obec Skorošice, starosta obce	2013	cca 8 mil. Kč	
Snížení energetické náročnosti budovy kulturního domu v obci Černá Voda	Záměrem projektu je provést zateplení budovy kulturního domu, vyměnit výplně otvorů a celou otopnou soustavu, vč. kotle.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013–2014	cca 3 mil.Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Rekonstrukce kulturního domu ve Velké Kraši	Projekt řeší energetické úspory budovy, a to formou výměny oken a střechy, zateplení fasády a změny způsobu vytápění.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2016	4,5 mil. Kč	
Energetické úspory MŠ Velká Kraš	Záměrem projektu je provést energeticky úsporná opatření na budově MŠ, kde budou mj. vyměněna okna, zateplena fasáda a provedena změna způsobu vytápění tohoto objektu.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2015	cca 7 mil.Kč	
Opatření 2.1.3: Revitalizace přírodního prostředí a obnova krajinných struktur, optimalizace vodního režimu krajiny a s tím spojené snižování rizika povodní					
Výsadba sadu v obci Velká Kraš	Záměrem projektu je v obci založit sad, kde budou vysázeny původní ovocné odrůdy keřů a stromů.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2016	1,5 mil. Kč	
Opatření 2.1.4: Zkvalitnění nakládání s odpady a jejich nové materiálové či energetické využití					
Vybudování sběrného dvora v obci Stará Červená Voda	V rámci projektu bude vytvořena zhutněná zpevněná plocha pro instalaci mobilního skladu pro uskladnění jednak komunální techniky, dále pak pro shromažďování velkoobjemových, nebezpečných odpadů, nepotřebných elektrozařízení a vysloužilých spotřebičů. Celý areál dvora bude oplocen.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	1,5 mil. Kč	
Vybudování mobilní kompostovací stanice ve Velké Kraši	Bude zřízena mobilní kompostovací stanice, vč. technického vybavení, pro potřeby obce Velká Kraš, Kobylá nad Vidnavkou a města Vidnavy.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2014	7 mil. Kč	Spolupráce se zemědělci.
Opatření 2.1.5: Zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí					
Plynofikace ul. Luční a U Lesa	V rámci projektu dojde k napojení plynofikačního vedení k 11 rodinným domům v nové lokalitě ulic Luční a U Lesa.	Město Vidnava, starostka města	2014–2018	??? Kč	
Priorita 2.2: Rozvoj dopravní infrastruktury					
Opatření 2.2.1: Výstavba, rekonstrukce či modernizace silniční sítě, zvýšení bezpečnosti silničního provozu, zlepšení stavu pozemních komunikací (včetně chodníků a doprovodné zeleně), výstavba a rekonstrukce složek klidové infrastruktury					
Rekonstrukce a opravy místních komunikací v Žulové	V rámci realizace projektu budou postupně opravovány místní komunikace (v etapách) se snahou o odstraňování dopravních závad z hlediska nevyhovujících parametrů, kapacity, potřeb urbanizace území a koordinace s ostatními rozvojovými záměry v území (hl. v návaznosti na výstavbu kanalizace).	Město Žulová, starosta města	2014–2020	nebylo specifikováno	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Vybudování parkoviště Na Rybníčku	Projekt řeší vybudování a obnovení 97 parkovacích míst pro obyvatele sídliště Na Rybníčku s cílem usměrnit parkování v dané lokalitě.	Město Žulová, starosta města	2014	0,5 mil. Kč	
Rekonstrukce a opravy místních komunikací a vybudování chodníků ve Vidnavě	Projekt řeší rekonstrukce a opravy místních komunikací ulic Svobodova, Sadová, U hřbitova, Smetanova (v délce cca 3 km), vybudování nových chodníků ul. Fojtství, Husova, Luční a U Lesa (v délce cca 2 km) a vybudování nových místních komunikací v ulicích Luční a U Lesa (v délce cca 1 km).	Město Vidnava starostka města	2013–2017	??? Kč	
Vybudování parkoviště za Penzionem Vidnava	Dojde k vybudování nového parkoviště (cca 20 míst) s odpočinkovou zónou, které budou využívat nejen místní obyvatelé, ale i turisté a návštěvníci města.	Město Vidnava starostka města	2014	??? Kč	
Rekonstrukce a opravy místních a lesních komunikací ve Skorošicích	Z důvodu navrácení církevního majetku obcím obec počítá s dokončením oprav místních komunikací po povodních. V letech 2013–2014 se bude jednat o úsek v Horních Skorošicích v délce 2 km.	Obec Skorošice, starosta obce	2013–2014	??? Kč	
Rekonstrukce a opravy místních komunikací ve Staré Červené Vodě	V rámci realizace projektu budou postupně opravovány místní a účelové komunikace (v etapách) se snahou o odstraňování dopravních závad z hlediska nevyhovujících parametrů, kapacity, potřeb urbanizace území a koordinace s ostatními rozvojovými záměry.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2013–2014	1,2 mil. Kč	
Opravy a rekonstrukce místních a účelových komunikací v obci Černá Voda, včetně propustků a mostů	Projekt řeší postupnou opravu místních komunikací (v etapách) se snahou o odstraňování dopravních závad z hlediska nevyhovujících parametrů, kapacity, potřeb urbanizace území a koordinace s ostatními rozvojovými záměry v území.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013–2020	cca 5 mil. Kč	
Rekonstrukce a opravy místních komunikací ve Velké Kraši	V rámci realizace projektu budou postupně opravovány místní komunikace (v etapách) v celkové délce cca 4 km.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2014	cca 800 tis. Kč	
Rekonstrukce či opravy místních a účelových komunikací v Kobylé nad Vidnavkou	Projekt řeší realizaci oprav místních a účelových komunikací (v etapách), včetně patřičného odvodnění, se snahou o odstraňování dopravních závad z hlediska nevyhovujících parametrů, kapacity, potřeb urbanizace území a koordinace	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 4,0 mil. Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
	s ostatními rozvojovými záměry.				
Priorita 3.1: Rozvoj infrastruktury (a služeb) cestovního ruchu					
Opatření 3.1.1: Oprava a rekonstrukce nemovitých kulturních památek, obnova památek drobné architektury					
Rekonstrukce kostela na Boží Hoře v Žulové	Záměrem projektu je vyměnit střešní krytinu věže a lodi kostela, pořídit nové zasklení a kryty oken, a dále nová vstupní vrata.	Město Žulová, starosta města	2013–2015	cca 1,5 mil. Kč	
Rekonstrukce sochy na Mariánském náměstí v Žulové	V rámci realizace projektu budou opraveny schody u sochy na Mariánském náměstí, socha bude celkově očištěna a dojde k obnově nápisů.	Město Žulová, starosta města	2014	300 tis. Kč	
Záchrana kulturního dědictví Staré Červené Vody	Projekt řeší opravu 4 božích muk v obci, opravu 400 m dlouhé ohradní zdi místního hřbitova a krytí 140 m dlouhé ohradní zdi kostela.	Obec Stará Červená Voda, starosta obce	2014–2020	cca 300 tis. Kč za rok	
Rekonstrukce kaple Narození P. Marie Na Roklinách	V rámci rekonstrukce kaple bude provedena oprava fasády a střechy.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013–2015	500 tis. Kč	
Záchrana kulturního dědictví Kobylé nad Vidnavkou	Záměrem projektu je restaurovat a dovybavit následující kulturní památky obce: hřbitovní kapli Svobodných pánů ze Skal, boží muka, sochu J. Nepomuckého, kalvárii (umístěnou podél cesty), hřbitovní zdi a prostor hřbitova, a to včetně doprovodné infrastruktury (přístupových cest, apod.).	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 1,1 mil. Kč	
Opatření 3.1.2: Rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní formy cestovního ruchu					
Vybudování nových naučných stezek v obci Černá Voda	Záměrem projektu je vybudovat nové naučné stezky s množstvím stylových laviček a informačními panelů s fotografiemi z historie obce.	Obec Černá Voda, starosta obce	2014–2015	500 tis. Kč	
Rozvoj areálu koupaliště ve Velké Kraši	Záměrem projektu je provést instalaci solárního systému na ohřev užitkové vody pro provoz koupaliště.	Obec Velká Kraš, starostka obce	2013–2014	530 tis. Kč	
Značení nových cyklotras s vazbou na Rychlebské stezky a vybudování zázemí pro cykloturisty v obci	V rámci podpory rozvoje cestovního ruchu se chce obec napojit na stávající síť Rychlebských stezek a vybudovat odpovídající zázemí pro turisty – ubytování, stravování, doprovodné aktivity, apod.	Obec Kobylá n. Vidnavkou, starostka obce	2013–2020	cca 500 tis. Kč	

Název projektu	Stručný popis, výstupy projektu	Nositel projektu, garant	Časový plán realizace	Předpokládané náklady	Poznámka
Kobylá nad Vidnavkou					
Opatření 3.1.3: Výstavba, modernizace a rekonstrukce ubytovacích, stravovacích a občerstvovacích zařízení					
Vybudování wellness centra v Penzionu Vidnava	Záměrem projektu je vybudovat ve sklepních prostorách Penzionu Vidnava nové wellness centrum se saunou, vířivkou, solnou jeskyní, masážemi, atd. pro relaxaci a odpočinek návštěvníků tohoto ubytovacího zařízení, popř. i místní obyvatelé.	Město Vidnava starostka města	2013–2015	??? Kč	
Opatření 3.1.4: Marketingové aktivity, prezentace a propagace mikroregionu, zajištění kvality služeb cestovního ruchu					
Nové webové stránky obce Černá Voda	V rámci realizace projektu budou vytvořeny nové internetové stránky obce, které budou široké veřejnosti i zdejšími návštěvníky podávat aktuální a přehledné informace o dění v obci i jeho okolí.	Obec Černá Voda, starosta obce	2013	30 tis. Kč	
Priorita 3.2: Rozvoj podnikatelského prostředí a podnikatelských aktivit, podpora malých a středních podniků					
Opatření 3.2.1: Příprava vhodných nemovitostí (objektů a pozemků) k podnikatelským aktivitám, poskytování informačních služeb pro rozvoj podnikání					
Rekonstrukce panelových domů v Městské památkové zóně ve Vidnavě a částečná změna jejich užívání	Rekonstrukcí panelových domů vznikne zázemí pro podnikání v obchodu a ve službách, budou postupně zřízeny dvě kanceláře, tři obchody a prostor pro relaxaci, čímž mj. dojde k novému využití nebytových prostor těchto domů. V rámci realizace projektu bude řešeno i zateplení.	Město Vidnava starostka města	2013–2015	??? Kč	

PŘÍLOHY

Vyhodnocení Akčního plánu z roku 2007

Hlavní rozvojové osy	Číselné označení a název projektu	Nositel projektu	Realizace
1.1 Rozvoj podmínek pro malé a střední podnikání	1.1.1 Vybudování zázemí pro komunální služby a MSP	Obec Stará Červená Voda	částečná
	1.1.2 Příprava zázemí pro podnikání v obchodu a ve službách	Město Vidnava	nerealizováno
	1.1.3 Zpracování studie průmyslové zóny	Obec Vápenná	ukončena
	1.1.4 Zpracování studie využitelnosti bývalého areálu Státního statku Žulová	Obec Černá Voda	nerealizováno
1.2 Zvyšování atraktivity mikroregionu pro malé a střední investory	1.2.1 Zpracování katalogu investičních možností mikroregionu	Mikroregion Žulovsko	nerealizováno
	1.2.2 Zpracování pobídky pro drobné investory	Obec Stará Červená Voda	nerealizováno
2.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	2.1.1 Přístavba ubytovacích kapacit ke kulturnímu domu	Obec Skorošice	částečná
	2.1.2 Rekonstrukce objektu bývalého Svazarmu	Obec Skorošice	nerealizováno
	2.1.3 Studie lyžařského areálu „Na Kamenné“	Obec Skorošice	nerealizováno
	2.1.4 Motokrosová dráha na Petrovickém kopci	Obec Skorošice	ukončena
	2.1.5 Využití budovy bývalého kina a přilehlého pozemku	Obec Stará Červená Voda	částečná
	2.1.6 Vytvoření odpočívadla u Baťova lomu	Obec Stará Červená Voda	nerealizováno
	2.1.7 Využití pozemku vedle areálu TJ	Obec Stará Červená Voda	částečná
	2.1.8 Záchrana kulturního dědictví Staré Červené Vody	Obec Stará Červená Voda	částečná
	2.1.9 Rekonstrukce bývalé tělocvičny	Město Žulová	částečná
	2.1.10 Rekonstrukce kluziště na vícefunkční sportovní areál s celoročním využitím	Město Žulová	nerealizováno
	2.1.11 Využití areálu nefunkčního koupaliště	Město Žulová	ukončena
	2.1.12 Využití historie městských katakomb pro potřeby cestovního ruchu	Město Vidnava	nerealizováno
	2.1.13 Dobudování sportovně-rekreačního areálu	Město Vidnava	částečná
	2.1.14 Rekonstrukce kina na víceúčelový objekt	Město Vidnava	částečná
	2.1.15 Rozvoj areálu koupaliště ve Velké Kraši	Obec Velká Kraš	částečná
	2.1.16 Záchrana kulturního dědictví Kobylé nad Vidnavkou	Obec Kobylá nad Vidnavkou	částečná
	2.1.17 Poznávací stezka historie zpracování kamene	Obec Vápenná	ukončena
	2.1.18 Naučná stezka na Žulovsku nejen pro handicapované osoby	Obec Černá Voda	ukončena
	2.1.19 Vybudování ubytovacích kapacit pro turisty	Obec Černá Voda	nerealizováno
	2.1.20 Rekonstrukce kaple narození P. Marie Na Roklinách	Obec Černá Voda	nerealizováno
2.2 Rozvoj širší nabídky a kvality služeb cestovního ruchu v mikroregionu	2.2.1 Vytvoření motivačního systému pro zajištění kvality služeb CR	Mikroregion Žulovsko	nerealizováno
	2.2.2 Zřízení IC v objektu turistické ubytovny	Město Vidnava	ukončena
	2.2.3 Návštěvnické centrum Žulovska	Obec Velká Kraš	ukončena
	2.2.4 Strategie využití KD v Kobylé n. Vidnavkou	Obec Kobylá nad Vidnavkou	částečná

Hlavní rozvojové osy	Číselné označení a název projektu	Nositel projektu	Realizace
3.1 Rozvoj podmínek pro zvyšování vzdělanosti a kvalifikační struktury obyvatel mikroregionu	3.1.1 Zpracování studie řešení rozvoje školských služeb	Mikroregion Žulovsko	nerealizováno
	3.1.2 Rekonstrukce ZŠ	Obec Skorošice	ukončena
	3.1.3 Zateplení budov ZŠ a MŠ	Obec Stará Červená Voda	ukončena
	3.1.4 Dostavba ZŠ Žulová	Město Žulová	ukončena
	3.1.5 Strategie využití budovy školy	Obec Kobylá nad Vidnavkou	ukončena
	3.1.6 II. etapa rekonstrukce ZŠ	Obec Vápenná	ukončena
	3.1.7 Rekonstrukce MŠ na vícefunkční objekt	Obec Vápenná	nerealizováno
3.2 Rozvoj kvality života stálých obyvatel mikroregionu	3.2.1 Výstavba parku v lokalitě bývalého hřbitova	Obec Skorošice	ukončena
	3.2.2 Vybudování areálu volnočasových aktivit	Obec Skorošice	ukončena
	3.2.3 Revitalizace Žulovské pahorkatiny	Obec Skorošice	nerealizováno
	3.2.4 Rekonstrukce VO I. a II. etapa	Obec Skorošice	ukončena
	3.2.5 Rekonstrukce starého vodovodního řádu v Horních Skorošicích a Petrovicích	Obec Skorošice	nerealizováno
	3.2.6 Rozšíření středotlakého plynovodu	Obec Skorošice	nerealizováno
	3.2.7 Rekonstrukce budovy obecního úřadu	Obec Skorošice	ukončena
	3.2.8 Rekonstrukce KD ve Skorošicích	Obec Skorošice	částečná
	3.2.9 Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Obec Skorošice	částečná
	3.2.10 Odkanalizování obcí MRŽ včetně ČOV	Mikroregion Žulovsko	nerealizováno
	3.2.11 Vybudování ČOV a tlakové kanalizace	Obec Stará Červená Voda	částečná
	3.2.12 Rekonstrukce kina, knihovny a MIC	Město Žulová	ukončena
	3.2.13 Vybudování bezpečného přístupu k ZŠ Žulová z autobusového nádraží	Město Žulová	nerealizováno
	3.2.14 Rekonstrukce místního rozhlasu	Město Žulová	ukončena
	3.2.15 Oprava fasády KD Tomíkovice	Město Žulová	ukončena
	3.2.16 Oprava KD Žulová	Město Žulová	ukončena
	3.2.17 Vybudování kanalizace a ČOV	Město Žulová	nerealizováno
	3.2.18 Kanalizace ul. Sadová	Město Vidnava	ukončena
	3.2.19 Vybudování sportovního areálu	Obec Velká Kraš	částečná
	3.2.20 Rekonstrukce KD ve Velké Kraši	Obec Velká Kraš	částečná
	3.2.21 Vybudování sběrného dvoru	Obec Velká Kraš	ukončena
	3.2.22 Vybudování skládky biologického odpadu	Obec Velká Kraš	částečná
	3.2.23 Vybudování čerpací stanice PHM	Obec Velká Kraš	nerealizováno
	3.2.24 Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Obec Kobylá nad Vidnavkou	částečná
	3.2.25 Řešení bytových a nebytových prostor obecního úřadu	Obec Kobylá nad Vidnavkou	částečná
	3.2.26 Vybudování zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity	Obec Kobylá nad Vidnavkou	nerealizováno
	3.2.27 Dokončení vodovodu	Obec Vápenná	ukončena
	3.2.28 Rekonstrukce sportovního areálu	Obec Vápenná	ukončena
	3.2.29 Revitalizace objektů pro sportovní účely	Obec Černá Voda	částečná
	3.2.30 Rekonstrukce stávajícího VO - poslední etapa a rozšíření VO	Obec Černá Voda	částečná
3.3 Rozvoj individuální bytové výstavby	3.3.1 Dostavba chráněných bytů	Obec Skorošice	ukončena
	3.3.2 Výstavba 2 bytových domů s malometrážními byty	Obec Stará Červená Voda	nerealizováno
	3.3.3 Zastavovací studie pro skupinu rodinných domů	Obec Stará Červená Voda	nerealizováno

Hlavní rozvojové osy	Číselné označení a název projektu	Nositel projektu	Realizace
4.1 Rozvoj a zkvalitňování dopravní infrastruktury v mikroregionu	3.3.4 Výstavba bytového domu s malometrážními byty	Město Vidnava	částečná
	3.3.5 Změna ÚP – nové stavební parcely	Město Vidnava	částečná
	3.3.6 Nová obytná výstavba v Černé Vodě	Obec Černá Voda	nerealizováno
	4.1.1 Prostorové řešení křižovatky Dolní Skorošice	Obec Skorošice	částečná
	4.1.2 Oprava 2 mostů	Obec Skorošice	ukončena
	4.1.3 Rekonstrukce a opravy MK a lesních komunikací ve Skorošicích	Obec Skorošice	částečná
	4.1.4 Rekonstrukce a opravy MK ve Staré Červené Vodě	Obec Stará Červená Voda	částečná
	4.1.5 Rekonstrukce a opravy MK v Žulové	Město Žulová	částečná
	4.1.6 Rekonstrukce a opravy MK ve Vidnavě	Město Vidnava	částečná
	4.1.7 Rekonstrukce a opravy MK ve Velké Kraši	Obec Velká Kraš	částečná
4.2 Rozvoj dopravní dostupnosti mikroregionu	4.1.8 Rekonstrukce a opravy MK v Kobylé nad Vidnavkou	Obec Kobylá nad Vidnavkou	částečná
	4.1.9 Bezpečnost a kultura cestování	Obec Černá Voda	nerealizováno
5.1 Rozvoj image mikroregionu vycházející ze silných stránek	4.1.10 Opravy a rekonstrukce MK a účelových komunikací včetně propustků a mostů	Obec Černá Voda	částečná
	4.2.1 Řešení dopravní dostupnosti poutního místa na Boží Hoře	Město Žulová	nerealizováno
5.2 Rozvoj propagace, prezentace a informačních služeb o mikroregionu	4.2.2 Zajištění dopravní obslužnosti pro potřeby obce Vápenná	Obec Vápenná	ukončena
	5.1.1 Zpracování marketingového a edičního plánu prezentace mikroregionu	Mikroregion Žulovsko	nerealizováno
	5.2.1 Zpracování katalogu společenských a kulturních aktivit v mikroregionu	Mikroregion Žulovsko	nerealizováno
	5.2.2 Zpracování kalendáře kulturních a společenských akcí Vidnavy	Město Vidnava	nerealizováno
	5.2.3 Zpracování kalendáře kulturních a společenských akcí Velké Kraše	Obec Velká Kraš	nerealizováno